

Eiropas Aviācijas drošības aģentūra

**Attiecīgie līdzekļi atbilstības panākšanai
(*AMC*)
un norādījumi (*GM*)
ARO daļai**

Konsolidētā versija, kurā ietverts 2. grozījums

2013. gada 23. augusts¹

¹ Šā grozījuma stāšanās spēkā datumu skatīt Lēmumā 2013/018/R, kas publicēts oficiālā aģentūras publikācijā.

2. grozījuma kopsavilkums

- 1) *AMC1 ARO.GEN.200(a)* punkts tika grozīts
- 2) *GMI ARO.GEN.200(a)(2)* punkts tika grozīts
- 3) *AMC1 ARO.GEN.220(a)(4)* punkts tika grozīts
- 4) tika ievietots jauns *AMC1 ARO.GEN.300(a)(2)* punkts
- 5) *GMI ARO.GEN.300(d)* punkts tika grozīts
- 6) *AMC1 ARO.GEN.305(b),(d)* punkts tika grozīts
- 7) *AMC1 ARO.GEN.305(b),(c),(d)* punkts tika grozīts
- 8) tika ievietots jauns *AMC2 ARO.GEN.305(d)* punkts
- 9) *AMC1 ARO.GEN.305(e)* punkts tika grozīts
- 10) tika ievietots jauns *AMC1 ARO.GEN.345* punkts
- 11) tika ievietots jauns *GMI ARO.GEN.345* punkts
- 12) *AMC2 ARO.RAMP.115(b)(2)* punkts tika grozīts
- 13) *AMC4 ARO.RAMP.115(b)(2)* punkts tika grozīts

1. grozījuma kopsavilkums

- 1) tika ievietots jauns *AMC2 ARO.GEN.300(a),(b),(c)* punkts
- 2) tika ievietots jauns *GM2 ARO.GEN.300(a),(b),(c)* punkts

SATURS

Apakšdaļa GEN – Vispārīgas prasības	8
I SADAĻA – VISPĀRĪGAS PRASĪBAS	8
AMC1 ARO.GEN.120(d)(3) Līdzekļi atbilstības nodrošināšanai	8
VISPĀRĪGAS PRASĪBAS	8
GM1 ARO.GEN.120 Līdzekļi atbilstības nodrošināšanai	8
VISPĀRĪGAS PRASĪBAS	8
II SADAĻA – PĀRVALDĪBA	8
AMC1 ARO.GEN.200(a) Pārvaldības sistēma	8
VISPĀRĪGAS PRASĪBAS	8
GM1 ARO.GEN.200(a) Pārvaldības sistēma	9
VISPĀRĪGAS PRASĪBAS	9
AMC1 ARO.GEN.200(a)(1) Pārvaldības sistēma	10
DOKUMENTĒTĀS POLITIKAS NOSTĀDNES UN PROCEDŪRAS	10
AMC1 ARO.GEN.200(a)(2) Pārvaldības sistēma	10
KVALIFIKĀCIJA UN MĀCĪBAS – VISPĀRĪGAS PRASĪBAS	10
AMC2 ARO.GEN.200(a)(2) Pārvaldības sistēma	11
KVALIFIKĀCIJA UN MĀCĪBAS – PERONA PĀRBAUŽU VEICĒJI	11
GM1 ARO.GEN.200(a)(2) Pārvaldības sistēma	12
PIETIEKAMS PERSONĀLSASTĀVS	12
AMC1 ARO.GEN.200(d) Pārvaldības sistēma	14
AĢENTŪRAI PIEEJAMĀS PROCEDŪRAS	14
GM1 ARO.GEN.205 Uzdevumu sadale kvalificētajām vienībām	15
SERTIFIKĀCIJAS UZDEVUMI	15
AMC1 ARO.GEN.220(a) Uzskaitē	15
VISPĀRĪGAS PRASĪBAS	15
AMC1 ARO.GEN.220(a)(1),(2),(3) Uzskaitē	16
KOMPETENTĀS IESTĀDES PĀRVALDĪBAS SISTĒMA	16
AMC1 ARO.GEN.220(a)(4) Uzskaitē	16
ORGANIZĀCIJAS	16
GM1 ARO.GEN.220(a)(4) Uzskaitē	17
ORGANIZĀCIJAS – DOKUMENTĀCIJA	17
AMC1 ARO.GEN.220(a)(6) Uzskaitē	17
DARBĪBAS, KO DALĪBVALSTS TERITORIJĀ VEIC CITĀ DALĪBVALSTĪ DIBINĀTAS ORGANIZĀCIJAS VAI PASTĀVĪGI DZĪVOJOŠAS PERSONAS	17
GM1 ARO.GEN.220 Uzskaitē	18
VISPĀRĪGAS PRASĪBAS	18
III SADAĻA – UZRAUDZĪBA, SERTIFICĒŠANA UN IZPILDE	19
AMC1 ARO.GEN.300 (a),(b),(c) Uzraudzība	19
VISPĀRĪGAS PRASĪBAS	19
AMC2 ARO.GEN.300 (a),(b),(c) Uzraudzība	19
EKSPLUATĀCIJAS DROŠĪBAS RISKĀ NOVĒRTĒJUMA IZVĒRTĒJUMS	19
IZVĒRTĒJUMS EKSPLUATANTU SNIEGTĀJAM NOVĒRTĒJUMAM ATTIECĪBĀ UZ DROŠĪBAS RISKU, KO RADA VULKĀNISKIE PELNI	20
GM1 ARO.GEN.300(a),(b),(c) Uzraudzība	20
VISPĀRĪGAS PRASĪBAS	20
GM2 ARO.GEN.300 (a),(b),(c) Uzraudzība	21
AR VULKĀNISKAJIEM PELNIEM SAISTĪTO DROŠĪBAS RISKU NOVĒRTĒJUMS – PAPILDU NORĀDĪJUMI	21
AMC1 ARO.GEN.200(a)(2) Uzraudzība	21

GAISA KUĢU EKSPLUATĀCIJAS ATĻAUJAS, KO IZSNIEGUSI ĀRPUSKOPIENAS REĢISTRĀCIJAS VALSTS	21
GM1 ARO.GEN.300(d) Uzraudzība	21
DARBĪBAS DALĪBVALSTS TERITORIJĀ	21
AMC1 ARO.GEN.305(b),(d) Uzraudzības programma.....	22
ORGANIZĀCIJAS ĪPATNĪBAS UN SAREŽĢĪTĪBA, IEPRIEKŠ VEIKTĀS UZRAUDZĪBAS REZULTĀTI	22
AMC2 ARO.GEN.305(b) Uzraudzības programma	22
EKSPLUATĀCIJAS DARBĪBU UZRAUDZĪBAS PROCEDŪRAS	22
GM1 ARO.GEN.305(b) Uzraudzības programma	24
FINANŠU PĀRVALDĪBA	24
AMC1 ARO.GEN.305(b)(1) Uzraudzības programma.....	24
REVĪZIJA.....	24
AMC2 ARO.GEN.305(b)(1) Uzraudzības programma.....	24
PERONA PĀRBAUDES	24
AMC1 ARO.GEN.305(b),(c),(d) Uzraudzības programma	25
NOZARES STANDARTI	25
AMC1 ARO.GEN.305(c) Uzraudzības programma.....	25
UZRAUDZĪBAS PLĀNOŠANAS CIKLS	25
AMC2 ARO.GEN.305(c) Uzraudzības programma.....	26
UZRAUDZĪBAS PLĀNOŠANAS CIKLS	26
AMC2 ARO.GEN.305(d) Uzraudzības programma	27
DEKLARĒTĀS ORGANIZĀCIJAS	27
AMC1 ARO.GEN.305(e) Uzraudzības programma.....	27
PERSONAS, KURĀM IR IZSNIEGTA LICENCE, SERTIFIKĀTS, KVALIFIKĀCIJAS ATZĪME VAI ATESTĀTS.....	27
AMC1 ARO.GEN.310(a) Pirmreizējās sertificēšanas procedūra – organizācijas	27
ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE	27
AMC1 ARO.GEN.330 Pārmaiņas – organizācijas.....	29
VISPĀRĪGAS PRASĪBAS	29
GM1 ARO.GEN.330 Pārmaiņas – organizācijas	29
ORGANIZĀCIJAS NOSAUKUMA MAIŅA	29
AMC1 ARO.GEN.345 Deklarācija – organizācijas.....	29
SAŅEMŠANAS APSTIPRINĀJUMS.....	29
GM1 ARO.GEN.345 Deklarācija – organizācijas.....	30
VERIFIKĀCIJA – DEKLARĀCIJA	30
GM1 ARO.GEN.350 Konstatējumi un korektīvās darbības – organizācijas	30
MĀCĪBAS	30
GM1 ARO.GEN.355(b) Konstatējumi un piespiedu līdzekļi – personas.....	30
VISPĀRĪGAS PRASĪBAS	30
OPS APAKŠDAĻA – GAISA KUĢU EKSPLUATĀCIJA	30
I SADAĻA. KOMERCIĀLU GAISA PĀRVA DĀJUMU EKSPLUATANTU SERTIFIKĀCIJA	30
AMC1 ARO.OPS.105 Vienošanās par kodu koplietošanu	30
DROŠĪBAS ASPEKTI SAISTĪBĀ AR VIENOŠANOS PAR KODU KOPLIETOŠANU	30
AMC2 ARO.OPS.105 Vienošanās par kodu koplietošanu	31
REVĪZIJAS, KO VEIC TREŠĀS PUSES PIEGĀDĀTĀJS.....	31
AMC1 ARO.OPS.110 Nomas līgumi	31
GAISA KUĢA NOMĀŠANA AR APKALPI.....	31
AMC2 ARO.OPS.110 Nomas līgumi	31

GAISA KUĢA AR APKALPI ĪSTERMIŅA NOMĀŠANA	31
GM1 ARO.OPS.110 Nomas līgumi	31
APSTIPRINĀŠANA	31
AMC2 ARO.OPS.110 Nomas līgumi	32
GAISA KUĢA BEZ APKALPES IZNOMĀŠANA	32
II SADAĻA. APSTIPRINĀJUMI	32
AMC1 ARO.OPS.200 Īpašu apstiprinājumu procedūra	32
BĪSTAMO KRAVU PĀRVADĀJUMU APSTIPRINĀJUMA PROCEDŪRAS	32
AMC2 ARO.OPS.200 Īpašu apstiprinājumu procedūra	32
APSTIPRINĀJUMA PROCEDŪRAS EKSPLUATĀCIJAI GAISA TELPĀ AR SAMAZINĀTU VERTIKĀLĀS DISTANCĒŠANAS MINIMUMU (<i>RVSM</i>)	32
GM1 ARO.OPS.205 Obligāto iekārtu saraksta apstiprinājums	34
DEFEKTU NOVĒRŠANAS INTERVĀLA PAGARINĀŠANA	34
GM1 ARO.OPS.210 Vietējās teritorijas noteikšana	34
VISPĀRĪGAS PRASĪBAS	34
AMC1 ARO.OPS.215 Atļauja helikopteru ekspluatācijai virs nelabvēlīga apvidus ārpus blīvi apdzīvotas teritorijas	34
ATĻAUJAS, KURĀM NEPIECIEŠAMS APSTIPRINĀJUMS	34
AMC2 ARO.OPS.215 Atļauja helikopteru ekspluatācijai virs nelabvēlīga apvidus ārpus blīvi apdzīvotas teritorijas	34
CITAS VALSTS APSTIPRINĀJUMS	34
AMC1 ARO.OPS.220 Atļauja helikopteru ekspluatācijai no sabiedrības interešu teritorijas vai uz to	35
ATĻAUJAS, KURĀM NEPIECIEŠAMS APSTIPRINĀJUMS	35
AMC2 ARO.OPS.220 Atļauja helikopteru ekspluatācijai no sabiedrības interešu teritorijas vai uz to	35
CITAS VALSTS APSTIPRINĀJUMS	35
GM1 ARO.OPS.225 Izolēta lidlauka ekspluatācijas atļauja	35
VISPĀRĪGAS PRASĪBAS	35
RAMP apakšdaļa. Citas valsts regulatīvā uzraudzībā esošu ekspluatantu gaisa kuģu perona pārbaudes	36
AMC1 ARO.RAMP.100 Vispārīgas prasības	36
PERONA PĀRBAUDES	36
AMC1 ARO.RAMP.100(b) Vispārīgas prasības	36
GAISA KUĢIS, PAR KURU IR AIZDOMAS	36
AMC1 ARO.RAMP.100(c)(1) Vispārīgas prasības	36
GADA PROGRAMMA	36
GM1 ARO.RAMP.100(c)(1) Vispārīgas prasības	37
PĀRBAUDES PUNKTU SKAITS	37
GM1 ARO.RAMP.105(b)(2)(i) Prioritātes noteikšanas kritēriji	37
EKSPLUATANTU SKAITS	37
AMC1 ARO.RAMP.110 Informācijas vākšana	38
INFORMĀCIJAS VĀKŠANA	38
AMC1 ARO.RAMP.115(a) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija	38
UZKRĀTĀS ZINĀŠANAS UN PIEREDZE	38
AMC1 ARO.RAMP.115(b)(1) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija	39
ATBILSTĪBAS KRITĒRIJI	39
AMC1 ARO.RAMP.115(b)(2) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija	39
VECĀKIE PERONA PĀRBAUŽU VEICĒJI	39
AMC2 ARO.RAMP.115(b)(2) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija	40
SĀKOTNĒJO MĀCĪBU APJOMS UN ILGUMS	40

MĀCĪBAS DARBA VIETĀ	41
AMC3 ARO.RAMP.115(b)(2) Perona pārbaūžu veicēja kvalifikācija	44
PERONA PĀRBAUŽU VEICĒJA KVALIFIKĀCIJA PĒC MĀCĪBU SEKMĪGAS BEIGŠANAS	44
AMC4 ARO.RAMP.115(b)(2) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija	45
DARBA VIETĀ VEICAMO MĀCĪBU KONTROLKARTE	45
GM1 ARO.RAMP.115(b)(2) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija	58
PIEREDZĒJUŠU PERONA PĀRBAUŽU VEICĒJU PILNVARAS	58
AMC1 ARO.RAMP.115(b)(2)(i) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija	59
PERONA PĀRBAUŽU VEICĒJU TEORĒTISKO ZINĀŠANU MĀCĪBU PROGRAMMA	59
SĀKOTNĒJO (TEORĒTISKO) MĀCĪBU KURSS	59
AMC2 ARO.RAMP.115(b)(2)(i) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija	73
PERONA PĀRBAUŽU VEICĒJU PRAKTISKO MĀCĪBU PROGRAMMA. SĀKOTNĒJO (PRAKTISKO) MĀCĪBU KURSS	73
AMC1 ARO.RAMP.115(b)(3) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija	83
ATKĀRTOTĀS MĀCĪBAS	83
AMC2 ARO.RAMP.115(b)(3) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija	83
NESENĀS PIEREDZES PRASĪBAS	83
AMC1 ARO.RAMP.115(c) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija	84
PROFESIONĀLĀS SAGATAVOŠANAS ORGANIZĀCIJĀM PIEMĒROJAMIE KRITĒRIJI	84
GM1 ARO.RAMP.115(c) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija	85
TREŠĀS PUSES PROFESIONĀLĀS SAGATAVOŠANAS ORGANIZĀCIJAS NOVĒRTĒŠANAS KONTROLKARTE	85
GM2 ARO.RAMP.115(c) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija	86
TREŠĀS PUSES PROFESIONĀLĀS SAGATAVOŠANAS ORGANIZĀCIJAS NOVĒRTĒŠANAS KONTROLKARTE	86
GM3 ARO.RAMP.115(c) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija	87
KONTROLKARTE TĀDU PERONA PĀRBAUŽU VEICĒJU NOVĒRTĒŠANAI, KURI NODROŠINA MĀCĪBAS PAR PERONA PĀRBAUDĒM	87
AMC1 ARO.RAMP.120 Apstiprinātas profesionālās sagatavošanas organizācijas	87
PROFESIONĀLĀS SAGATAVOŠANAS ORGANIZĀCIJAS, KAS NODROŠINA MĀCĪBAS PERONA PĀRBAUŽU VEICĒJIEM	87
AMC1 ARO.RAMP.125(b) Perona pārbaūžu veikšana	88
VISPĀRĪGAS PRASĪBAS	88
GM1 ARO.RAMP.125(b) Perona pārbaūžu veikšana	89
NEPAMATOTS KAVĒJUMS	89

**AMC un GM II pielikumam „IESTĀŽU PRASĪBAS GAISA KUĢU
EKSPLUATĀCIJAI”**

(ARO daļa)

Apakšdaļa GEN – Vispārīgas prasības

I SADAĻA – VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

AMC1 ARO.GEN.120(d)(3) Līdzekļi atbilstības nodrošināšanai

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

Pēc tam, kad ir apstiprināti alternatīvi līdzekļi atbilstības nodrošināšanai, citām dalībvalstīm iesniedz informāciju, kur norāda atsauci uz to attiecīgo līdzekli atbilstības panākšanai (AMC), kuram šis līdzeklis tiek ieviests kā alternatīva, kā arī atsauci uz atbilstīgo īstenošanas noteikumu, norādot piemērojamo(-s) apakšpunktu(-s), uz ko attiecas alternatīvie līdzekļi atbilstības nodrošināšanai.

GM1 ARO.GEN.120 Līdzekļi atbilstības nodrošināšanai

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

Tos alternatīvos līdzekļus atbilstības nodrošināšanai, kurus izmanto kompetentā iestāde vai tās uzraudzībā esošās organizācijas, citas kompetentās iestādes vai organizācijas drīkst izmantot tikai tad, ja tie atkal izstrādāti saskaņā ar ARO.GEN.120. punkta d) un e) apakšpunktu.

II SADAĻA – PĀRVALDĪBA

AMC1 ARO.GEN.200(a) Pārvaldības sistēma

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

a) Lemjot par nepieciešamo organizatorisko struktūru, jāizvērtē šādi aspekti:

1) izsniedzamo sertifikātu, atestātu, pilnvaru un atļauju skaits;

2) deklarēto organizāciju skaits;

3) to sertificēto personu un organizāciju skaits, kas veic darbību attiecīgajā dalībvalstī, tostarp personas un organizācijas, kuras ir sertificējušas citas kompetentās iestādes;

4) citu kompetento iestāžu kvalificēto vienību un resursu iespējama izmantošana, lai izpildītu nepārtrauktas uzraudzības nodrošināšanas pienākumu;

5) civilās aviācijas darbības līmenis, ņemot vērā i) ekspluatēto gaisa kuģu skaitu un sarežģītību; ii) dalībvalsts aviācijas nozares lielumu un komplicētību;

6) darbību iespējamā izaugsme civilās aviācijas jomā.

b) Veidojot organizatorisko struktūru, būtu jānodrošina, lai par katru kompetentās iestādes uzdevumu un pienākumu nebūtu atbildīgs tikai atsevišķs darbinieks. Kompetentajai iestādei jānodrošina nepārtraukta un netraucēta tās uzdevumu un pienākumu izpilde arī darbinieka slimības, nelaimes gadījuma vai darba attiecību pārtraukšanas gadījumā.

GMI ARO.GEN.200(a) Pārvaldības sistēma

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

a) Dalībvalsts pilnvarotās kompetentās iestādes organizatoriskajai struktūrai ir jābūt tādai, lai

1) tai būtu noteikta un efektīva pārvaldības struktūra, kas vada visas attiecīgās darbības;

2) tiktu pareizi ieviestas visas funkcijas un procesi, kas piemērojami saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 216/2008² un tās īstenošanas noteikumu, *AMC*, sertifikācijas specifikāciju (*CS*) un norādījumu (*GM*) prasībām;

3) tiktu atbilstīgi dokumentētas un piemērotas kompetentās iestādes organizatoriskās un darbības procedūras attiecībā uz Regulā (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumos noteikto prasību ieviešanu;

4) visiem kompetentās iestādes darbiniekiem, kas iesaistīti attiecīgajās darbībās, vajadzības gadījumā tiktu nodrošinātas nepieciešamās mācības;

5) tiktu veikti īpaši un efektīvi pasākumi, lai nodrošinātu nepieciešamo saziņu un saskarni ar aģentūru un citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm, un

6) visas funkcijas, kas attiecas uz piemērojamo prasību īstenošanu, tiktu pienācīgi aprakstītas.

b) Vispārējā politika saistībā ar darbībām, kas attiecas uz Regulas (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumu piemērojamām prasībām, ir jāizstrādā, jāveicina un jāievieš attiecīgā augstākā līmeņa vadītājam; piemēram, kompetentās iestādes funkcionālās jomas augstākajam vadītājam, kas ir atbildīgs par šīm darbībām.

c) Jāveic piemēroti pasākumi, lai nodrošinātu, ka politiku zina un saprot visi iesaistītie darbinieki, un jāveic visi nepieciešamie politikas ieviešanas un uzturēšanas pasākumi.

d) Vispārējai politikai ir jānodrošina valsts tiesību aktos noteikto prasību izpilde, kā arī tajā jāņem vērā:

1) Regulas (EK) Nr. 216/2008 prasības;

2) piemērojamo īstenošanas noteikumu prasības un tajos norādītie *AMC*, *CS* un *GM*;

3) nozares vajadzības un

4) aģentūras un kompetentās iestādes vajadzības.

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 20. februāra Regula (EK) Nr. 216/2008 par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 91/670/EEK, Regulu (EK) Nr. 1592/2002 un Direktīvu 2004/36/EK. OV L 79, 19.3.2008., 1. lpp.

e) Politikā ir jādefinē konkrēti organizācijas pamatelementu mērķi un procesi attiecīgo darbību īstenošanai, tostarp atbilstīgas kontroles procedūras un procedūras sasniegto standartu novērtēšanai.

AMCI ARO.GEN.200(a)(1) Pārvaldības sistēma

DOKUMENTĒTĀS POLITIKAS NOSTĀDNES UN PROCEDŪRAS

a) Ir jādokumentē dažādi organizācijas elementi, kas ietverti ar Regulas (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumu izpildī saistītajās darbībās, lai izveidotu atsaucē avotu šīs organizācijas izveidei un uzturēšanai.

b) Dokumentētās procedūras ir jāizstrādā tā, lai tās būtu viegli lietojamas. Tām jābūt skaidri identificētām, atjauninātām un viegli pieejamām visam personālam, kas iesaistīts attiecīgajās darbībās.

c) Dokumentētajās procedūrās ir jābūt ietvertiem vismaz šādiem aspektiem:

- 1) darbības politikai un mērķiem;
- 2) organizatoriskai struktūrai;
- 3) pienākumiem un ar tiem saistītām pilnvarām;
- 4) procedūrām un procesiem;
- 5) iekšējām un ārējām saskarnēm;
- 6) iekšējās kontroles procedūrām;
- 7) personāla mācībām;
- 8) mijnorādēm uz saistītajiem dokumentiem;
- 9) citu kompetento iestāžu vai aģentūras palīdzībai (vajadzības gadījumā).

d) Visticamāk, informācija ir ietverta vairākos dokumentos vai dokumentu sērijās, tāpēc ir jānodrošina atbilstīgas mijnorādes. Piemēram, organizatoriskā shēma un darba apraksti parasti nav vienā dokumentu paketē ar sīki izstrādātām darba procedūrām. Šādos gadījumos ieteicams dokumentētajās procedūrās ietvert mijnorādes uz visu citu saistīto informāciju, un saistītajai dokumentācijai vajadzības gadījumā ir jābūt vienmēr pieejamai.

AMCI ARO.GEN.200(a)(2) Pārvaldības sistēma

KVALIFIKĀCIJA UN MĀCĪBAS – VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

a) Kompetentajai iestādei ir jānodrošina atbilstīgas un pienācīgas mācības saviem darbiniekiem, lai viņu prasmes atbilstu darba izpildei nepieciešamajam standartam. Lai personāls nezaudētu kvalifikāciju, vajadzības gadījumā ir jānodrošina sākotnējās un atkārtotās mācības.

b) Kompetentās iestādes personāla pamata spējas ir jautājums, kas jāvērtē, pieņemot darbā un veicot parastās vadības funkcijas saistībā ar darbinieku atlasī konkrētu darba pienākumu veikšanai. Kompetentajai iestādei ir jānodrošina arī šo pienākumu veikšanai nepieciešamo pamata prasmju apguve. Tomēr, lai izvairītos no atšķirīgas izpratnes un interpretācijas, jānodrošina turpmākas mācības visiem darbiniekiem attiecībā uz Regulu (EK) Nr. 216/2008, tās īstenošanas noteikumiem un saistītajiem *AMC*, *CS* un *GM*, kā arī attiecībā uz alternatīvo līdzekļu novērtēšanu atbilstības nodrošināšanai.

c) Kompetentā iestāde var nodrošināt ar mācībām, izmantojot vai nu pati savu profesionālās sagatavošanas organizāciju, kurā ir kvalificēti pasniedzēji, vai arī citas kvalificētu mācību iespējas.

d) Ja ar mācībām nenodrošina kompetentās iestādes profesionālās sagatavošanas organizācija, par pasniedzējiem var strādāt atbilstīgi pieredzējušas un kvalificētas personas, ja viņu profesionālās prasmes ir novērtētas. Vajadzības gadījumā izstrādā individuālo mācību plānu, kurā ietver konkrētu profesionālo prasmju apguvi. Šādu mācību kursu un to novērtējuma pieraksti ir atbilstīgi jāuzglabā.

AMC2 ARO.GEN.200(a)(2) Pārvaldības sistēma

KVALIFIKĀCIJA UN MĀCĪBAS – PERONA PĀRBAUŽU VEICĒJI

a) Sākotnējo mācību programma

Perona pārbaužu veicējiem paredzētajā sākotnējo mācību programmā atbilstīgi viņu pienākumiem, pašreizējām zināšanām, pieredzei un prasmēm ir jāietver vismaz šādas tēmas:

- 1) tiesību aktu organizācija un struktūra aviācijas jomā;
- 2) Čikāgas konvencija, attiecīgie *ICAO* pielikumi un dokumenti;
- 3) piemērojamās prasības un procedūras;
- 4) pārvaldības sistēmas, tostarp revīzijas, risku novērtēšanas un ziņošanas metodes;
- 5) cilvēkfaktora principi;
- 6) kompetentās iestādes perona pārbaužu veicēju tiesības un pienākumi;
- 7) praktiskās mācības darba vietā;
- 8) tehniskās mācības atbilstīgi perona pārbaužu veicēja pienākumiem un uzdevumiem, jo īpaši attiecībā uz tām jomām, kurās nepieciešamas atļaujas.

b) Atkārtoto mācību programma

Izstrādājot atkārtoto mācību programmu, tajā obligāti jāietver izmaiņas aviācijas tiesību aktos un aviācijas nozarē. Programmā ir jāietver arī perona pārbaužu veicēja un kompetentās iestādes konkrētās vajadzības.

GMI ARO.GEN.200(a)(2) Pārvaldības sistēma

PIETIEKAMS PERSONĀLSASTĀVS

a) Šis norādījums par nepieciešamā personāla noteikšanu attiecas tikai uz personālu, kas veic sertifikācijas un uzraudzības uzdevumus, un neattiecas uz personālu, kam jāveic uzdevumi, uz kuriem attiecas valsts tiesību aktos noteiktās prasības.

b) Nosakot nepieciešamo personālsastāvu un plānojot tā pieejamību, var nošķirt kvalitatīvos un kvantitatīvos faktorus.

1) Kvantitatīvie faktori:

i) provizoriskais izsniedzamo sākotnējo sertifikātu skaits;

ii) to organizāciju skaits, ko sertificējusi kompetentā iestāde;

iii) to personu skaits, kurām kompetentā iestāde ir izsniegusi licenci, sertifikātu, kvalifikācijas atzīmi, atļauju vai apliecību;

iv) provizoriskais to personu un organizāciju skaits, kas veic savas darbības dalībvalsts teritorijā, bet dibinātas vai pastāvīgi uzturas citā dalībvalstī;

v) to organizāciju skaits, kas kompetentajai iestādei ir deklarējušas savas darbības.

2) Kvalitatīvie faktori:

i) sertificēto un deklarēto organizāciju (sk. *AMCI ORO.GEN.200.* punkta b) apakšpunktu) darbības lielums, joma un sarežģītība, ņemot vērā:

A) organizācijas privilēģijas;

B) apstiprinājuma tipu, apstiprinājuma jomu, sertifikāciju vairākās jomās, deklarētās darbības;

C) iespējamo sertifikāciju nozares standartos;

D) gaisa kuģu veidus / izmantotos lidojumu trenāžierus (*FSTD*);

E) darbinieku skaitu un

F) organizatorisko struktūru, filiāļu esību;

ii) identificētās prioritātes drošības jomā;

iii) iepriekš veikto uzraudzības darbību, tostarp revīziju, pārbaužu un pārskatu, rezultāti saistībā ar riskiem un atbilstību reglamentējošām normām, ņemot vērā:

A) konstatējumu skaitu un līmeni;

B) korektīvo darbību īstenošanas termiņu un

C) organizācijā ieviestās pārvaldības sistēmas gatavību un spēju efektīvi pārvaldīt drošības riskus, ņemot vērā arī citu kompetento iestāžu sniegto informāciju attiecībā uz darbībām, kas veiktas attiecīgās dalībvalsts teritorijā, un

iv) dalībvalsts aviācijas nozares lielums un komplicētība un darbību izaugsmes potenciāls civilās aviācijas jomā, kas varētu dot norādi par jaunu pieteikumu skaitu un gaidāmajām pārmaiņām esošajos sertifikātos.

c) Pamatojoties uz esošajiem datiem, kas iegūti no iepriekšējiem uzraudzības plānošanas cikliem, un ņemot vērā stāvokli dalībvalsts aviācijas nozarē, kompetentā iestāde var prognozēt:

1) tipisko darba laiku, kas nepieciešams jaunu sertifikācijas pieteikumu apstrādei (personām un organizācijām);

2) jauno deklarāciju vai mainīto deklarāciju skaitu;

3) katrā plānošanas periodā izsniedzamo jauno sertifikātu skaitu un

4) to pārmaiņu skaitu, kas veicamas esošajos sertifikātos katrā plānošanas periodā;

d) Ņemot vērā kompetentās iestādes uzraudzības politiku, ir jānosaka turpmāk minētie konkrētie plānošanas dati katra veida organizācijai, ko sertificējusi kompetentā iestāde, kā arī deklarētajām organizācijām:

1) uzraudzības plānošanas ciklā veicamo revīziju standartskaits;

2) katras revīzijas standartilgums;

3) perona pārbaūžu veicējam noteiktais tipiskais darba laiks, kas nepieciešams revīzijas sagatavošanai, revīzijas veikšanai uz vietas, ziņojumam un paveiktā darba kontrolei;

4) perona pārbaūžu un nepaziņoto pārbaūžu standartskaits;

5) pārbaūžu standartilgums katram perona pārbaūžu veicējam, tostarp nepieciešamais laiks pārbaudes un ziņojuma sagatavošanai un veiktā darba kontrolei;

6) minimālais perona pārbaūžu veicēju skaits un nepieciešamā kvalifikācija katrai revīzijai/pārbaūdei.

e) Tipisko darba laiku var izteikt vai nu darba stundās uz katru perona pārbaūžu veicēju, vai darba dienās uz katru perona pārbaūžu veicēju. Tad, veicot plānošanu, aprēķinos izmanto vienu vienību (darba stundas vai darba dienas).

f) Lai aprēķinātu uzraudzības plānošanas ciklā veicamajām sertifikācijas, uzraudzības un izpildes nodrošināšanas darbībām nepieciešamo kopējo darba stundu/dienu skaitu, c) un d) apakšpunktā noteikto datu apstrādei ieteicams izmantot izklājlapu lietojumprogrammu. Šo lietojumprogrammu var izmantot arī personāla pieejamības plānošanas sistēmas izstrādei.

g) Attiecībā uz katra veida organizāciju, ko sertificējusi kompetentā iestāde, ir jāaprēķina plānošanas periodā nepieciešamais darba stundu/dienu skaits, ko var piešķirt kvalificētam

perona pārbaužu veicējam sertifikācijas, uzraudzības un izpildes nodrošināšanas darbībām, ņemot vērā:

- 1) administratīvos uzdevumus, kas tieši neattiecas uz uzraudzību un sertifikāciju;
 - 2) mācības;
 - 3) dalību citos projektos;
 - 4) plānoto prombūtni un
 - 5) vajadzību paredzēt rezervi neplānotajiem uzdevumiem vai neparedzētiem gadījumiem.
- h) Aprēķinot sertifikācijas, uzraudzības un izpildes nodrošināšanas darbībām nepieciešamo darba laiku, jāņem vērā arī

- 1) iespēja izmantot kvalificētas vienības un
- 2) iespējamā sadarbība ar citām kompetentajām iestādēm, ja atļaujas piešķiršana skar vairākas dalībvalstis.

i) Pamatojoties uz iepriekš minētajiem faktoriem, kompetentajai iestādei jāspēj:

- 1) uzraudzīt, kādos datumos ir plānots veikt revīzijas un pārbaudes un kādos tās veiktas;
- 2) ieviest personāla pieejamības plānošanas sistēmu un
- 3) identificēt iespējamās faktiskā darbinieku skaita un kvalifikācijas nesakritības salīdzinājumā ar nepieciešamo sertifikācijas un uzraudzības darbību apjomu.

Jānodrošina, lai, mainoties plānošanas kritērijiem, tiktu atbilstīgi atjaunināti ar tiem saistītie plānošanas dati, īpašu uzmanību pievēršot uzraudzības principiem, kuru pamatā ir risku novērtējums.

AMC1 ARO.GEN.200(d) Pārvaldības sistēma

AGENTŪRAI PIEEJAMĀS PROCEDŪRAS

a) Kompetentās iestādes pārvaldības sistēmas procedūru kopijas un to grozījumi ir jāiesniedz aģentūrai standartizācijas vajadzībām, norādot vismaz šādu informāciju:

- 1) attiecībā uz kompetentās iestādes pienākumu nodrošināt nepārtrauktu uzraudzību ir jāiesniedz kompetentās iestādes organizatoriskā struktūra un galveno procesu apraksts. Šajā informācijā jānorāda kompetentās iestādes pienākumu sadalījums un jāparāda, ka kompetentā iestāde spēj veikt visus uzdevumus, ņemot vērā dalībvalsts aviācijas nozares lielumu un komplicētību. Ir jāņem vērā arī kompetentās iestādes personāla kopējā kompetence un pilnvarojuma apjoms;
- 2) attiecībā uz personālu, kas veic uzraudzības darbības, jānorāda profesionālās kvalifikācijas un pieredzes obligātās prasības un amatā iecelšanas principi (piemēram, novērtējums);

3) kā tiek veikti šādi uzdevumi: pieteikumu novērtēšana un atbilstības izvērtēšana, sertifikātu izsniegšana, nepārtrauktas uzraudzības nodrošināšana, konstatējumu turpmākā uzraudzība, izpildes nodrošināšanas pasākumi un drošības jautājumu atrisināšana;

4) izņēmumu un atkāpju piemērošanas principi;

5) ieviestie procesi atbilstīgās drošības informācijas izplatīšanai, lai laikus reaģētu uz drošības problēmu;

6) nepārtrauktas uzraudzības (uzraudzības programmas) plānošanas kritēriji, tostarp saskarņu pienācīgas pārvaldības kritēriji, veicot nepārtrauktu uzraudzību (piemēram, gaisa kuģa ekspluatācija, gaisa kuģa apkalpes locekļu licencēšana, nepārtrauktas lidotspējas vadība);

7) darbā pieņemto jauno uzraudzības darbinieku sākotnējo mācību izklāsts (ņemot vērā turpmākās darbības) un uzraudzības darbinieku turpmāko mācību pamatnoteikumi.

b) Kompetentās iestādes nepārtrauktas uzraudzības nodrošināšanai aģentūra papildus kompetentās iestādes pārvaldības sistēmas procedūru (un to grozījumu) kopijām var pieprasīt sīkākas ziņas par izmantotajām darba metodēm. Šīs papildu ziņas sniedz informāciju par procedūrām un ar tām saistītiem norādījumiem, kuros aprakstītas uzraudzību veicošo kompetentās iestādes darbinieku darba metodes.

c) Informāciju, kas attiecas uz kompetentās iestādes pārvaldības sistēmu, var iesniegt elektroniski.

GMI ARO.GEN.205 Uzdevumu sadale kvalificētajām vienībām

SERTIFIKĀCIJAS UZDEVUMI

Kvalificētas vienības kompetentās iestādes vārdā var veikt uzdevumus, kas attiecas uz sākotnējo sertificēšanu un šajā regulā noteikto personu un organizāciju pastāvīgu uzraudzību, izņemot sertifikātu, licenču, kvalifikācijas atzīmju un atļauju izsniegšanu.

AMCI ARO.GEN.220(a) Uzskaitē

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

a) Izstrādājot uzskaites sistēmu, jānodrošina, lai visi uzskaites dokumenti būtu saprātīgā laikā pieejami, tiklīdz tie nepieciešami. Dokumenti jāsakārto tā, lai tie būtu izsekojami un izgūstami visā norādītajā to uzglabāšanas laikā.

b) Dokumenti ir jāuzglabā papīra un/vai elektroniskā formātā. Dokumentus drīkst uzglabāt arī mikrofilmas vai optiskā diska formā. Dokumentiem ir jābūt skaidri salasāmiem un pieejamiem visā noteiktajā to uzglabāšanas laikā. Uzglabāšanas laiks sākas ar dokumenta izveidošanas brīdi.

c) Papīra dokumentācijai jāizmanto izturīgs materiāls, kas nebojājas, ar to rīkojoties un dokumentus sistematizējot parastā veidā. Datorsistēmās ir jābūt vismaz vienai datu dublējuma sistēmai, kuru atjaunina 24 stundu laikā pēc katra jauna ieraksta. Datorsistēmām ir jābūt aizsargātām pret datu nesankcionētām pārmaiņām.

d) Visa datortehnika, kuru lieto, lai nodrošinātu datu dublējumu, jāglabā atsevišķi no tās datortehnikas, kurā uzglabā darba datus, un vidē, kas nodrošina, ka tā ir labā stāvoklī. Mainot datortehniku vai datorprogrammas, īpaša uzmanība jāpievērš tam, lai visi nepieciešamie dati joprojām būtu pieejami vismaz tik ilgi, cik norādīts attiecīgajā apakšnodaļā vai pēc noklusējuma *ARO.GEN.220.* punkta c) apakšpunktā.

AMCI ARO.GEN.220(a)(1),(2),(3) Uzskaitē

KOMPETENTĀS IESTĀDES PĀRVALDĪBAS SISTĒMA

Saistībā ar kompetentās iestādes pārvaldības sistēmu ir obligāti jānodrošina šādi dokumenti, ja tie piemērojami:

- a) dokumentēta darbības politika un procedūras;
- b) kompetentās iestādes darbinieku lietas materiāli, kā arī mācību apguvi un kvalifikāciju apstiprinoši dokumenti;
- c) kompetentās iestādes iekšējo revīziju un drošības risku pārvaldības procesu rezultāti, tostarp revīzijas atzinumi un korektīvās darbības, un
- d) ar kvalificētajām vienībām noslēgtie līgumi par sertificēšanas vai uzraudzības uzdevumu veikšanu kompetentās iestādes vārdā.

AMCI ARO.GEN.220(a)(4) Uzskaitē

ORGANIZĀCIJAS

Attiecībā uz organizācijām, kuras kompetentā iestāde ir sertificējusi vai kuras ir kompetentajai iestādei ir deklarējušas savu darbību, jānodrošina šādi dokumenti atkarībā no organizācijas veida:

- a) organizācijas pieteikums atļaujas saņemšanai vai iesniegtā deklarācija;
- b) dokumentācija, pamatojoties uz kuru atļauja tika piešķirta, un visi dokumentācijas grozījumi;
- c) organizācijas atļaujas apliecība ar visām pārmaiņām tajā;
- d) nepārtrauktas uzraudzības programmas kopija, kurā norādīts, kādos datumos ir plānots veikt revīzijas un kādos tās veiktas;
- e) nepārtrauktas uzraudzības uzskaites dokumenti, tostarp visi revīziju un pārbažu dokumenti;
- f) visas attiecīgās sarakstes kopijas;
- g) informācija par visiem atbrīvojuma un izpildes nodrošināšanas pasākumiem,
- h) citu kompetento iestāžu ziņojumi, kas attiecas uz organizācijas uzraudzību, un

i) citu kompetentās iestādes apstiprināto dokumentu kopijas.

GMI ARO.GEN.220(a)(4) Uzskaitē

ORGANIZĀCIJAS – DOKUMENTĀCIJA

Dokumentācija, kas uzglabājama kā pamatojums atļaujas izsniegšanai, ietver šādus dokumentus: pārvaldības sistēmas dokumentāciju, tostarp tehniskās rokasgrāmatas, piemēram, ekspluatācijas rokasgrāmatu un profesionālo mācību rokasgrāmatu, kas tika iesniegtas kopā ar sākotnējo pieteikumu, un visi šo dokumentu grozījumi.

AMCI ARO.GEN.220(a)(6) Uzskaitē

DARBĪBAS, KO DALĪBVALSTS TERITORIJĀ VEIC CITĀ DALĪBVALSTĪ DIBINĀTAS ORGANIZĀCIJAS VAI PASTĀVĪGI DZĪVOJOŠAS PERSONAS

a) Ir jābūt vismaz šādiem dokumentiem, kas attiecas uz tādu darbību uzraudzību, kuras dalībvalsts teritorijā veic citā dalībvalstī dibinātas organizācijas vai pastāvīgi dzīvojošas personas:

1) uzraudzības dokumentiem, tostarp visiem revīziju un pārbaūžu dokumentiem un saistītai sarakstei;

2) dokumentu kopijām par saraksti ar citām kompetentajām iestādēm saistībā ar informācijas apmaiņu attiecībā uz šādu personu/organizāciju uzraudzību;

3) precīziem datiem par izpildes pasākumiem un soda sankcijām un

4) citu kompetento iestāžu ziņojumiem par šo personu/organizāciju uzraudzību, tostarp paziņojumiem par konstatētajām piemērojamo prasību neatbilstībām.

b) Dokumentus glabā tā kompetentā iestāde, kas veikusi revīziju vai pārbaudi, un tiem ir jābūt pieejamiem citām kompetentām iestādēm vismaz šādos gadījumos:

1) notiek nopietni incidenti vai nelaimes gadījumi;

2) īstenojot uzraudzības programmu, iegūti konstatējumi attiecībā uz organizācijām, kuru sertifikāciju ir veikusi cita kompetentā iestāde, – lai noskaidrotu problēmas cēloni;

3) organizācija ir sertificēta vai ir saņēmusi atļauju vairākās dalībvalstīs.

c) Ja dokumentus pieprasa cita kompetentā iestāde, tai ir skaidri jānorāda pieprasījuma iemesls.

d) Dokumentus dara pieejamus, nosūtot kopiju vai ļaujot tiem piekļūt informācijas iegūšanai.

GMI ARO.GEN.220 Uzskaitē

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

Uzskaitē ir nepieciešama, lai dokumentētu sasniegtos rezultātus vai nodrošinātu veikto darbību apliecinājumu. Tiklīdz dokuments ir sagatavots, tajā ietvertā informācija kļūst faktiskā. Tāpēc uzskaites dokumentiem nav piemērojama versiju kontrole. Pat tad, ja jaunais ieraksts attiecas uz to pašu jautājumu, iepriekšējais ieraksts paliek spēkā.

III SADAĻA – UZRAUDZĪBA, SERTIFICĒŠANA UN IZPILDE

AMC1 ARO.GEN.300 (a),(b),(c) Uzraudzība

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

a) Kompetentajai iestādei ir jānovērtē organizācija un pastāvīgi pastāvīgi jāuzrauga tās piemērotība droši veikt darbības atbilstīgi piemērojamām prasībām. Kompetentajai iestādei ir jānodrošina, ka ir skaidri noteikta atbildība attiecībā uz organizāciju novērtēšanu. Atbildība var būt pilnīgi vai daļēji deleģēta vai kopīgi dalīta. Ja iesaistītas vairākas kompetentās iestādes, ir jāieceļ atbildīgā persona, kas personiski pilnvarota vērtēt organizāciju.

b) Ir svarīgi, lai kompetentā iestāde pilnīgi spētu pienācīgi izvērtēt organizācijas piemērotību, nodrošinot, ka visu darbību spektru novērtē atbilstīgi kvalificēts personāls.

AMC2 ARO.GEN.300 (a),(b),(c) Uzraudzība

EKSPLUATĀCIJAS DROŠĪBAS RISKĀ NOVĒRTĒJUMA IZVĒRTĒJUMS

Veicot ekspluatanta sākotnējo sertifikāciju vai nepārtrauktu uzraudzību, kompetentajai iestādei parasti ir jāizvērtē ekspluatanta drošības risku novērtēšanas procesi attiecībā uz apdraudējumiem, kurus ekspluatants identificējis kā apdraudējumus, kas skar tā ekspluatācijas darbības. Šiem drošības risku novērtējumiem ir jābūt identificējamiem procesiem, kas iekļauti ekspluatanta pārvaldības sistēmā.

Veicot nepārtrauktu uzraudzību, kompetentajai iestādei ir jāpārlicinās arī par šo drošības risku novērtējumu efektivitāti.

a) Ekspluatācijas darbību apdraudējumu noteikšanas vispārīgā metodoloģija

Kompetentajai iestādei ir jāizstrādā metode ekspluatanta pārvaldības sistēmā ietverto drošības risku novērtēšanas procesu izvērtēšanai.

Attiecībā uz ekspluatācijas darbību apdraudējumiem uzskatāms, ka kompetentās iestādes izvērtējums, ko tā veic parastā uzraudzības procesa ietvaros, ir apmierinošs, ja ekspluatants apliecina savu kompetenci un spēju šādās jomās:

- 1) saprot ekspluatācijas apdraudējumus un to sekas;
- 2) saprot, kur šie apdraudējumi var pārsniegt pieļaujamā drošības riska robežvērtības;
- 3) identificē un ievieš apdraudējumu mazinošus pasākumus, tostarp aptur darbības, ja ar mazinošiem pasākumiem nevar mazināt risku tiktāl, lai tas būtu pieļaujamā drošības riska robežās;
- 4) izstrādā un izpilda efektīvas stingras lidojumu sagatavošanas un gaisa kuģu drošas ekspluatācijas procedūras attiecībā uz tiem lidojumiem, kuros ir identificēti apdraudējumi;
- 5) novērtē visa sava personāla kompetenci un spēju darboties konkrētajās ekspluatācijas darbībās, kas tam jāveic saskaņā ar uzliktajiem pienākumiem, un organizē nepieciešamās mācības, un

6) šo pienākumu izpildei nodrošina kvalificētu un kompetentu personālu pietiekamā skaitā.

Kompetentajai iestādei ir jāņem vērā, ka:

- 1) nepieļaujami augsta riska identificēšanas gadījumā tiek īstenoti ekspluatanta norādītie risku mazināšanas pasākumi;
- 2) ekspluatants ir izstrādājis ekspluatācijas procedūras, pievēršot īpašu nozīmi drošībai, un tās tiek stingri ievērotas, un
- 3) personāls, kuram ekspluatants ir uzticējies veikt attiecīgās ekspluatācijas darbības, ir atbilstīgi mācīts un, izmantojot attiecīgās procedūras, ir atzīts par kompetentu.

IZVĒRTĒJUMS EKSPLUATANTU SNIEGTAJAM NOVĒRTĒJUMAM ATTIECĪBĀ UZ DROŠĪBAS RISKU, KO RADA VULKĀNISKIE PELNI

Papildus ekspluatācijas risku izvērtējuma vispārīgajai metodoloģijai kompetentajai iestādei, veicot uzraudzības procesu normālā režīmā, jānovērtē arī ekspluatanta kompetence un spējas:

- 1) izvēlēties pareizus informācijas avotus, lai spētu interpretēt informāciju saistībā ar prognozēm par vulkānisko pelnu piesārņojumu un spētu pareizi rīkoties, ja šie avoti sniedz pretrunīgu informāciju, un
- 2) ņemt vērā visu informāciju, ko sniedz ekspluatanta tipa sertifikāta turētāji (*TCH*) saistībā ar ekspluatanta vadītā gaisa kuģa lidotspējas aspektiem, kurus ietekmē vulkāniskie pelni, un ar tiem saistītos piesardzības pasākumus, kas jāņem vērā pirms lidojuma, lidojuma laikā un pēc lidojuma.

GMI ARO.GEN.300(a),(b),(c) Uzraudzība

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

- a) Atbildību par darbību drošību uzņemas organizācija. Saskaņā ar šiem noteikumiem ir ieviestas pozitīvas pārmaiņas, proti, daļa atbildības par darbību drošības uzraudzību ir nodota pašai organizācijai. Šo mērķi var sasniegt tikai tad, ja organizācijas ir gatavas iesaistīties šīs politikas īstenošanā, tostarp piešķirot tās realizācijai nepieciešamos resursus. Politikas veiksmē ir atkarīga no *ORO* daļas satura, kurā organizācijai tiek prasīts izveidot pārvaldības sistēmu.
- b) Kompetentajai iestādei ir jāturpina vērtēt organizācijas atbilstība piemērojamām prasībām, tostarp pārvaldības sistēmas efektivitāte. Ja tiek uzskatīts, ka pārvaldības sistēma vairs nav efektīva, tas jau ir prasību pārkāpums, kas cita starpā attiecīgā gadījumā var likt apšaubīt sertifikāta derīgumu.
- c) Atbildīgais vadītājs ir atbildīgs kompetentai iestādei, kā arī tām personām, kas viņu iecēlušas. Tas nozīmē, ka kompetentā iestāde nevar pieļaut, ka atbildīgais vadītājs ir atteicis pietiekamā apjomā piešķirt līdzekļus vai darbaspēka resursus, lai novērstu pārvaldības sistēmā identificētos trūkumus, vai nav attiecīgi iejaucies.

GM2 ARO.GEN.300 (a),(b),(c) Uzraudzība

AR VULKĀNISKAJIEM PELNIEM SAISTĪTO DROŠĪBAS RISKU NOVĒRTĒJUMS – PAPILDU NORĀDĪJUMI

Sīkāki norādījumi par izvērtējumu ekspluatanta sniegtajam novērtējumam attiecībā uz drošības risku, ko rada vulkāniskie pelni, ir sniegti ICAO dokumentā Nr. 9974 („*Flight safety and volcanic ash - Risk management of flight operations with known or forecast volcanic ash contamination*”).

AMC1 ARO.GEN.200(a)(2) Uzraudzība

GAISA KUĢU EKSPLUATĀCIJAS ATĻAUJAS, KO IZSNIEGUSI ĀRPUSKOPIENAS REĢISTRĀCIJAS VALSTS

Attiecībā uz nekomerciāliem ekspluatantiem, kuri izmanto trešās valstīs reģistrētu gaisa kuģi un kuriem ārpuskopienas reģistrācijas valsts ir izsniegusi gaisa kuģu ekspluatācijas atļaujas lidojumiem *PBN*, *MNPS* un *RVSM* gaisa telpā, kompetentā iestāde, pārbaudot, vai šie ekspluatanti joprojām ir atbilstīgi, obligāti vērtē šādus aspektus:

- a) vai reģistrācijas valsts ir izveidojusi līdzvērtīgu drošības līmeni, ņemot vērā visas ICAO standartos noteiktās atšķirības attiecībā uz *RVSM*, *RNP*, *MNPS* un *MEL*;
- b) vai attiecībā uz reģistrācijas valsts drošības uzraudzības spējām un dokumentiem ir sniegtas atrunas;
- c) vai reģistrācijas valsts ekspluatantiem ir piemērots darbības aizliegums atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 2111/2005;
- d) vai attiecībā uz reģistrācijas valsti ir būtiski konstatējumi revīzijās, kas veiktas saskaņā ar starptautiskām konvencijām;
- e) vai citās valstu drošības novērtējuma programmās ir būtiski konstatējumi attiecībā uz reģistrācijas valsti.

GM1 ARO.GEN.300(d) Uzraudzība

DARBĪBAS DALĪBVALSTS TERITORIJĀ

a) Darbības, ko dalībvalsts teritorijā veic personas vai organizācijas, kuras dibinātas vai pastāvīgi uzturas citā dalībvalstī, ietver:

1) darbības, ko veic:

- i) organizācijas, kuru darbības ir sertificējusi kādas citas dalībvalsts kompetentā iestāde vai aģentūra vai kuras ir deklarējušas savu darbību kādas citas dalībvalsts kompetentajai iestādei vai aģentūrai, vai
- ii) personas, kuras veic lidojumus ar gaisa kuģiem, kas nav kompleksi ar dzinēju darbināmi gaisa kuģi, un

2) darbības, ko veic personas, kurām ir kādas citas dalībvalsts kompetentās iestādes izsniegta licence, sertifikāts, kvalifikācijas atzīme vai atestācija.

b) Šādu darbību revīzijas un pārbaudes, perona pārbaudes un nepaziņotas pārbaudes, ir prioritāri jāveic jomās, attiecībā uz kurām, analizējot datus par ekspluatācijas drošības riskiem un to sekām, ir konstatētas lielākas drošības problēmas.

AMC1 ARO.GEN.305(b),(d) Uzraudzības programma

ORGANIZĀCIJAS ĪPATNĪBAS UN SAREŽĢĪTĪBA, IEPRIEKŠ VEIKTĀS UZRAUDZĪBAS REZULTĀTI

a) Nosakot organizācijas uzraudzības programmu, kompetentai iestādei īpaši jāņem vērā šādi elementi, ja tie piemērojami:

1) vai organizācija ir ieviesusi nozares standartus, kas tieši attiecas uz organizācijas darbību, kurai piemērojama šī regula;

2) tādu pārmaiņu veikšanas procedūra un apjoms, kurām nav nepieciešama iepriekšēja atļauja;

3) īpašas atļaujas, kas ir organizācijai;

4) īpašas procedūras, ko ieviesusi organizācija attiecībā uz visiem alternatīviem līdzekļiem, kurus izmanto atbilstības nodrošināšanai.

b) Lai novērtētu organizācijas pārvaldības sistēmas sarežģītību, izmanto *AMC1 ORO.GEN.200.* punkta b) apakšpunktu.

c) Attiecībā uz iepriekš veiktas pārraudzības rezultātiem kompetentajai iestādei ir jāņem vērā arī attiecīgie rezultāti, kuri gūti perona pārbaudēs, kas citās dalībvalstīs saskaņā ar *ARO.RAMP* veiktas organizācijās, kuras tā ir sertificējusi, vai personām un citās organizācijās, kuras ir deklarējušas savu darbību, vai personām, kuras veic lidojumus ar gaisa kuģiem, kas nav kompleksi ar dzinēju darbināmi gaisa kuģi.

AMC2 ARO.GEN.305(b) Uzraudzības programma

EKSPLUATĀCIJAS DARBĪBU UZRAUDZĪBAS PROCEDŪRAS

a) Jānodrošina, lai katrai organizācijai, kas saņēmusi sertifikātu, tiktu norīkots atbilstīgs perona pārbaudžu veicējs. Lielākiem uzņēmumiem, kas veic plašas vai daudzveidīgas darbības, ir nepieciešami vairāki perona pārbaudžu veicēji. Tomēr var arī norīkot vienu perona pārbaudžu veicēju vairākiem uzņēmumiem. Ja organizācijai ir norīkoti vairāki perona pārbaudžu veicēji, viens no viņiem ir jāieceļ par galveno, kas uzņemas vispārējo atbildību par organizācijas pārvaldības pārraudzību un sadarbību ar to, kā arī gatavo pārskatus par ekspluatācijas prasību atbilstības nodrošināšanu kopumā.

b) Ievērojot organizācijas ekspluatācijas darbību mērogu un regularitāti, revīzijās un pārbaudēs ietver vismaz šādas jomas:

1) infrastruktūru,

-
- 2) rokasgrāmatas,
 - 3) mācības,
 - 4) apkalpes ierakstus;
 - 5) iekārtas;
 - 6) izlidošanas atļauju / lidmašīnas palaišanu reisā,
 - 7) bīstamās kravas,
 - 8) organizācijas pārvaldības sistēmu.

c) Izstrādājot uzraudzības programmu, jāparedz šādas pārbaudes:

- 1) lidojuma pārbaude,
- 2) pārbaude uz zemes (dokumentu un ierakstu pārbaude),
- 3) perona pārbaude.

Pārbaudē ir rūpīgi jāizskata visi atlasītie elementi un visi konstatējumi ir jāpieraksta. Perona pārbažu veicējiem ir jāizskata katra apstiprinātā konstatējuma pamatcēloņi, kurus norādījusi organizācija.

Perona pārbažu veicējiem ir jābūt pārliecinātiem, ka identificētie pamatcēloņi un veiktās korektīvās darbības ir atbilstoši, lai izlabotu neatbilstību un nepieļautu tās turpmāku atkārtošanos.

d) Revīzijas un pārbaudes var veikt atsevišķi vai tās apvienot. Revīzijas un pārbaudes pēc kompetentās iestādes ieskata var veikt, organizāciju par tām iepriekš brīdinot vai nebrīdinot.

e) Ja perona pārbažu veicējam ir skaidrs, ka organizācija ir pieļāvusi piemērojamo prasību pārkāpumu, kas radījis vai varētu radīt gaisa drošības riskus, perona pārbažu veicējam ir jānodrošina tas, ka kompetentās iestādes attiecīgā atbildīgā persona nekavējoties tiek informēta.

f) Pirmajos jaunas ekspluatācijas darbības mēnešos perona pārbažu veicējiem ir jāpievērš īpaša uzmanība tam, vai nav kādas neatbilstīgas procedūras, liecības par neatbilstīgām iekārtām vai aprīkojumu vai norādes, ka darbību pārvaldības kontrole varētu būt neefektīva. Viņiem ir arī uzmanīgi jāizskata visi apstākļi, kas varētu liecināt par organizācijas finanšu pārvaldības būtisku pasliktināšanos. Ja ir konstatētas finanšu grūtības, perona pārbažu veicējiem ir jāpaaugstina darbību tehniskā pārraudzība, īpašu uzmanību pievēršot tam, vai tiek izpildīti drošības standarti.

g) Kompetentās iestādes konstatēto neatbilstību skaits vai to apjoms ir pamats tam, lai kompetentā iestāde turpinātu uzticēties organizācijas kompetencei vai, gluži pretēji, būtu zaudēta šī uzticība. Pēdējā minētajā gadījumā kompetentai iestādei jāpārskata jebkuras identificējamās nepilnības pārvaldības sistēmā.

GMI ARO.GEN.305(b) Uzraudzības programma

FINANŠU PĀRVALDĪBA

Piemēri, kas varētu liecināt par jaunas organizācijas finanšu pārvaldības problēmām, ir šādi:

- a) būtisks darba apjomu samazinājums vai personāla mainība;
- b) algu izmaksu kavējumi;
- c) drošas ekspluatācijas standartu samazinājums;
- d) mācību standartu kritums;
- e) piegādātāji vairs neļauj uzņemties kredītsaistības;
- f) netiek veikta pienācīga gaisa kuģu apkope;
- g) piegāžu un rezerves daļu nepietiekamība;
- h) samazinās ieņēmumus nesošu lidojumu skaits vai biežums, un
- i) tiek pārdoti vai atdoti atpakaļ īpašniekam gaisa kuģi vai citas nozīmīgas iekārtas.

AMC1 ARO.GEN.305(b)(1) Uzraudzības programma

REVĪZIJA

- a) Uzraudzības programmā jānorāda, kādi atļaujas apstiprinājuma aspekti katrā revīzijā tiks skatīti.
- b) Revīzijā uzmanība jāpievērš arī atbilstības pārraudzības personāla sagatavotajiem organizācijas atbilstības pārraudzības pārskatiem, lai noteiktu, vai organizācija konstatē un risina savas problēmas.
- c) Revīzijas beigās revīziju veicošais persona pārbaūžu veicējs sagatavo revīzijas pārskatu, ietverot tajā visus konstatējumus.

AMC2 ARO.GEN.305(b)(1) Uzraudzības programma

PERONA PĀRBAUDES

- a) Ja kompetentā iestāde veic tāda gaisa kuģa perona pārbaudi, ko izmanto organizācija, kura atrodas tās regulatīvā uzraudzībā, tai pēc iespējas ir jāizpilda *ARO.RAMP* noteiktās prasības.
- b) Veicot tāda gaisa kuģa perona pārbaudi, kas nerada aizdomas, kompetentajai iestādei ir jāņem vērā šādi aspekti:
 - 1) ja iepriekšējās pārbaudēs organizācijai nav konstatēti trūkumi drošības jomā, ir jāizvairās no atkārtotu pārbaūžu veikšanas šādām organizācijām;

2) uzraudzības programmā jāparedz pēc iespējas regulārākas to gaisa kuģu pārbaudes, kuri lido kompetentās iestādes pārraudzības teritorijā, un

3) nedrīkst nevienu diskriminēt, pamatojoties uz organizācijas valsts piederību, gaisa kuģa ekspluatācijas veidu vai tā tipu, ja vien šie kritēriji nav saistāmi ar paaugstinātu risku.

c) Attiecībā uz gaisa kuģiem, ko izmanto organizācijas, kuras nav kompetentās iestādes regulatīvā uzraudzībā, veicot risku novērtējumu, kompetentajai iestādei ir jāizvērtē tie gaisa kuģi, kuriem nav veiktas perona pārbaudes vismaz 6 mēnešus.

AMCI ARO.GEN.305(b),(c),(d) Uzraudzības programma

NOZARES STANDARTI

a) Attiecībā uz organizācijām, kuras apliecina atbilstību nozares standartiem, kompetentā iestāde savu uzraudzības programmu var pielāgot, lai nedublētu konkrētus revīziju punktus.

b) Atbilstību nozares standartiem nedrīkst skatīt izolēti no citiem aspektiem, kas kompetentajai iestādei jāvērtē, veicot risku uzraudzību.

c) Lai varētu ņemt vērā revīzijas, kas veiktas sertifikācijas procesā saskaņā ar nozares standartiem, ir jāņem vērā šādi aspekti:

1) atbilstību apliecina, pamatojoties uz sertifikācijas revīziju shēmām, kurās paredzēta neatkarīga un sistemātiska verificēšana;

2) pārliecinās, vai pastāv akreditācijas shēma un akreditācijas iestāde, kas veic sertifikāciju saskaņā ar nozares standartiem;

3) sertifikācijas revīzijas ir atbilstīgas šīs regulas III pielikumā (*ORO* daļā) un attiecīgos gadījumos citos pielikumos noteiktajām prasībām;

4) šādu sertifikācijas revīziju apjomu var viegli samērot ar uzraudzības apjomu, kas veicams saskaņā ar III pielikumu (*ORO* daļu);

5) revīzijas rezultāti ir pieejami kompetentajai iestādei, un tos drīkst izmantot informācijas apmaiņā saskaņā ar 15. panta 1. punktu Regulā (EK) Nr. 216/2008, un

6) saskaņā ar nozares standartiem veicamo sertifikācijas revīziju plānošanas intervāli atbilst uzraudzības plānošanas ciklam.

AMCI ARO.GEN.305(c) Uzraudzības programma

UZRAUDZĪBAS PLĀNOŠANAS CIKLS

a) Izstrādājot uzraudzības plānošanas ciklu un nosakot uzraudzības programmu, kompetentā iestādei jānovērtē katras organizācijas darbības riski un jāpielāgo uzraudzības pasākumi identificēto risku līmenim un organizācijas spējai efektīvi pārvaldīt drošības riskus.

b) Kompetentai iestādei jāizstrādā revīziju un pārbažu grafiks atbilstīgi katras organizācijas uzņēmējdarbībai. Plānojot revīzijas un pārbaudes, jāņem vērā identificētie apdraudējumi un

risku novērtējums, ko organizācija veic un pastāvīgi uztur, īstenojot organizācijas pārvaldības sistēmu. Perona pārbaūžu veicējiem ir jāstrādā saskaņā ar viņiem iesniegto grafiku.

c) Ja kompetentā iestāde, ņemot vērā organizācijas drošības rādītājus, maina revīziju vai pārbaūžu intervālus, tai ir jānodrošina, ka darbību revīzijas un pārbaudes tiek veiktas, ievērojot uzraudzības plānošanas ciklu.

d) Tās uzraudzības programmas daļas, kas attiecas uz gaisa kuģu perona pārbaudēm, ir jāizstrādā, pamatojoties uz ģeogrāfisko atrašanās vietu, ņemot vērā lidlauka darbību un galveno uzmanību pievēršot problemātiskiem aspektiem, kurus var pārbaudīt pārbaudei atvēlētajā laikā, nevajadzīgi neaizkavējot gaisa kuģu ekspluatāciju.

AMC2 ARO.GEN.305(c) Uzraudzības programma

UZRAUDZĪBAS PLĀNOŠANAS CIKLS

a) Attiecībā uz katru organizāciju, kuru ir sertificējusi kompetentā iestāde, visu procesu revīzija ir pilnīgi jāveic uzraudzības plānošanas cikla laikā, to nepārsniedzot. Uzraudzības plānošanas cikls parasti sākas datumā, kad ir izsniegts pirmais sertifikāts. Ja kompetentā iestāde vēlas, lai uzraudzības plānošanas cikls sakristu ar kalendāro gadu, tai attiecīgi ir jāsaīsina pirmais uzraudzības plānošanas cikls.

b) Konkrētā procesa divu revīziju intervāls nedrīkst pārsniegt uzraudzības plānošanas ciklā noteikto intervālu.

c) Katrā uzraudzības plānošanas ciklā ir jābūt vismaz vienai revīzijai, kas tiek veikta uz vietas. Attiecībā uz organizācijām, kuras regulāri darbojas vairākās vietās, revīzijas veikšanas vietas jānosaka, ņemot vērā iepriekš veikto pārraudzības darbību rezultātus, darbības apmēru katrā vietā, kā arī galvenās identificētās risku jomas.

d) Organizācijām, kurām ir vairāki sertifikāti, kompetentā iestāde var izstrādāt kopējo uzraudzības grafiku, kurā ietver visas piemērojamās revīziju pozīcijas. Lai izvairītos no revīziju dublēšanās, konkrētām pozīcijām, kuras jau ir pārbaudītas pašreizējā plānošanas ciklā, revīzija vairs nav jāveic, ja ir izpildīti šādi četri nosacījumi:

- 1) visiem vērtējamiem sertifikātiem konkrētā revīzijas pozīcija ir vienāda;
- 2) ir pietiekami rakstiski pierādījumi, kas apliecina, ka konkrēto pozīciju revīzija ir veikta un ka visas korektīvās darbības ir ieviestas atbilstīgi kompetentās iestādes prasībām;
- 3) kompetentai iestādei nav nekāda pamata uzskatīt, ka šīm konkrētajām revīzijas pozīcijām, kuras vairs nav jāpārbauda, ir piemēroti zemāki standarti;
- 4) konkrētajām pozīcijām, kuras atbrīvotas no dubultās revīzijas, divu secīgi veicamo revīziju intervāls nepārsniedz uzraudzības plānošanas ciklā noteikto intervālu.

AMC2 ARO.GEN.305(d) Uzraudzības programma

DEKLARĒTĀS ORGANIZĀCIJAS

Attiecībā uz organizācijām, kuras ir deklarējušas savu darbību kompetentajai iestādei, 24 mēnešu ciklā, sākot no pirmās deklarācijas saņemšanas dienas, ir jāveic vismaz viena pārbaude.

AMC1 ARO.GEN.305(e) Uzraudzības programma

PERSONAS, KURĀM IR IZSNIEGTA LICENCE, SERTIFIKĀTS, KVALIFIKĀCIJAS ATZĪME VAI ATESTĀTS

Veicot organizāciju uzraudzību, parasti uzrauga arī personas, kurām ir izsniegta licence, sertifikāts, kvalifikācijas atzīme vai atestāts. Turklāt kompetentajai iestādei ir jāpārlicinās, vai, apstiprinot vai atjaunojot kvalifikācijas atzīmes, tiek nodrošināta atbilstība prasībām.

Lai kompetentā iestāde atbilstīgi veiktu tai uzticētos uzraudzības pienākumus, tai ir jāveic noteikts skaits nepaziņoto pārbaūžu.

AMC1 ARO.GEN.310(a) Pirmreizējās sertificēšanas procedūra – organizācijas

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE

a) Kad kompetentā iestāde saņem gaisa kuģa ekspluatanta apliecības (*AOC*) pieteikumu, tai:

- 1) jānovērtē ekspluatanta pārvaldības sistēma un procesi, tostarp organizācijas un ekspluatācijas darbību kontroles sistēma;
- 2) jāizskata ekspluatācijas rokasgrāmata un citi organizācijas iesniegtie dokumenti un,
- 3) lai pārlicinātos par organizācijas atbilstību piemērojamām prasībām, jāveic revīzija organizācijas materiāli tehniskajā bāzē. Kompetentā iestāde var pieprasīt vienu vai vairākus parauglidojumus, kas tiktu veikti tā, it kā tie būtu komerclidojumi.

b) Kompetentai iestādei jānodrošina, ka tiek izpildīti šādi pasākumi:

1) organizācija rakstisko pieteikumu *AOC* saņemšanai iesniedz vismaz 90 dienas pirms plānoto ekspluatācijas darbību sākšanas; vienīgi ekspluatācijas rokasgrāmatu drīkst iesniegt vēlāk, taču ne vēlāk kā 60 dienas pirms plānoto ekspluatācijas darbību sākšanas. Pieteikums ir jāiesniedz drukātā veidā kompetentās iestādes norādītajā(-s) valodā(-s);

2) kompetentās iestādes atbildīgā persona ieceļ personu, kas uzraudzīs un būs kontaktpunkts visos jautājumos saistībā ar organizācijas sertificēšanas procesu un koordinēs visas nepieciešamās darbības. Ieceltā persona ir atbildīga par to, lai kompetentās iestādes atbildīgā persona saņemtu apliecinājumu, ka visas attiecīgās revīzijas un pārbaudes ir veiktas. Šai personai ir arī jānodrošina, ka visi nepieciešamie konkrētie vai iepriekšējie apstiprinājumi, kas prasīti b) punkta 3) apakšpunktā, ir izsniegti noteiktajā kārtībā. Izskatot pirmreizējo pieteikumu, ļoti rūpīgi izvērtē organizācijas izraudzīto personu kvalifikāciju. Īpašu uzmanību pievērš izraudzītās personas iepriekšējās pieredzes atbilstībai un zināmajiem reģistra datiem;

3) ja nepieciešams īpašs vai iepriekšējs kompetentās iestādes apstiprinājums, iesniegums jāiesniedz kompetentās iestādes attiecīgajam departamentam. Iesniegumos vajadzības gadījumā ietver attiecīgās kvalifikācijas prasības un mācību programmas.

c) Jānovērtē pieteikuma iesniedzēja spēja nodrošināt visas nepieciešamās mācības un vajadzības gadījumā personāla licencēšanu atbilstīgi piemērojamām prasībām un gaisa kuģa ekspluatācijas drošībai. Veicot novērtējumu, ņem vērā atbildības jomas un to personu skaitu, kurām pieteikuma iesniedzējs ir deleģējis galvenos vadības uzdevumus.

d) Lai pārliecinātos par organizācijas atbilstību piemērojamām prasībām, kompetentā iestāde veic organizācijas revīziju, tostarp intervē personālu un pārbauda iestādes materiāli tehnisko bāzi.

Kompetentā iestāde revīziju veic tikai tad, kad ir pārliecinājusies, ka pieteikums atbilst piemērojamām prasībām.

e) Revīzijā uzmanība tiek pievērsta šādām jomām:

1) sīki izstrādātai pārvaldības struktūrai, tostarp tam, vai ir norādīts vārds/uzvārds un kvalifikācija personālam, kas nepieciešams saskaņā ar ORO.GEN.210. punktu, un organizācijas un pārvaldības struktūras piemērotībai;

2) personālam:

i) personāla skaita un kvalifikācijas piemērotībai, ņemot vērā paredzētos apstiprinājuma nosacījumus un ar to saistītos pilnvarojumus;

ii) licenču, kvalifikācijas atzīmju, sertifikātu vai atestātu derīgumam;

3) drošības risku vadības un atbilstības pārraudzības procesiem;

4) materiāli tehniskai bāzei, proti, tās piemērotībai organizācijas darbības jomai;

5) dokumentācijai, pamatojoties uz kuru piešķir sertifikātu (organizācijas dokumentācijai, kas prasīta *ORO* daļā, tostarp tehniskām rokasgrāmatām, piemēram, ekspluatācijas rokasgrāmatai vai profesionālo mācību rokasgrāmatai).

f) Neatbilstības gadījumā pieteikuma iesniedzēju rakstiski informē par nepieciešamiem labojumiem.

g) Kad verifikācijas process ir pabeigts, atbildīgā persona, kas iecelta atbilstīgi b) punkta 2) apakšpunktam, iesniedz personai, kas atbildīga par *AOC* izdošanu, pieteikumu, kā arī rakstisku ieteikumu un visu pirms sertifikāta izsniegšanas nepieciešamo pārbaūžu un novērtējumu rezultātu apliecinājumu. Prasītie apstiprinājumi ir jāpievieno ieteikumam. Kompetentā iestāde informē pieteikuma iesniedzēju par savu lēmumu attiecībā uz pieteikumu 60 dienu laikā no visu apstiprinošo dokumentu saņemšanas dienas. Ja organizācijas pieteikums sertifikāta saņemšanai tiek noraidīts, pieteikuma iesniedzēju informē par valsts tiesību aktos paredzētajām pārsūdzības tiesībām.

AMCI ARO.GEN.330 Pārmaiņas – organizācijas

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

a) Iecelto personu sastāva maiņa

Kompetentā iestāde ir jāinformē par *ORO* daļā norādītā personāla pārmaiņām, kas varētu ietekmēt sertifikātu vai sertifikāta apstiprinājuma termiņus / apstiprinājuma grafiku. Kad organizācija iesniedz *ORO.GEN. 210.* panta b) punktā minētās jaunās ieceltās personas vārdu, kompetentā iestāde pieprasa, lai organizācija sagatavotu rakstisku kopsavilkumu par ieteiktās personas kvalifikāciju. Kompetentā iestāde pirms lēmuma pieņemšanas par personas piemērotību patur tiesības intervēt pretendentu vai lūgt iesniegt papildu apliecinājumu par viņa piemērotību.

b) Ir jāuztur vienkārša pārvaldības sistēmas dokumentācijas statusa lapa, kurā ietver informāciju par to, kad kompetentā iestāde ir saņēmusi grozījumus un kad tie ir apstiprināti.

c) Organizācija kompetentajai iestādei iesniedz katru pārvaldības sistēmas dokumentācijas grozījumu, tostarp grozījumus, attiecībā uz kuriem nav jāsaņem kompetentās iestādes iepriekšējs apstiprinājums. Ja par grozījumu ir jāsaņem kompetentās iestādes apstiprinājums, tā savu apstiprinājumu sniedz rakstiski, ja grozījums ir pieņemams. Ja par grozījumu nav nepieciešams iepriekšējs apstiprinājums, kompetentā iestāde apstiprina grozījuma saņemšanu desmit darbdienu laikā.

d) Ja attiecībā uz pārmaiņām ir nepieciešams iepriekšējs apstiprinājums, lai pārliecinātos par organizācijas atbilstību piemērojamām prasībām, kompetentā iestāde veic organizācijas revīziju tiktāl, ciktāl tā attiecas uz pārmaiņām. Verifikācijas vajadzībām revīzijā ietver intervijas un pārbaudes, ko veic organizācijas telpās.

GMI ARO.GEN.330 Pārmaiņas – organizācijas

ORGANIZĀCIJAS NOSAUKUMA MAIŅA

a) Saņemot pieteikumu un attiecīgos *ORO* daļā prasītos organizācijas dokumentus, kompetentā iestāde atkārtoti izsniedz sertifikātu.

b) Ja mainīts tikai nosaukums, kompetentajai iestādei nav jāveic organizācijas revīzija, ja vien nav liecību tam, ka ir mainījušies arī citi organizācijas aspekti.

AMCI ARO.GEN.345 Deklarācija – organizācijas

SAŅEMŠANAS APSTIPRINĀJUMS

Kompetentā iestāde 10 darbdienu laikā rakstiski apstiprina, ka ir saņēmusi deklarāciju.

GMI ARO.GEN.345 Deklarācija – organizācijas

VERIFIKĀCIJA – DEKLARĀCIJA

Saņemot deklarāciju, kompetentā iestāde veic tās verifikāciju, neveicot organizācijas pārbaudi. Mērķis ir pārliecināties, vai tas, kas ir deklarēts, atbilst piemērojamiem noteikumiem.

GMI ARO.GEN.350 Konstatējumi un korektīvās darbības – organizācijas

MĀCĪBAS

Attiecībā uz 1. līmeņa konstatējumiem atkarībā no tā, kas ir konstatēts, var būt svarīgi, lai kompetentā iestāde nodrošinātu, ka organizācija pirms darbību atsākšanas ir rīkojusi turpmākas mācības un ka kompetentā iestāde ir veikusi to revīziju.

GMI ARO.GEN.355(b) Konstatējumi un piespiedu līdzekļi – personas

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

Šis noteikums ir nepieciešams, lai nodrošinātu piespiedu līdzekļu izmantošanu arī tādos gadījumos, kad kompetentā iestāde neveic sankcijas attiecībā uz licenci, sertifikātu vai atestātu. Piespiedu līdzekļu veids ir atkarīgs no piemērojamiem valsts tiesību aktiem, un piespiedu līdzekļi var būt, piemēram, naudas sods vai aizliegums pildīt pienākumus.

Tos piemēro divos gadījumos:

- a) attiecībā uz personām, kurām ir piemērojamas Regulā (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumos noteiktās prasības un kurām nav nepieciešama licence, sertifikāts vai atestāts, un
- b) attiecībā uz personām, kurām ir nepieciešama licence, kvalifikācijas atzīme, sertifikāts vai atestāts, bet kuras veic darbību bez attiecīgās licences, kvalifikācijas atzīmes, sertifikāta vai atestāta.

OPS APAKŠDAĻA – GAISA KUĢU EKSPLOATĀCIJA

I SADAĻA. KOMERCIĀLU GAISA PĀRVADĀJUMU EKSPLOATANTU SERTIFIKĀCIJA

AMCI ARO.OPS.105 Vienošanās par kodu koplietošanu

DROŠĪBAS ASPEKTI SAISTĪBĀ AR VIENOŠANOS PAR KODU KOPLIETOŠANU

a) Novērtējot drošības aspektus saistībā ar vienošanos par kodu koplietošanu, kompetentā iestāde pārbauda, ka:

- 1) dokumentētā informācija, ko pieteikuma iesniedzējs iesniedz saskaņā ar *ORO.AOC.115.* punktu, ir pilnīga un atbilst piemērojamiem *ICAO* standartiem un

2) ekspluatants ir izstrādājis kodu koplietošanas revīzijas programmu, lai pastāvīgi pārraudzītu trešās valsts ekspluatanta atbilstību piemērojamiem *ICAO* standartiem.

b) Kompetentā iestāde pieprasa pieteikuma iesniedzējam sniegt deklarāciju par iepriekš minētajiem jautājumiem.

c) Neatbilstības gadījumā pieteikuma iesniedzēju rakstiski informē par nepieciešamiem labojumiem.

***AMC2 ARO.OPS.105* Vienošanās par kodu koplietošanu**

REVĪZIJAS, KO VEIC TREŠĀS PUSES PIEGĀDĀTĀJS

Ja revīziju veic trešās puses piegādātājs, kompetentā iestāde pārliecinās, vai trešās puses piegādātājs atbilst *AMC2 ORO.AOC.115.* punkta b) apakšpunktā norādītajiem kritērijiem.

***AMC1 ARO.OPS.110* Nomas līgumi**

GAISA KUĢA NOMĀŠANA AR APKALPI

a) Pirms tiek apstiprināts līgums par gaisa kuģa nomāšanu ar apkalpi, nomnieka kompetentā iestāde novērtē pieejamos pārskatus par iznomātāja gaisa kuģu perona pārbaudēm.

b) Kompetentā iestāde apstiprina vienošanos par gaisa kuģa nomāšanu ar apkalpi tikai tad, ja maršruti, kuros paredzēts lidot, ietilpst iznomātāja *AOC* norādītajās atļautajās lidojumu teritorijās.

***AMC2 ARO.OPS.110* Nomas līgumi**

GAISA KUĢA AR APKALPI ĪSTERMIŅA NOMĀŠANA

Nomnieka kompetentā iestāde var apstiprināt trešo valstu ekspluatantus individuāli vai apstiprināt pamatlīgumu ar vairākiem trešo valstu ekspluatantiem, ja ir gaidāmas darbības vajadzības vai lai pārvarētu darbības grūtības, ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 1008/2009 13. panta 3. punktā minētos nosacījumus.

***GM1 ARO.OPS.110* Nomas līgumi**

APSTIPRINĀŠANA

a) Ja ES ekspluatants vēlas nomāt cita ekspluatanta gaisa kuģi, tam apstiprinājumu izsniedz nomnieka kompetentā iestāde un iznomātāja kompetentā iestāde; šis nosacījums neattiecas uz gaisa kuģa ar apkalpi iznomāšanu.

b) Ja ES ekspluatants nomā gaisa kuģi, kurš pieder uzņēmumam vai personai, kas nav ekspluatants, apstiprinājumu izsniedz nomnieka kompetentā iestāde.

AMC2 ARO.OPS.110 Nomas līgumi

GAISA KUĢA BEZ APKALPES IZNOMĀŠANA

Prasība, ka kompetentajai iestādei ir jānodrošina atbilstīga koordinācija ar iestādi, kas ir atbildīga par gaisa kuģu pastāvīgu lidojumderīguma pārraudzību saskaņā ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 2042/2003³, ir izstrādāta, lai nodrošinātu, ka tiek veikti atbilstīgi pasākumi, lai varētu:

- a) vajadzības gadījumā nodot citam regulatīvo gaisa kuģa uzraudzības pienākumu vai
- b) nodrošināt pastāvīgu gaisa kuģa atbilstību Komisijas Regulas (EK) Nr. 2042/2003 prasībām.

II SADAĻA. APSTIPRINĀJUMI

AMC1 ARO.OPS.200 Īpašu apstiprinājumu procedūra

BĪSTAMO KRAVU PĀRVADĀJUMU APSTIPRINĀJUMA PROCEDŪRAS

Pārbaudot, vai tiek nodrošināta atbilstība *SPA.DG.100.* punktā minētajām piemērojamām prasībām, kompetentai iestādei ir jāpārlicinās, ka:

- a) ekspluatācijas rokasgrāmatā norādītās procedūras ir pietiekamas bīstamo kravu drošai pārvadāšanai;
- b) ekspluatācijā iesaistītais personāls ir atbilstīgi mācīts saskaņā ar *ICAO* Tehniskajām instrukcijām bīstamu kravu drošai pārvadāšanai gaisā (*ICAO* Dok. 9284-AN/905) un
- c) ir ieviesta ziņošanas sistēma.

AMC2 ARO.OPS.200 Īpašu apstiprinājumu procedūra

APSTIPRINĀJUMA PROCEDŪRAS EKSPLUATĀCIJAI GAISA TELPĀ AR SAMAZINĀTU VERTIKĀLĀS DISTANCĒŠANAS MINIMUMU (*RVSM*)

a) Pārbaudot, vai tiek nodrošināta atbilstība V pielikuma D apakšdaļā (*SPA.RVSM*) minētajām piemērojamām prasībām, kompetentai iestādei ir jāpārlicinās, ka:

- 1) katram gaisa kuģim ir atbilstīgs *RVSM* lidojumderīguma apstiprinājums;
 - 2) ir izstrādātas augstumnotures kļūdu uzraudzības un ziņošanas procedūras;
 - 3) ir izstrādāta mācību programma gaisa kuģa apkalpei, kas iesaistīta šajos lidojumos, un
 - 4) ir izstrādātas ekspluatācijas procedūras.
- b) Parauglidojums(-i)

³ OVL 315, 28.11.2003., 1. lpp.

RVSM lietojumprogrammas saturs var būt pietiekams, lai verificētu gaisa kuģa veikspēju un procedūras. Tomēr apstiprināšanas procesa pēdējā posmā dažkārt jāveic parauglidojums. Kompetentā iestāde var iecelt perona pārbaužu veicēju, kas pārliecinās par to, ka visas attiecīgās *RVSM* gaisa telpā veicamā lidojuma procedūras tiek izpildītas efektīvi. Ja sniegums ir apmierinošs, lidojumus *RVSM* gaisa telpā var atļaut.

c) Apstiprinājuma dokumentu forma

Apstiprinājumā ir jābūt uzskaitītām visām gaisa kuģu grupām, kurām ekspluatants ir saņēmis apstiprinājumu.

d) Gaisa telpas monitorings

Attiecībā uz gaisa telpu, kurā ir noteikts skaitlisks drošības mērķa līmenis, lai pārliecinātos, ka noteiktais drošības līmenis ir sasniegts, ir nepieciešama neatkarīga augstuma monitoringa sistēma, kas uzrauga gaisa kuģa augstumnoturi gaisa telpā. Tomēr neatkarīgs gaisa kuģa monitorings nav priekšnosacījums tam, lai piešķirtu *RVSM* apstiprinājumu.

1) *RVSM* apstiprinājuma apturēšana, atcelšana un atkārtota izsniegšana

Augstumnotures kļūdas *RVSM* vidē ir pieļaujamas tikai retos gadījumos. No ekspluatanta tiek gaidīts, lai viņš nekavējoties rīkotos un novērstu apstākļus, kas radījuši kļūdu. Ekspluatantam ir jāziņo kompetentajai iestādei par sliktas augstumnotures gadījumu 72 stundu laikā. Ziņojumā jāietver cēloņu sākotnējā analīze un pasākumi, kas veikti, lai nepieļautu atkārtosanos. Kompetentā iestāde nosaka, vai ir nepieciešams paveiktā darba pārbaudes ziņojums. Jāziņo un jāizmeklē gadījumi, kuros kļūdas ir šādas:

i) kopējā vertikālā kļūda (*TVE*) ir vienāda ar vai lielāka par ± 90 m (± 300 pēdām);

ii) altimetrijas sistēmas kļūda (*ASE*) ir vienāda ar vai lielāka par ± 75 m (± 245 pēdām), un

iii) novirze no norādītā augstuma ir vienāda ar vai lielāka par ± 90 m (± 300 pēdām).

Augstumnotures kļūdas iedala divās lielās kategorijās:

- kļūdas, kas radušās gaisa kuģa iekārtu darbības traucējumu dēļ un

- ekspluatācijas kļūdas.

2) Ekspluatantam, kuram regulāri gadās vienas vai otras kategorijas kļūdas, *RVSM* lidojumu apstiprinājumu aptur vai atceļ. Ja tiek konstatēts, ka problēma ir saistīta ar kādu konkrētu gaisa kuģu tipu, *RVSM* apstiprinājumu var apturēt vai atcelt šim konkrētajam attiecīgā ekspluatanta flotes gaisa kuģu tipam.

3) Ekspluatantu darbības

Ekspluatantam ir efektīvi un laikus jāreaģē uz katru augstumnotures kļūdu. Kompetentā iestāde var izvērtēt iespēju apturēt vai atcelt *RVSM* apstiprinājumu, ja ekspluatants nereaģē uz augstumnotures kļūdām efektīvi vai laikus. Nosakot, kādas darbības veicamas, kompetentajai iestādei ir jāizvērtē ekspluatanta iepriekšējais sniegums.

4) Apstiprinājuma atkārtota izsniegšana

Ekspluatantam ir jāpārlicina kompetentā iestāde, ka augstumnotures kļūdas rašanās cēloņi ir izprasti un novērsti un ka ekspluatanta *R/S/M* programmas un procedūras efektīvi darbojas. Lai atjaunotu savu uzticību ekspluatantam, kompetentā iestāde pēc saviem ieskatiem var pieprasīt, lai attiecīgajam gaisa kuģim tiktu veikta neatkarīga augstuma monitoringa pārbaude.

GM1 ARO.OPS.205 Obligāto iekārtu saraksta apstiprinājums

DEFEKTU NOVĒRŠANAS INTERVĀLA PAGARINĀŠANA

Kompetentai iestādei ir jāpārlicinās, ka ekspluatants nepagarina defektu novēršanas intervālus, lai samazinātu vai izvairītos no vajadzības novērst *MEL* defektus saskaņā ar noteikto kategorijas robežvērtību. Defektu novēršanas intervālu pagarināšanu uzskata par pieņemamu un pamatotu vienīgi tādos gadījumos, ja defektu novēršana laikus nav iespējama no ekspluatanta neatkarīgu iemeslu dēļ.

GM1 ARO.OPS.210 Vietējās teritorijas noteikšana

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

Vietējai teritorijai ir jāatspoguļo vietējās vides un ekspluatācijas nosacījumi.

AMC1 ARO.OPS.215 Atļauja helikopteru ekspluatācijai virs nelabvēlīga apvidus ārpus blīvi apdzīvotas teritorijas

ATĻAUJAS, KURĀM NEPIECIEŠAMS APSTIPRINĀJUMS

- a) Ja ekspluatants vēlas saņemt tādu atļauju saskaņā ar *CAT.POL.H.420*. punktu, kurai nepieciešams citas valsts apstiprinājums, kompetentā iestāde šādu atļauju piešķir tikai tad, kad ir saņemts šīs citas valsts apstiprinājums.
- b) Ir jāizdara grozījumi darbības specifikācijā, ietverot tajā teritorijas, par kurām ir saņemts apstiprinājums.

AMC2 ARO.OPS.215 Atļauja helikopteru ekspluatācijai virs nelabvēlīga apvidus ārpus blīvi apdzīvotas teritorijas

CITAS VALSTS APSTIPRINĀJUMS

- a) Ja ekspluatants vēlas saņemt citas valsts apstiprinājumu lidojumiem virs nelabvēlīga apvidus ārpus blīvi apdzīvotas teritorijas saskaņā ar *CAT.POL.H.420*. punktu, šīs citas valsts kompetentā iestāde piešķir apstiprinājumu tikai tad, kad ir pārliecinājusies, ka:
 - 1) drošības risku novērtējums ir atbilstīgs teritorijai, pāri kurai tiks veikti lidojumi, un
 - 2) ekspluatanta pamatojums, kas liedz izmantot attiecīgos izpildes kritērijus, ir atbilstīgs teritorijai, pāri kurai tiks veikti lidojumi.

b) Šīs citas valsts kompetentā iestāde informē par atļaujas izsniegšanu atbildīgo dalībvalsts kompetento iestādi.

AMC1 ARO.OPS.220 Atļauja helikopteru ekspluatācijai no sabiedrības interešu teritorijas vai uz to

ATĻAUJAS, KURĀM NEPIECIEŠAMS APSTIPRINĀJUMS

Ja ekspluatants vēlas saņemt atļauju saskaņā ar *CAT.POL.H.225.* punktu, lai veiktu lidojumus no sabiedrības interešu teritorijas (*PIS*) vai uz to, un šai atļaujai ir nepieciešams citas valsts apstiprinājums, kompetentā iestāde šādu atļauju piešķir tikai tad, kad ir saņemts šīs citas valsts apstiprinājums.

AMC2 ARO.OPS.220 Atļauja helikopteru ekspluatācijai no sabiedrības interešu teritorijas vai uz to

CITAS VALSTS APSTIPRINĀJUMS

a) Ja ekspluatants vēlas saņemt citas valsts apstiprinājumu, lai veiktu lidojumus no sabiedrības interešu teritorijas (*PIS*) vai uz to saskaņā ar *CAT.POL.H.225.* punktu, šīs citas valsts kompetentā iestāde piešķir apstiprinājumu tikai tad, kad ir pārliecinājusies, ka:

1) ekspluatants teritorijās, attiecībā uz kurām tiek pieprasīts apstiprinājums, var izpildīt *CAT.POL.H.225.* punkta a) apakšpunkta 1)–5) punktā minētos noteikumus un

2) ekspluatācijas rokasgrāmatā ir ietvertas procedūras, kas jāizpilda, lai nodrošinātu atbilstību *CAT.POL.H.225.* punkta b) apakšpunkta nosacījumiem teritorijās, attiecībā uz kurām tiek prasīts apstiprinājums.

b) Šīs citas valsts kompetentā iestāde informē par atļaujas izsniegšanu atbildīgo dalībvalsts kompetento iestādi.

GMI ARO.OPS.225 Izolēta lidlauka ekspluatācijas atļauja

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

Ja lidojumiem izmanto izolētu lidlauku, gaisa kuģis un tā pasažieri ir pakļauti lielākam riskam nekā tad, ja galamērķim ir pieejams rezerves lidlauks. Vai lidlauks ir vai nav klasificēts kā izolēts lidlauks bieži vien ir atkarīgs no tā, kādiem gaisa kuģiem lidlauks tiek ekspluatēts. Tāpēc kompetentajai iestādei ir jānovērtē, vai ir izmantoti visi iespējamie līdzekļi, lai šie lielākie riski tiktu mazināti.

RAMP apakšdaļa. Citas valsts regulatīvā uzraudzībā esošu ekspluatantu gaisa kuģu perona pārbaudes

AMCI ARO.RAMP.100 Vispārīgas prasības

PERONA PĀRBAUDES

- a) Gaisa kuģa perona pārbaudi parasti veic apgriešanās laikā.
- b) Papildus piemērojamām prasībām, pārbaudot gaisa kuģa tehnisko stāvokli, jāpārbauda, vai tas atbilst ražotāja normām.

AMCI ARO.RAMP.100(b) Vispārīgas prasības

GAISA KUĢIS, PAR KURU IR AIZDOMAS

Lai noteiktu, vai gaisa kuģi var vai nevar turēt aizdomās par neatbilstību piemērojamām prasībām, jāņem vērā šādi kritēriji:

- a) informācija par gaisa kuģa sliktu apkopi vai par acīmredzamiem bojājumiem vai defektiem;
- b) ziņojumi, ka gaisa kuģis ir veicis neparastus manevrus, kas dod iemeslu nopietnām bažām par dalībvalsts gaisa telpas drošību;
- c) gaisa kuģa iepriekšējā perona pārbaude, kurā tika atklāts, ka gaisa kuģis neatbilst piemērojamām prasībām, ja kompetentajai iestādei ir aizdomas, ka šīs nepilnības nav izlabotas;
- d) liecības, ka valsts, kurā gaisa kuģis ir reģistrēts, neveic atbilstīgu drošības uzraudzību, vai
- e) par gaisa kuģa ekspluatantu radušās šaubas, pamatojoties uz negadījumu ziņojumu informāciju un neatbilstībām, kas reģistrētas, gatavojot pārbaudes ziņojumu par perona pārbaudi, kura veikta citam gaisa kuģim, ko ekspluatē šis ekspluatants.

AMCI ARO.RAMP.100(c)(1) Vispārīgas prasības

GADA PROGRAMMA

a) Aprēķinu metode

Kompetentā iestāde aprēķina punktu skaitu, kas jāsasniedz nākamajā gadā. Punktu skaitu aģentūrai par attiecīgo gadu, kurā šie punkti piemērojami, iesniedz līdz iepriekšējā gada 1. septembrim. Šajā saistībā izmanto šādu formulu:

$$Q = (\text{Opr}_{\geq 12}) + (0,2 * \text{Opr}_{< 12}) + (0,001 * \text{Lnd}), \text{ kur:}$$

„Q” = gada kvota;

„ $\text{Opr}_{\geq 12}$ ” ir to ekspluatantu skaits, kuru gaisa kuģi iepriekšējā gadā ir nosēdušies dalībvalsts lidlaukos vismaz 12 reizes;

„Opr_{<12}” ir to ekspluatantu skaits, kuru gaisa kuģi iepriekšējā gadā ir nosēdušies dalībvalsts lidlaukos mazāk nekā 12 reizes;

„Lnd” ir šo ekspluatantu gaisa kuģu nosēšanās reižu skaits dalībvalsts lidostās iepriekšējā gadā.

b) Pārbaudes ir jāvērtē atšķirīgi, ņemot vērā šādus kritērijus:

1) prioritārām perona pārbaudēm un jauna ekspluatanta pirmreizējām pārbaudēm, ko veic lidostā, kura atrodas ≤ 250 km rādiusā no kompetentās iestādes galvenā biroja, piešķir 1,5 punktus;

2) prioritārām perona pārbaudēm un jauna ekspluatanta pirmreizējām pārbaudēm, ko veic lidostā, kura atrodas > 250 km rādiusā no kompetentās iestādes galvenā biroja, piešķir 2,25 punktus;

3) pārbaudēm, ko veic no plkst. 20.00 līdz plkst. 06.00 pēc vietējā laika, brīvdienās vai valsts svētku dienās, piešķir 1,25 punktus;

4) pārbaudēm, ko veic ekspluatantiem, kuriem iepriekšējā pārbaude tika veikta vairāk nekā pirms 8 nedēļām, piešķir 1,25 punktus;

5) visām pārējām pārbaudēm piešķir 1 punktu un

6) īpašos gadījumos, kuriem piemērojamas divas vai vairākas no iepriekš minētajām situācijām, šos koeficientus var apvienot reizinot (piemēram, prioritārai pārbaudei brīvdienā lidostā, kas atrodas 600 km attālumā no galvenā biroja, ekspluatantam, kuram pēdējā pārbaude veikta vairāk nekā pirms 3 mēnešiem, koeficienta vērtību aprēķina: $2,25 * 1,25 * 1,25 = 3,52$ punkti).

GMI ARO.RAMP.100(c)(1) Vispārīgas prasības

PĀRBAUDES PUNKTU SKAITS

Vienādojums ir tikai statistisks pieņēmums, un tas nebūt nenozīmē, ka „Opr_{≥12}” grupas ekspluatanti vienmēr ir jāpārbauda. Pārbaudes iestādes pēc vajadzības var noteikt, ka ekspluatantus var pārbaudīt biežāk nekā vienreiz (ņemot vērā *AMC2 ARO.GEN.305.* punkta b) apakšpunkta 1) punkta nosacījumus), vienlaikus ņemot vērā aprēķināto punktu skaitu; tādējādi kādā gadā daži ekspluatanti var palikt nepārbaudīti.

GMI ARO.RAMP.105(b)(2)(i) Prioritātes noteikšanas kritēriji

EKSPLUATANTU SKAITS

Izstrādājot ekspluatantu sarakstu, tajā var iekļaut ekspluatantu gaisa kuģus vai gaisa kuģus, kas tika izņemti no to aviopārvadātāju saraksta, kuriem piemērots darbības aizliegums ES teritorijā, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 2111/2005⁴.

⁴ OV L 344, 27.12.2005., 15. lpp.

AMCI ARO.RAMP.110 Informācijas vākšana

INFORMĀCIJAS VĀKŠANA

Vāc šādu informāciju:

a) svarīgu drošības informāciju, kas pieejama:

- 1) pilotu ziņojumos;
- 2) ziņojumos, ko gatavo apkopes veicējs;
- 3) ziņojumos par incidentiem;
- 4) citu no pārbaudes iestāžu neatkarīgu organizāciju ziņojumos un
- 5) sūdzībās.

b) informāciju par rīcību, kas veikta pēc perona pārbaudes, piemēram:

- 1) gaisa kuģis ir nosēdināts;
- 2) gaisa kuģim vai ekspluatantam saskaņā ar 6. pantu Regulā (EK) Nr. 2111/2005 ir piemērots darbības aizliegums dalībvalsts vai ES teritorijā;
- 3) nepieciešamas korektīvās darbības;
- 4) jāsazinās ar ekspluatanta kompetento iestādi un
- 5) piemēroti lidojumu ierobežojumi.

c) papildu informāciju par ekspluatantu, piemēram:

- 1) korektīvo darbību īstenošanu un
- 2) neatbilstību atkārtosanos.

AMCI ARO.RAMP.115(a) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija

UZKRĀTĀS ZINĀŠANAS UN PIEREDZE

Perona pārbaūžu veicēja atbildības jomas nosaka atkarībā no viņa uzkrātajām zināšanām un/vai iegūtās pieredzes. Kompetentā iestāde nosaka, ko perona pārbaūžu veicējs ir tiesīgs pārbaudīt, ņemot vērā šādus apsvērumus:

- a) uzkrātās zināšanas;
- b) darba pieredzi un

c) pārbaudes objekta saistību ar citām disciplīnām (piemēram, lai bijušo salona apkalpes locekli varētu uzskatīt par tiesīgu veikt drošības elementu pārbaudi salonā, viņam var pieprasīt apgūt papildu mācības par obligāto iekārtu saraksta (*MEL*) jautājumiem).

AMCI ARO.RAMP.115(b)(1) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija

ATBILSTĪBAS KRITĒRIJI

a) Uzskatāms, ka kandidāts ir tiesīgs kļūt par perona pārbaūžu veicēju, ja viņš atbilst šādām prasībām:

1) labas angļu valodas zināšanas un

2) izglītība un pieredze pēdējos 5 gados atbilstīgi kādai no šīm iespējām:

i) ir sekmīgi ieguvis vismaz 3 gadu pēcvidusskolas līmeņa izglītību un pēc tam vēl vismaz 2 gadu aeronautikas pieredzi gaisa kuģu ekspluatācijas, apkopes vai personāla licencēšanas jomā;

ii) ir vai ir bijusi komerciālā/aviolīniju transporta pilota licence, un vēlams, lai šajā darbā būtu nostrādāti vismaz 2 gadi;

iii) ir vai ir bijusi lidotāja inženiera licence, un vēlams, lai šajā darbā būtu nostrādāti vismaz 2 gadi;

iv) ir bijis salona apkalpes loceklis, un vēlams, lai komerciālo gaisa pārvadājumu jomā būtu nostrādāti vismaz 2 gadi;

v) ir bijis licencēts tehniskās apkopes personāls un, vēlams, ir darbojies šādas licences jomā vismaz 2 gadus;

vi) ir sekmīgi pabeidzis profesionālo mācību kursus bīstamo kravu gaisa pārvadājumu jomā un, vēlams, pēc kursu pabeigšanas ir ieguvis vismaz 2 gadu pieredzi šajā jomā

vai

vii) sekmīgi ieguvis vismaz 2 gadu pēcvidusskolas līmeņa izglītību aeronautikas jomā.

AMCI ARO.RAMP.115(b)(2) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija

VECĀKIE PERONA PĀRBAUŽU VEICĒJI

a) Kompetentā iestāde ieceļ vecākos perona pārbaūžu veicējus, ja viņi atbilst kompetentās iestādes noteiktajiem kvalitātes kritērijiem. Šiem kvalitātes kritērijiem ir jābūt vismaz šādiem:

1) pirms ieceļšanas vecākā perona pārbaūžu veicēja amatā kandidāts vismaz 3 gadus ir bijis kvalificēts perona pārbaūžu veicējs;

2) pirms ieceļšanas vecākā perona pārbaūžu veicēja amatā kandidāts 36 mēnešu periodā ir veicis vismaz 72 gaisa kuģu pārbaudes, kas ir vienmērīgi izkliedētas visā periodā, un

3) vecākais perona pārbauzu veicējs saglabā savu kvalifikāciju tikai tad, ja pēc sākotnējās kvalifikācijas veic vismaz 24 pārbaudes jebkurā 12 mēnešu periodā.

b) Ja kompetentajai iestādei nav vecāko perona pārbauzu veicēju, kas nodrošinātu praktiskās mācības darba vietā, šādas mācības veic citas valsts vecākais perona pārbauzu veicējs – vai nu stažiera kompetentajā iestādē, vai arī šā vecākā perona pārbauzu veicēja kompetentajā iestādē.

c) Ieceļot personu par vecāko perona pārbauzu veicēju, jāizvērtē tādi papildu faktori kā zināšanas par mācību metodēm, profesionālisms, briedums, saprātīgums, godīgums, sapratne par drošību, saskarsmes prasmes, izpildījuma personiskie standarti un attieksme pret kvalitāti.

d) Ja vecākais perona pārbauzu veicējs zaudējis savu kvalifikāciju tā iemesla dēļ, ka nav sasniedzis *ARO.RAMP.115.* punkta b) apakšpunkta 3) iedaļā minēto pārbauzu minimālo skaitu, dalībvalsts iestāde viņu var pārkvalificēt, ja ne ilgāk kā 2 mēnešu periodā viņš cita vecākā perona pārbauzu veicēja uzraudzībā ir veicis vismaz četras pārbaudes.

e) Vecākajiem perona pārbauzu veicējiem līdzīgi kā visiem citiem perona pārbauzu veicējiem regulāri organizē mācības *ARO.RAMP.115.* punkta b) apakšpunkta 3) iedaļā minētajos intervālos.

***AMC2 ARO.RAMP.115(b)(2)* Perona pārbauzu veicēju kvalifikācija**

SĀKOTNĒJO MĀCĪBU APJOMS UN ILGUMS

Sākotnējās mācības ietver:

- sākotnējās teorētiskās mācības,
- praktiskās mācības;
- mācības darba vietā.

a) Sākotnējās teorētiskās mācības

1) Sākotnējo teorētisko mācību mērķis ir iepazīstināt perona pārbauzu veicējus ar programmu perona pārbaudēm un šīs programmas Eiropas dimensiju, kā arī ar vispārējām pārbauzu, atzinumu kategorizēšanas, ziņojumu sagatavošanas un paveiktā darba kontroles procedūrām. Teorētisko mācību primārais mērķis nav sniegt tehniskās (ekspluatācijas, lidojumderīguma utt.) zināšanas. Personām, kuras apmeklē šo teorētisko kursu, jau ir jābūt šīm zināšanām vai nu no iepriekšējās darba pieredzes vai arī pēc specializācijas kursu pabeigšanas. Sākotnējo teorētisko mācību kurss ilgst vismaz 3 mācību dienas.

2) Ja tiek sniegti integrētie kursi (kuros iegūst gan tehniskās zināšanas, gan ar perona pārbaudēm saistītu specifisku informāciju), kursu ilgums ir attiecīgi jāpagarina.

3) Sākotnējās teorētiskās mācības ir jāveic saskaņā ar *AMC1 ARO.RAMP.115.* punkta b) apakšpunkta 2) iedaļas i) punktā norādīto mācību programmu.

b) Praktiskās mācības

1) Praktisko mācību mērķis ir sniegt norādījumus par pārbaudes metodēm un konkrētām jomām, kurām jāpievērš uzmanība, pārbaudes procesā neiesaistot gaisa kuģa apkalpi. Vēlams, lai mācības notiktu ārpus ekspluatācijas vides (piemēram, gaisa kuģis ir novietots tehniskās apkopes angārā). Vai arī var izmantot gaisa kuģi, kuram ir pietiekams apgrīšanās laiks. Pēdējā minētā gadījumā gaisa kuģa un/vai uz zemes esošais personāls ir jāinformē par pārbaudes būtību.

2) Praktisko mācību kurss ilgst vismaz 1 mācību dienu. Kompetentā iestāde var lemt par mācību kursa pagarināšanu, ņemot vērā stažieru pieredzes līmeni. Praktiskās mācības var sadalīt vairākās sesijās, ja tiek nodrošināta atbilstīga mācību uzraudzības sistēma.

3) Praktiskās mācības ir jāveic saskaņā ar *AMC2-ARO.RAMP.115.* punkta b) apakšpunkta 2) punkta i) apakšpunktā norādīto mācību programmu.

MĀCĪBAS DARBA VIETĀ

c) Darba vietā veicamo mācību apjoms

1) Mācības darba vietā veic ar mērķi iepazīstināt stažierus ar perona pārbaudzību īpatnībām faktiskā ekspluatācijas vidē. Kompetentā iestāde nodrošina to, ka mācībās darba vietā piedalās tikai tie stažieri, kas ir veiksmīgi pabeiguši teorētiskās un praktiskās mācības.

2) Kompetentā iestāde nodrošina, ka stažieri ir kompetenti tajā jomā, kurā vecākais perona pārbaudzību veicējs nodrošina mācībās darba vietā.

3) Izvēloties ekspluatantus, kas tiks pārbaudīti saskaņā ar darba vietā veicamo mācību programmu, vecākajam perona pārbaudzību veicējam ir jānodrošina, ka:

i) mācību līmenis ir pietiekams, tomēr pārbaudāmais ekspluatants netiek nevajadzīgi traucēts vai aizkavēts, un

ii) perona pārbaudzību veic dažādiem ekspluatantiem (piemēram, ES ekspluatantiem, trešo valstu ekspluatantiem), dažādiem gaisa kuģu tipiem un gaisa kuģu konfigurācijām (piemēram, gaisa kuģiem ar reaktīvo dzinēju un ar propelleru, lidmašīnām ar vienu eju un vairākām, gaisa kuģiem, kas veic pasažieru pārvadājumus un kravu pārvadājumus), dažādiem ekspluatācijas veidiem (t. i., lidmašīnām, kas veic komerciālos lidojumus un nekomerciālos lidojumus, īsos pārlidojumus un garos pārlidojumus).

4) Mācības darba vietā sastāv no diviem posmiem:

i) novērojošais perona pārbaudzību veicējs: šajā posmā stažieris pavada vecāko perona pārbaudzību veicēju un novēro, kā viņš veic vairākas perona pārbaudzību (tostarp pirms un pēc pārbaudzību veicamās darbības – ziņojuma sagatavošanu, paveiktā darba kontroli), un

ii) perona pārbaudzību veicēja darbs tiek uzraudzīts: šajā posmā stažieris pakāpeniski sāk veikt perona pārbaudzību vecākā perona pārbaudzību veicēja uzraudzībā un vadībā.

d) Darba vietā veicamo mācību ilgums un vadīšana

1) Darba vietā veicamo mācību ilgumu pielāgo katra konkrētā stažiera mācību vajadzībām. Darba vietā veicamo mācību programmā ne vairāk kā 6 mēnešu periodā ietver vismaz tādas

sešas perona pārbaudes, kurās stažieris ir novērotāja statusā, un sešas pārbaudes, kurās stažieri uzrauga vecākais perona pārbaudītājs. Kopumā mācības darba vietā sāk pēc iespējas agrāk, tiklīdz ir pabeigts praktisko mācību kurss, un tajās ietver visus elementus, kas perona pārbaudītājam būs jāpārbauda saskaņā ar viņam piešķirtajām pilnvarām.

Mācības darba vietā var nodrošināt vairāki vecākie perona pārbaudītāji. Šādos gadījumos ir jābūt atbilstīgiem dokumentiem, kuros norādīts, kādas mācības ir apguvis katrs stažieris (novērojošā perona pārbaudītāja statusā) un kāda ir stažiera spēja efektīvi veikt perona pārbaudes (vecākā perona pārbaudītāja uzraudzībā). Šim nolūkam vecākais perona pārbaudītājs izmanto kontrolkartī, kurā ir ietverti *GM2 ARO.RAMP.115*. punkta c) apakšpunktā uzskaitītie piemērojami elementi.

2) Pirms mācību sākšanas darba vietā stažierim sniedz īsu kopsavilkumu par mācību vispārējiem mērķiem un darba metodēm.

3) Pirms katras pārbaudes stažierim sniedz īsu kopsavilkumu par konkrētās pārbaudes mērķiem un tajā apgūstamo vielu.

4) Katru dienu pēc pārbaudes stažieris sniedz īsu atskaiti par savu sniegumu, kā arī par panākumiem un par jomām, kas jāuzlabo.

e) Elementi, kas jāietver mācībās darba vietā

Mācībās darba vietā galveno uzmanību pievērš turpmāk minēto elementu apguvei. Tomēr dažas turpmāk raksturotās situācijas notiek ne pārāk bieži (piemēram, gaisa kuģa nosēdināšana), tāpēc vecākajam perona pārbaudītājam kādā no pārbaudes instrukcijām tās ir jāparāda.

1) Pārbaudes sagatavošana:

i) lai sagatavotu pārbaudi, izmanto centralizēto datubāzi;

ii) informācija no citiem avotiem (piemēram, pasažieru sūdzības, tehnisko apkopju veicēja ziņojumi, gaisa satiksmes vadības (*ATC*) ziņojumi);

iii) problēmu zonas un/vai konstatējumi, attiecībā uz kuriem tiek meklēts risinājums;

iv) atjaunināto references materiālu izguve: ziņojumi lidotājiem (*NOTAM*), navigācijas un laika apstākļu kartes;

v) pārbaudāmo ekspluatantu atlase (uzraudzības programma, prioritārais saraksts);

vi) uzdevumu sadale grupā, kas veic perona pārbaudes, un

vii) dienas/nedēļas/mēneša grafiks perona pārbaudēm.

2) Administratīvie jautājumi:

i) piešķirtais pilnvarojums, tiesības un pienākumi perona pārbaudītājam, kas veic perona pārbaudes;

-
- ii) īpašas steidzamības procedūras (ja ir);
 - iii) piekļuves procedūras valsts (vietējas) nozīmes lidlaukam;
 - iv) drošības un drošuma procedūras gaisa teritorijā un
 - v) perona pārbaužu veicēja rīku komplekts (elektriskais lukturītis, gaismu atstarojošā veste, ausu aizbāžņi, digitālā kamera, kontrolkartes utt.).

3) Sadarbība ar lidostas un aeronavigācijas dienestiem, lai iegūtu faktisko lidojuma informāciju, novietojumu stāvvietā, izlidošanas laiku utt.

4) Perona pārbaude:

i) iepazīstināšana ar gaisa kuģa kapteini/komandieri, gaisa kuģa apkalpi, salona apkalpi, uz zemes esošo apkalpi;

ii) pārbaudes elementi: atbilstīgi stažiera kompetences jomai;

iii) konstatējumi (identifikācija, iedalījums kategorijās, ziņojuma sagatavošana, pierādījumu iegūšana);

iv) korektīvās darbības – 2. klase;

v) korektīvās darbības – 3. klase;

A) 3.a klases darbība – ierobežojumu piemērošana gaisa kuģa lidojumiem (sadarbība ar citiem dienestiem/iestādēm, lai piemērotu ierobežojumu);

B) 3.b klases darbība – pieprasījums veikt tūlītējas korektīvās darbības, tūlītēju korektīvo darbību sekmīga izpilde;

C) 3.c.klases darbība – gaisa kuģa nosēdināšana: gaisa kuģa kapteiņa informēšana par lēmumu nosēdināt gaisa kuģi; valsts procedūras, lai nepieļautu nosēdinātā gaisa kuģa izlidošanu; saziņa ar ekspluatanta/reģistra valsti;

vi) Pārbaudes apliecinājums:

A) pārbaudes apliecinājuma ziņojuma sagatavošana un iesniegšana un

B) saņemšanas apstiprinājuma pieprasījums (dokuments par saņemšanu vai atteikums parakstīt).

5) Cilvēka faktori:

i) kultūras aspekti;

ii) domstarpību un/vai konfliktu risināšana un

iii) apkalpes stress.

f) Stažieru novērtēšana

Stażieri novērtē vecākais perona pārbaudītu veicējs, kad stažieris veic perona pārbaudes vecākā perona pārbaudītu veicēja uzraudzībā. Uzskatāms, ka mācības darba vietā ir sekmīgi pabeigtas, kad stažieris vecākajam perona pārbaudītu veicējam ir nodemonstrējis, ka viņa profesionālās spējas, zināšanas, sapratne un spēja veikt perona pārbaudes atbilst šīs apakšnodaļas prasībām.

AMC3 ARO.RAMP.115(b)(2) Perona pārbaudītu veicēja kvalifikācija

PERONA PĀRBAUDĪTU VEICĒJA KVALIFIKĀCIJA PĒC MĀCĪBU SEKMĪGAS BEIGŠANAS

Perona pārbaudītu veicēja kvalifikācija pēc mācību sekmīgas beigšanas

a) Uzskatāms, ka teorētisko mācību kurss ir sekmīgi pabeigts, ja kompetentā iestāde vai apstiprinātā profesionālās sagatavošanas organizācija ir sniegusi pozitīvu novērtējumu.

b) Novērtējumu par praktisko mācību un mācību darba vietā sekmīgu apguvi sniedz vecākais perona pārbaudītu veicējs, kurš nodrošina mācības darba vietā un kurš ir izvērtējis stažiera spēju efektīvi veikt gaisa kuģa pārbaudes ekspluatācijas vidē.

c) Kompetentā iestāde katram kvalificētajam perona pārbaudītu veicējam izsniedz oficiālu kvalifikācijas paziņojumu, norādot jomas, kurā perona pārbaudītu veicējs ir pilnvarots veikt pārbaudes.

d) Nosakot perona pārbaudītu veicēja pilnvarojuma jomas (pārbaudītu apjomu; ko perona pārbaudītu veicējs ir tiesīgs pārbaudīt), ņem vērā uzkrātās zināšanas un darba pieredzi. Ja kandidātam, kas pretendē uz perona pārbaudītu veicēja amatu, ir dažāda iepriekšējā pieredze, nav iespējams izdot visas standartveidlapas, kurās būtu norādītas visas atbildības jomas, kas attiecas uz uzkrātajām zināšanām. Tāpēc kompetentā iestāde nosaka perona pārbaudītu veicējam piešķirto pilnvarojumu un tiesības, ņemot vērā šādus aspektus:

1) uzkrātās zināšanas;

2) darba pieredzi un

3) pārbaudes objekta saistību ar citām disciplīnām (piemēram, lai bijušo salona apkalpes locekli varētu uzskatīt par tiesīgu veikt drošības elementu pārbaudi salonā, viņam var pieprasīt papildus apgūt mācību kursu par obligātā iekārtu saraksta (*MEL*) jautājumiem).

e) Kompetentā iestāde izsniedz kvalifikācijas apliecību tikai pēc tam, kad kandidāts ir sekmīgi pabeidzis teorētisko kursu, praktisko kursu un mācību kursu darba vietā.

f) Kompetentā iestāde izstrādā sistēmu, kas nodrošina tās perona pārbaudītu veicēju pastāvīgu atbilstību kvalifikācijas kritērijiem, ņemot vērā viņiem piešķirtās pilnvaras, mācības un jaunāko pieredzi.

AMC4 ARO.RAMP.115(b)(2) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija

DARBA VIETĀ VEICAMO MĀCĪBU KONTROLKARTE

Perona pārbaūžu veicēju mācības darba vietā		
Kompetentā iestāde	Vecākais perona pārbaūžu veicējs:	
Stažiera vārds, uzvārds:	Vieta:	
Datums:	Perona pārbaudes numurs:	
Ekspluatants:	Gaisa kuģa reģistrācija:	Gaisa kuģa tips:

A	Pilotu kabīne	Pārbaude: (Apraksts/piezīmes)	Novērošana	Pārbaude vecākā perona pārbaūžu veicēja uzraudzībā
Vispārīgas prasības				
1	Vispārējais stāvoklis	<ul style="list-style-type: none"> neatbilstoši novilkta jaudas slēdži gaisa kuģa apkalpes nodalījuma durvis ir pastiprinātas, ja nepieciešams apkalpes bagāža gaisa kuģa apkalpes sēdekļi avārijas izejas (funkcionālā izmantojamība) evakuācijas troses (ir vai nav nostiprinātas) Piezīme:	☐	☐
2	Avārijas izeja	<ul style="list-style-type: none"> Vai visas izejas ir funkcionāli izmantojamas (ja nav, pārbauda MEL ierobežojumus) Iespējamie šķēršļi Piezīme:	☐	☐
3	Iekārtas	ACAS/TCAS II: <ul style="list-style-type: none"> Esība Sistēmas tests/iziets 8.33 kHz: (ja nepieciešams) Radio kanālu intervāls <i>RNAV</i>: Atļauja veikt lidojumus <i>RNAV</i> gaisa telpā. GPWS/TAWS: <ul style="list-style-type: none"> esība <i>TAWS/SRPBZ</i> tiešā virziena brīdinājuma sistēmai par apvidus šķēršļiem sistēmas tests (ja iespējams) <i>MNPS</i> Īpaša atļauja Piezīme:	☐	☐

Dokumentācija				
4	Rokasgrāmatas	<ul style="list-style-type: none"> Vai uz vietas ir visas ekspluatācijas rokasgrāmatas attiecīgās daļas? Atjauninājumi Kompetentās iestādes atļauja, ja piemērojams saturs (atbilst prasībām) Gaisa kuģa ekspluatācijas rokasgrāmatas / darbības datu esība Atšķirības no bijušās PSRS gaisa kuģu konstrukcijas rokasgrāmatām (piem., <i>Rukowodstwo</i>). 	☐	☐
Piezīme:				
5	Kontrolkartes	<ul style="list-style-type: none"> Pieejamas/sasniedzamas Kārtīgums/tīrīgums Parastām situācijām Neparastām situācijām Avārijas situācijām Atjauninātas / nav mācībām utt. Saturs (atbilst ekspluatanta procedūrām) Atbilst lietojamā gaisa kuģa konfigurācijai 	☐	☐
Piezīme:				
6	Radionavigācija / instrumentu kartes	<ul style="list-style-type: none"> Instrumentālās pieejas karšu esība (pieejamas/sasniedzamas/atjauninātas) Maršruta karšu esība (pieejamas/sasniedzamas/atjauninātas) Maršruta nose gums 	☐	☐
Piezīme:				
7	Obligāto iekārtu saraksts	<ul style="list-style-type: none"> Pieejams/sasniedzams Atjaunināts / nav tik ierobežojošs kā <i>MMEL</i> Vai saturs atspoguļo gaisa kuģa aprīkojumu? Iespējamie atliktie nepilnību risinājumi / atbilstība instrukcijām Iespējamais <i>MMEL</i> lietojums <i>Rukowodstwo</i> (pārbauda, ja iespējams) 	☐	☐
Piezīme:				
8	Reģistrācijas apliecība	<ul style="list-style-type: none"> Gaisa kuģī Precizitāte (Reģ. zīme, gaisa kuģa tips un sērijas numurs) Formāts Vajadzības gadījumā angļu tulkojums Identifikācijas plāksnīte (sērijas Nr.) 	☐	☐
Piezīme:				
9	Trokšņa līmeņa sertifikāts	<ul style="list-style-type: none"> Gaisa kuģī Atļauja (reģistrācijas valsts) 	☐	☐
Piezīme:				

10	AOC vai līdzvērtīga	<ul style="list-style-type: none"> Precizitāte Saturs (ekspluatanta identifikācija, derīgums, izdošanas datums, gaisa kuģa tips, <i>OPS SPECS</i>) 	=	=
Piezīme:				
11	Radio licence	<ul style="list-style-type: none"> Gaisa kuģī Cik precīzi atbilst uzstādītajai iekārtai? 	=	=
Piezīme:				
12	Lidojumperīguma sertifikāts	<ul style="list-style-type: none"> Gaisa kuģī (oriģināls vai apliecināts noraksts) Precizitāte Derīgums 	=	=
Piezīme:				
Lidojuma dati				
13	Sagatavošanās lidojumam	<ul style="list-style-type: none"> Operatīvā lidojuma plāns uz gaisa kuģa klāja Pareiza uzpildīšana Parakstījis gaisa kuģa kapteinis/komandieris (un attiecīgā gadījumā dispečers) Degvielas aprēķins Degvielas monitorings/vadība <i>NOTAM</i> Atjaunināta metroloģiskā informācija Burts Y lidojuma plānā 	=	=
Piezīme:				
14	Masas un līdzsvara aprēķins	<ul style="list-style-type: none"> Gaisa kuģī Precizitāte (aprēķini/robežvērtības) Pilotu apstiprinājums Slodzes un centrēšanas grafiks / faktiskais slodzes sadalījums 	=	=
Piezīme:				
Drošības aprīkojums				
15	Pārnēsājami ugunsdzēsāmie aparāti	<ul style="list-style-type: none"> Gaisa kuģī Stāvoklis/spiediena rādītājs Stiprinājums (drošs) Derīguma termiņš (ja ir) Pieejamība Pietiekams skaits 	=	=
Piezīme:				
16	Glābšanas vestes/peldierīces	<ul style="list-style-type: none"> Gaisa kuģī Pieejamas/sasniedzamas Stāvoklis Derīguma termiņš (ja piemēro) Pietiekams skaits 	=	=
Piezīme:				

17	Drošības siksnas	<ul style="list-style-type: none"> • Gaisa kuģī (sēdekļiem nav drošības siksnu) • Stāvoklis • Pietiekams skaits (viena katram apkalpes loceklim) 	=	=
Piezīme:				
18	Skābekļa aparāti	<ul style="list-style-type: none"> • Gaisa kuģī • Stāvoklis • Balona spiediens (min. saskaņā ar ekspluatācijas rokasgrāmatu) • Jautāt apkalpei veikt skābekļa un sakaru apvienotās sistēmas operatīvo funkcionālo pārbaudi • Vērot kuģa apkalpes praktisko darbu 	=	=
Piezīme:				
19	Autonoms pārnēsājamo apgaismojums	<ul style="list-style-type: none"> • Gaisa kuģī • Vai ir pietiekamā daudzumā? • Stāvoklis • Funkcionālā izmantojamība • Pieejams/sasniedzams • Vajadzība izmantot autonomu pārnēsājamo apgaismes ierīci (izlidošana vai ielidošana nakts laikā) 	=	=
Piezīme:				
Gaisa kuģa apkalpe				
20	Gaisa kuģa apkalpes locekļu licences/sastāvs	<ul style="list-style-type: none"> • Gaisa kuģī • Forma/saturs/ vajadzības gadījumā tulkojums angļu valodā • Derīgums • Kvalifikācijas atzīmes (attiecīgā veida (gaisa kuģa kapteinim (PIC)/ATPL) • Pilotu vecums • Iespējamās atšķirības ar ICAO 1. pielikumu (attiecībā uz pilotu vecumu) • Validācijas gadījumā (nepieciešami visi dokumenti) • Medicīniskais atzinums / pārbaudes intervāls • Rezerves brilles, ja piemērojams 	=	=
Piezīme:				
Borta žurnāls / tehniskais borta žurnāls vai līdzvērtīgs				
21	Borta žurnāls vai līdzvērtīgs žurnāls	<ul style="list-style-type: none"> • Gaisa kuģī • Saturs • Aizpildīšana (rūpīgi un pareizi) 	=	=
Piezīme:				

22	Tehniskās apkopes apliecība	<ul style="list-style-type: none"> • Derīgums • Kad ir jāveic apkope, tehniskais žurnāls atbilst • Attiecībā uz <i>ETOPS</i> prasības ir izpildītas • Parakstīta • Pārlicinās, ka tehniskās apkopes apliecībai nav beidzies derīguma termiņš • Bijušajā PSRS būvēts gaisa kuģis 	=	=
Piezīme:				
23	Paziņojums par nepilnībām un to labošana	<ul style="list-style-type: none"> • To nepilnību skaits, kuru labošana atlikta • Par visām nepilnībām ir paziņots • Ja nepilnību labošana ir atlikta, ir norādīts termiņš un tas atbilst noteiktajiem termiņiem • Par visām nepilnībām ir paziņots • Atzīmes tehniskajā žurnālā (kapteinim tās jāsaprot) • Bijušajā PSRS būvēts gaisa kuģis 	=	=
Piezīme:				

24	Pirmslidojuma pārbaude	<ul style="list-style-type: none"> • Veikta (ienākošajam/izejošajam lidojumam) • Parakstīta 	=	=
Piezīme:				
B	Drošība salonā			
1	Vispārējais stāvoklis salonā	<ul style="list-style-type: none"> • Vispārējais stāvoklis • Vai grīdsegas ir stingri piestiprinātas? • Vai grīdas paneļi ir stingri piestiprināti un vai nav bojāti? • Vai sienas paneļi ir stingri piestiprināti un vai nav bojāti? • Sēdekļi • Lietošanai nederīgu sēdekļu marķējums • Tualetes telpas • Dūmu detektori tualetē • Drošības un izdzīvošanas aprīkojums (jābūt drošam, gatavam lietošanai un viegli identificējamam. Lietošanas instrukcijām ir jābūt skaidri marķētām) • Iespējamie šķēršļi, kas kavē veikt pienākumus parastos un ārkārtas apstākļos 	=	=
Piezīme:				

2	Salona apkalpes nodalījumi un salona apkalpes atpūtas zona	<ul style="list-style-type: none"> • Salona apkalpei ir sēdekļi un tie atbilst prasībām • Pietiekams skaits • Stāvoklis (drošības jostas, siksnas) • Avārijas aprīkojums (autonoma pārnēsājama gaismas ierīce, ugunsdzēsāmie aparāti, pārnēsājama elpināšanas iekārta...) • Salona sagatavošanas saraksts 	=	=
Piezīme:				
3	Komplekts pirmās palīdzības sniegšanai / neatliekamās medicīniskās palīdzības komplekts	<ul style="list-style-type: none"> • Gaisa kuģī • Stāvoklis • Derīguma termiņš • Atrašanās vieta (kā norādīts) • Identificēšana • Piemērotība • Pieejamība • Lietošanas pamācības (skaidras) 	=	=
Piezīme:				
4	Pārnēsājāmie ugunsdzēsāmie aparāti	<ul style="list-style-type: none"> • Gaisa kuģī • Stāvoklis (spiediena rādītājs) • Derīguma termiņš (ja pieejams) • Stiprinājums un piekļuve • Skaits 	=	=
Piezīme:				
5	Glābšanas vestes / peldierīces	<ul style="list-style-type: none"> • Gaisa kuģī • Viegli piekļūt • Stāvoklis • Piemērojamais derīguma termiņš • Pietiekams skaits • Bērnu vestes 	=	=
Piezīme				
6	Drošības jostas un sēdekļu stāvoklis	<ul style="list-style-type: none"> • Gaisa kuģī • Pietiekams skaits • Stāvoklis • Pagarinājuma jostu pieejamība • Salona sēdekļi (pārbauda stāvokli) • Ja ir lietošanai nederīgi, pārbauda U/S birku. • Ierobežojošie stieņi 	=	=
Piezīme:				

7	Avārijas izeja, apgaismojums un marķējums, autonoma pārnēsājama apgaismes ierīce	<ul style="list-style-type: none"> • Avārijas izejas (stāvoklis) • Avārijas izeju zīmes / to esība (stāvoklis) • Darbības instrukcijas (marķējums un pasažieru instruktāžas kartes avārijas gadījumā) • Eju marķējums uz grīdas (jāpalūdz ieslēgt). Iespējamie darbības traucējumi/<i>MEL</i> • Apgaismojums • Autonomas pārvietojamas apgaismes ierīces un akumulatori (stāvoklis) • Vai ir pietiekams autonomo pārnēsājamo apgaismes ierīču skaits (darbībai naktī)? • Pieejamība katrā stjuartu nodaļumā. 	=	=
Piezīme:				
8	Avārijas glābšanas traps / glābšanas plosti (pēc vajadzības), <i>ELT</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Avārijas traps gaisa kuģī • Stāvoklis • Derīguma termiņš • Pietiekams skaits • Atrašanās vieta un stiprinājums • Balona manometrs • <i>ELT</i> gaisa kuģī • <i>ELT</i> (stāvoklis un datums) 	=	=
Piezīme:				
9	Skābekļa padeve (salona apkalpei un pasažieriem)	<ul style="list-style-type: none"> • Esība • Pietiekams masku skaits (salona apkalpei un pasažieriem) • Nolaižamie paneļi var brīvi krist • Instrukcijas pasažieriem (pasažieru instruktāžas kartes) • Pārvietojamie skābekļa padeves un medicīniskā skābekļa baloniem pārbauda spiedienu un stiprinājumu 	=	=
Piezīme:				
10	Drošības instrukcijas	<ul style="list-style-type: none"> • Gaisa kuģī • Kārtība • Precizitāte/saturs (gaisa kuģa tips) • Pietiekamā skaitā (katram pasažierim ir instruktāžas kartes) • Kartes gaisa kuģa apkalpei (pārbauda avārijas iekārtu atrašanās vietas) 	=	=
Piezīme:				

11	Salona apkalpes locekļi	<ul style="list-style-type: none"> • Salona apkalpes vispārējs izskats (stāvoklis) • Vai ir pietiekams salona apkalpes locekļu skaits (atbilstīgs)? • Kā darba vietas ir nokomplektētas? • Vērot apkalpes praktisko darbu • Pārbaudes procedūras, ja notiek degvielas uzpilde ar pasažieriem uz klāja 	□	□
Piezīme:				
12	Piekļuve avārijas izejām	<ul style="list-style-type: none"> • Piekļuves zonas • Iespējamie šķēršļi, kas kavē evakuāciju (salokāmie sēdekļi vai sēdekļa muguriņas galds) 	□	□
Piezīme:				
13	Pasažieru bagāžas nostiprināšana	<ul style="list-style-type: none"> • Rokas bagāžas glabātuves salonā • Rokas bagāžas lielums • Rokas bagāžas daudzums • Rokas bagāžas svars • Novietota zem sēdekļa (ierobežojošais stienis) 	□	□
Piezīme:				
14	Sēdvietu ietilpība	<ul style="list-style-type: none"> • Pasažieru skaits/atļautais • Pietiekama vietu ietilpība 	□	□
Piezīme:				
C Gaisa kuģa stāvoklis				
1	Vispārējs ārējais stāvoklis	<ul style="list-style-type: none"> • Antenas aptecētājs (slēdzenes / krāsojums) • Aizsargstikls • Stikla tīrītāji • Statiskās pieslēgvietas/zonas • AoA zondes • Pito caurules • TAT zonde • Apkalpes skābekļa izlādes rādītājs (ja pastāv) • Pieslēgums enerģijas padevei no zemes • Spārni (vispārējs stāvoklis, apledojums/sniegs) • Plūdlīniju formas pārsegi • Priekšējā mala (iedobumi) • Spārniņi • Aizmugurējā mala / statiskās elektrības izlādes ierīces • Vai nav sūces hidrauliskajā sistēmā? • Vai nav degvielas sūces? • Fizelāža • Astes gals / statiskās elektrības izlādes ierīces • APU dzesēšanas gaisa padeve 	□	□

		<ul style="list-style-type: none"> • <i>APU</i> izplūdes gaiss / pieplūdums • Pārbauda, vai <i>APU</i> zonā nav sūces • Astes buferis (kontakta marķējums) • Apkopes un servisa paneļi (ūdens / atkritumu / hidrauliskās apkopes paneļi / degvielas uzpildes paneļi / kravas durvju vadības panelis / <i>RAT</i> durvis) • Iluminatori salonā • Āra apgaismojums • Krāsojums (stāvoklis) • Tīrība • Marķējums / ekspluatācijas instrukcijas un reģistrācija • Redzami remontu • Redzami bojājumi 		
		Piezīme:		
2	Durvis un lūkas	<ul style="list-style-type: none"> • Pasažieru durvis (stāvoklis) • Avārijas izejas (stāvoklis) • Kravas nodalījuma durvis (stāvoklis) • Avionikas nodalījuma durvis (stāvoklis) • Papildaprīkojuma nodalījuma durvis (stāvoklis) • Visu durvju lietošanas pamācības • Visu durvju eļļošana • Durvju izolācija • Rokturi 	□	□
		Piezīme:		
3	Lidojuma vadības ierīces	<ul style="list-style-type: none"> • Eleroni (stāvoklis) • Priekšspārni / Krīģera aizplākšņi / zobots aizplākšnis (stāvoklis) • Spoilera paneļi (stāvoklis) • Aizplākšņi / ķēdes plūdlīniju formas pārsegi (stāvoklis) • Virzienstūre (stāvoklis) • Augstumstūres (stāvoklis) • Stabilizators (stāvoklis) <p><i>Piezīme. Pārbauda, vai nav sūces, aizplākšņu nokares, nodiluma, korozijas, atvienošanās, iedobumu, vaļīgu stiprinājumu un redzamu bojājumu.</i></p>	□	□
		Piezīme:		

4	Riteņi, riepas un bremzes	<ul style="list-style-type: none"> • Riteņi (mezgla stāvoklis, uzgriežņi un krāsas marķējumi) • Riepas (stāvoklis un spiediens). Pārbauda, vai nav griezumus, gropes, plaisas, riepas plecu zonas nodilumu, dobumu, izliekumu, plakanu pleķu) • Izdilušas riepu zonas (izmēra protektorrievu dziļumu) • Ja ir griezumus, izmēra dziļumu • Bremzes (stāvoklis, nodilumtapas) • Izmēra un pārbauda tapas garumu/pārbauda robežvērtības. 	□	□
Piezīme:				
5	Šasija	<ul style="list-style-type: none"> • Šasija/šarnīri (vispārējs stāvoklis / sūces) • Statņi • Bloķēšanas ierīces • hidrauliskās (vai pneimatiskās) līnijas (stāvoklis) • Statņa spiediens (vizuāla pārbaude / virzuļa garums) • Eļļošana • Elektrolīnijas un ligzdas. • Metalizācija • Tīrība • FOD (ārēja objekta izraisīts bojājums) • Virsma (plazma) un krāsojums • Pārbauda, vai nav korozijas • Signāļplāksnes un marķējumi (slāpekļa spiediena tabula) • Trokšņu slāpētāji un šasiju cilindri (pārbauda, vai nav sūces) • Šasijas statņa durvis <p><i>Izmanto autonomu pārnēsājamu gaismas ierīci un spoguli</i></p>	□	□
Piezīme:				
6	Riteņa niša	<ul style="list-style-type: none"> • Vispārējs stāvoklis (konstrukcijas) • Iespējamā korozija • Tīrība • Ietaises (elektroinstalācijas, cauruļvadi, šļūtenes, hidrauliskie konteineri un ierīces) • Pārbauda, vai nav sūces • Riteņu nišas durvis (šarnīri) • Pārbauda apkopes aizsargtapas 	□	□
Piezīme:				

7	Spēka iekārta un pilons	<ul style="list-style-type: none"> • Gaisa ieplūdes gredzens (vispārējs stāvoklis/iekšējais apšuvums un akustiskie paneļi) • Dzinēja pārsegi (paneļi centrēti, rokturi centrēti, virpuļģeneratori/piekļuves durvis) • Ieplūdes zonas aizbīdņi • Devēji • Vilkmes reverseri (gredzens un iekšējās durvis vai vilkmes reversera durvis) • Reversera kanāla iekšējais apvalks un akustiskie paneļi • Izplūdes vadlāpstiņas (no aizmugures / reversera kanāls) • Izplūdes stobrs (iekšējais un ārējais apvalks) • Drenāžas stāvvids/sūces • Piloni (hermētiķi, paneļi, durvis un caurpūtes durvis, iespējamās sūces) <p>Piezīme:</p>	=	=
8	Ventilatora lāpstiņas, propelleri, rotoru (galvenie / astes daļas)	<ul style="list-style-type: none"> • Ventilatora lāpstiņas: vispārējs stāvoklis, pārbauda, vai nav ārēju objektu izraisītu bojājumu, plaisu, robiņu, griezumus, korozijas un erozijas) • Ventilatora lāpstiņas: <ul style="list-style-type: none"> o Priekšējā mala o Spārnu pletuma vidus pārklājs (nav sakrāts) o Uzgalis o Kontūra virsma o Pamatnes zona o platforma <p><i>Piezīme. Jāsaņem, līdz rotācijas kustība beidzas. Lai pārbaudītu lāpstiņu aizmugurējo daļu, izmanto autonomu pārnēsājamu gaisma ierīci un spoguļus</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rumbas uzgalis (bojājumi / bultskrūves) • Ventilatora izplūdes lāpstiņas (visam ventilatoram) • FOD (ārēja objekta izraisīts bojājums) • Ieplaisājis pludlīniju formas pārsegs • Lāpstiņas (vispārējais stāvoklis) • Gals un vidus zona (75 % no pamatnes) • Pārbauda, vai nav robiņu, iedobumu, plaisu, sūces un ...) • Rumba / rumbas uzgalis • Lāpstiņu vaļīgums rumbā 	=	=

		Piezīme:		
9	Redzami remontī	<ul style="list-style-type: none"> • C elementu pārbaudes laikā ziņo par neparastu konstrukciju un remontiem, kas acīmredzami nav veikti saskaņā ar piemērojamo <i>AMM/SRM</i> 	☐	☐
		Piezīme:		
10	Acīmredzami neizlaboti bojājumi	<ul style="list-style-type: none"> • C elementu pārbaudes laikā ziņo par bojājumiem un koroziju, kas iepriekš nav novērtēta un nav reģistrēta (zibens trāpījumi, sadursmes ar putniem, <i>FOD</i> utt. ...) • Pārbauda bojājumu pārskatus 	☐	☐
		Piezīme:		
11	Noplūde	<ul style="list-style-type: none"> • C elementu pārbaudes laikā ziņo par visām noplūdēm: • degvielas noplūdēm • hidrauliskās sistēmas noplūdēm • tualetes šķidrumu noplūdēm • Ja ir noplūde: izmēra noplūdes ātrumu un pārbauda noplūdes ātrumu no <i>AMM</i> utt., lai noteiktu, vai tā ir pieļaujama un ir vai nav normālas ekspluatācijas robežvērtībās. • Veicot pārbaudi, jālieto acu aizsardzības līdzekļi un atbilstīgi pārbaudes rīki 	☐	☐
		Piezīme:		
D	Krava			
1	Vispārīgas prasības kravas nodalījuma stāvoklis	<ul style="list-style-type: none"> • Tīrība • Apgaismojums • Uguns aizsardzības / atklāšanas / dzēšanas sistēmas un dūmu detektori • Grīdas paneļi • Sienas paneļi/markējumi • Spiediena regulēšanas paneļi • Griesti • Sienas un griestu paneļu blīvējums • Kravas tīkli / durvju tīkli • Ugunsdzēsāmie aparāti • Kravu velšanas un vadīšanas sistēma un vadības panelis 		☐
		Piezīme:		

2	Bīstamās kravas	<ul style="list-style-type: none"> • Eksploatācijas rokasgrāmata / ICAO 18. pielikumā prasītā informācija • Tiek lietotas tehniskās instrukcijas (ICAO Dok. 9284-AN/905) Ja bīstamās kravas ir uz klāja: <ul style="list-style-type: none"> • pilotu paziņojumi • bīstamo kravu sagatavošana pārvadāšanai • iepakojums (stāvoklis, sūces, bojājumi) • marķējums Ja ir bīstamās kravas sūce vai bojājums: <ul style="list-style-type: none"> • citu kravu stāvoklis • vēro, kā notiek izņemšana • vēro, kā tiek veikta piesārņojuma tīrīšana. <p>Piezīme:</p>		☐
3	Kravas droša nostiprināšana	<ul style="list-style-type: none"> • Slodzes sadalījums (grīdas ierobežojumi, paliktņi un konteineri / maksimālais bruto svars) • Lidojuma komplekts / rezerves ritenis / kāpnes (nostiprinātas) • Krava (nostiprināta) • Šādu elementu stāvoklis un esība: <ul style="list-style-type: none"> • slēdzamie skapīši • ierobežotāji • paliktņi • tīkli • siksnas • konteineri • konteineru fiksācija uz grīdas • Smagus priekšmetus nostiprina konteineros <p>Piezīme:</p>		☐
E Vispārīgas prasības				
1	Vispārīgas prasības	Piezīme:		☐

Papildu elementi (O) novēroti/veikti (P), veicot mācības darba vietā	
<i>(Lūdzu, uzskaitīt)</i>	
Novērtēšana	
- Vai pārbaude tika veikta apmierinoši attiecībā uz:	
- pārbaudes sagatavošanu	☐ Jā ☐ Nē (sniegt sīkākas ziņas šeit*)
- perona pārbaudi	☐ Jā ☐ Nē (sniegt sīkākas ziņas šeit*)
- pārbaudes apliecinājumu	☐ Jā ☐ Nē (sniegt sīkākas ziņas šeit*)
- cilvēka faktora elementiem	☐ Jā ☐ Nē (sniegt sīkākas ziņas šeit*)
- Nepieciešamas turpmākas mācības:	

Papildu piezīmes*:	
Stažiera paraksts:	Vecākā perona pārbaūžu veicēja paraksts:

GMI ARO.RAMP.115(b)(2) Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija

PIEREDZĒJUŠU PERONA PĀRBAUŽU VEICĒJU PILNVARAS

a) Pieredzējuša komercpārvadājumu pilota licences / aviolīniju transporta pilota licences (CPL/ATPL) turētāja un pieredzējuša gaisa kuģu tehniskās apkopes inženiera tipisko pilnvaru piemērs:

Piemērs:

CPL/ATPL turētājam parasti tiek piešķirtas pilnvaras veikt šādu šīs sadaļas III un IV pielikumā minēto kontrolkartes elementu pārbaudes:

A elementi

B elementi

C elementi

D1/D3 elementi

Gaisa kuģu tehniskās apkopes inženiera licences (AML) turētājam parasti tiek piešķirtas pilnvaras veikt šādu kontrolkartes elementu pārbaudes:

A elementi, izņemot A3, A4, A5, A6, A13, A14, A20

B elementi, izņemot B11, B14

C elementi

D1 elementi

b) Kompetentā iestāde var lemt par lielāku pilnvaru piešķiršanu perona pārbaūžu veicējam, ja viņš ir paplašinājis savas pamatzināšanas, sekmīgi pabeidzot papildu teorētiskās un/vai praktiskās mācības. Lai iegūtu nepieciešamās zināšanas šo jauno pilnvaru pildīšanai, perona pārbaūžu veicējam jāapgūst attiecīgais modulis mācību kursā par perona pārbaudēm. Piemēram, ja *AML* licences turētājs ir ieguvis zināšanas (jo ieguvis *CPL* licenci) par kontrolkartes A sadaļā uzskaitītajiem ekspluatācijas elementiem (gaisa kuģa apkalpes nodalījuma elementiem), viņa pilnvarojuma apjomu var paplašināt. Tomēr viņam ir nepieciešamas teorētiskās un praktiskās mācības, kā arī mācības darba vietā, lai apgūtu šo jauno elementu pārbaudes prasmes. Ņemot vērā, ka perona pārbaūžu veicējs jau ir kvalificēts, mācības darba vietā (*OJT*) varētu

1) veikt mācību klasē, izmantojot dažādus (reprezentatīvus) piemērus, kad mācībām nav nepieciešams pats gaisa kuģis. Piemēram, parasti *OJT* notiek mijiedarbībā ar gaisa kuģa

apkalpi. Ja perona pārbaūžu veicējs ir pilnvarots veikt citu kontrolkartes A daļas elementu pārbaudi un tāpēc zina, kā iztaujāt gaisa kuģa apkalpi tās nodalījumā, *OJT* pārbaudes elementus A13 un A14 var veikt klasē, vai

2) ierobežot pārbaūžu skaitu atkarībā no jauno apgūstamo pārbaudes elementu skaita; minimālais *OJT* pārbaūžu skaits, kā norādīts *AMC2-ARO.RAMP* 115(b)(2) punkta d) apakšpunkta 1) punktā, netiek piemērots, jo 6 pārbaudes novērotāja statusā un 6 pārbaudes vecākā perona pārbaūžu veicēja uzraudzībā ir pārbaudes, kurās tiek pārbaudīti vidēji 50 % no visiem pārbaudes elementiem. Ja *OJT* skaits ir ierobežots, pārbaūžu skaitam ir jābūt saprātīgam un to nosaka vecākais perona pārbaūžu veicējs, tomēr jāņem vērā, ka jaunie elementi ir jāpārbauda vismaz 3 reizes novērotāja statusā un 3 reizes vecākā perona pārbaūžu veicēja uzraudzībā.

***AMC1 ARO.RAMP.115(b)(2)(i)* Perona pārbaūžu veicēju kvalifikācija**

PERONA PĀRBAUŽU VEICĒJU TEORĒTISKO ZINĀŠANU MĀCĪBU PROGRAMMA

SĀKOTNĒJO (TEORĒTISKO) MĀCĪBU KURSS

- *GEN* modulis: Vispārējs pārskats (tiesību akti)
- *A* modulis: Gaisa kuģa apkalpes nodalījuma pārbaudes elementi
- *B* modulis: Salona drošības pārbaudes elementi
- *C* Modulis: Gaisa kuģa stāvokļa pārbaudes elementi
- *D* modulis: Kravas pārbaudes elementi

GEN MODULIS

a) GAISA KUĢA DROŠĪBAS NOVĒRTĒJUMA PĀRSKATS

<p>i) Ievads</p> <ul style="list-style-type: none">• To programmu pārskats, kas paredzētas attiecībā uz perona pārbaudēm• Aģentūras nozīme un tās pienākumi. Pārskats <p>ii) ES programma perona pārbaudēm. <i>ICAO</i> uzziņu pamatdokumenti</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>ICAO</i> konvencija• 1. pielikums. Personāla sertificēšana• 6. pielikums. Gaisa kuģu ekspluatācija• 8. pielikums. Gaisa kuģa lidojumderīgums. Galvenās funkcijas <ul style="list-style-type: none">• Piemēro visas iesaistītās valstis• Pārbaudes rezultātu izplatīšana• Augšupējā pieeja• Koncentrēta uzmanība• Atbilstība <i>ICAO</i> standartiem <p>iii) Principi ES programmā perona pārbaudēm</p> <ul style="list-style-type: none">• ES dalībvalsts nozīme• Valstis, kas noslēgušas sadarbības noteikumus ar aģentūru dalībai ārvalstu gaisa kuģu drošības novērtējuma programmā (<i>SAFA</i>)• Kopīgās procedūras un kopīgais ziņojuma formāts• Centralizētā datubāze. Ievads• Tiesiskais pienākums veikt pārbaudi <p>iv) Eiropas Komisija</p> <ul style="list-style-type: none">• Nozīme un atbildība• Likumdevējvara <p>v) Eiropas Aviācijas drošības aģentūra</p> <ul style="list-style-type: none">• Nozīme un atbildība• Izpildes uzdevumi• Pārbaudes ziņojumu apkopošana• Centralizētās datubāzes uzturēšana• Būtiskās informācijas analīze• Ziņojuma iesniegšana Eiropas Komisijai un dalībvalstīm• Eiropas Komisijas un dalībvalstu informēšana par turpmākajām darbībām• Mācību programmu izstrāde un organizācijas darbības veicināšana, mācību kursu un darbsemināru rīkošana	<p>Mērķi</p> <ol style="list-style-type: none">1. Stažieriem ir jāzina priekšvēsture ES programmai perona pārbaudēm2. Stažieriem ir jāspēj identificēt programmas galvenos elementus3. Stažieriem ir jāsaprot šādu pārbažu nepieciešamība drošības uzraudzības garantēšanai
--	---

<p>vi) ES un ārpuskopienas valstis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nozīme un atbildība • ES dalībvalstis • Ārpuskopienas valsts, kas parakstījušas sadarbības noteikumus <p>vii) Eirokontrolē</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nozīme un atbildība <p>viii) Aviācijas drošības komiteja – (ASC)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nozīme un atbildība • ES dalībvalstu pārstāvniecība • Likumdošanas padomdevēja pienākums <p>ix) Eiropas SAFA ekspertu vadošā grupa (ESSG)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nozīme un atbildība • ES dalībvalstu pārstāvniecība un ārpuskopienas valstu tehnisko padomdevēju pienākums 	
--	--

b) Tiesiskais regulējums ES programmai perona pārbaudēm	
<p>i) Regula (EK) Nr. 2111/2005 <i>Darbības joma un samērīgums</i></p> <p>ii) Regula (EK) Nr. 474/2006⁵ un turpmākie grozījumi <i>Darbības joma un samērīgums</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Regula (EK) Nr. 216/2008 – Vispārīgs pārskats • 10. pants – Uzraudzība un izpilde 	<p>Mērķi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stažieriem pilnīgi jāsaprot programmas juridiskie instrumenti 2. Stažieriem jāspēj identificēt ieinteresētās personas un viņu pienākumus 3. Stažieriem jāspēj noteikt gaisa kuģu pārbaudes programmas saistību ar ES sarakstu, kurā ietverti gaisa pārvadātāji, kuriem piemērots aizliegums

⁵ Komisijas 2006. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 474/2006 par darbības aizliegumam Kopienā pakļauto gaisa pārvadātāju Kopienas saraksta izveidi, kas minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005 II nodaļā (Dokuments attiecas uz EEZ). Jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas 2009. gada 13. jūlija Regulu (EK) Nr. 619/2009, OV L 182, 15.07.2009., 4.–24. lpp.

c) ICAO pamatnoteikumi

- i) Starptautiskās prasības
- Čikāgas konvencija – Vispārējs pārskats
 - ICAO vispārējs pārskats
 - Konvencija – ar galvenajām gaisa kuģu pārbaudēm saistītie panti
 - 11. pants. Aviācijas noteikumu piemērojamība
 - 12. pants. Lidojumu noteikumi
 - 16. pants. Gaisa kuģa pārmeklēšana
 - 29. pants. Dokumenti, kas atrodas gaisa kuģī
 - 30. pants. Gaisa kuģa radioiekārta
 - 31. pants. Lidotspējas sertifikāts
 - 32. pants. Personāla licences
 - 33. pants. Sertifikātu un licenču atzīšana
 - 37. pants. Starptautisko standartu un procedūru pieņemšana
 - 38. pants. Atkāpes no starptautiskajiem standartiem un procedūrām
 - 83. bis pants. Noteiktu funkciju un pienākumu nodošana
- ii) Perona pārbaude (RI) un ICAO – 7. pielikums (Gaisa kuģu valstspiederība un reģistrācijas marķējums) – Pārskats
- Reģistrācijas apliecība
 - Reģistrācijas apliecības paraugs
 - Identifikācijas plāksne
- iii) RI un ICAO – 8. pielikums (Gaisa kuģa lidojumderīgums) – Pārskats
- Lidojumderīguma sertifikāta derīgums
 - Lidojumderīguma sertifikāta standarta forma
 - Avārijas izejas, apzīmējumi un gaismas
 - Drošības un izdzīvošanas aprīkojums
- iv) RI un ICAO – 1. pielikums (Personāla licencēšana) – Pārskats
- Vispārējie noteikumi saistībā ar licencēm
- v) RI un ICAO – 6. pielikums (Gaisa kuģa ekspluatācija) – Pārskats
- I daļa. Starptautiskie komerciālie gaisa pārvadājumi. Lidmašīnas
 - II daļa. Starptautiskā vispārējā aviācija. Lidmašīnas
 - III daļa. Starptautiskie lidojumi. Helikopteri
- vi) RI un ICAO – 16. pielikums (Vides aizsardzība) – Pārskats
- Trokšņa līmeņa sertifikāts (piemērojamība SAFA programmai)
- RI un ICAO – 18. pielikums. Bīstamo kravu droša pārvadāšana gaisā**
- Pārskats

Mērķi:

1. Stažieriem jāsaprot, kāda ir ICAO nozīme un pienākumi starptautiskajā civilajā aviācijā.
2. Stažieriem jāsaprot parakstītāju valstu pienākumi.
3. Stažieriem jāsaprot ICAO standartu un gaisa kuģu pārbažu tiešā savstarpējā saistība

- Bīstamās kravas. Tehniskās instrukcijas bīstamu kravu drošai pārvadāšanai gaisā (Dok. 9284)

RI un ICAO Dok. 7030 (Reģionālie papildnoteikumi)

- Pārskats
- Piemērojamība

d) Drošības novērtējuma tehnisko aspektu pārskats

- i) Pārbaudes sagatavošana
- ii) Pārbaudes objekti:
 - Gaisa kuģi, ko izmanto trešās valsts ekspluatanti vai ko izmanto ekspluatanti, kuri atrodas citas dalībvalsts regulatīvā uzraudzībā.
 - Tehniski apsvērumi
 - Pieredze / atgriezeniskā saite no iepriekšējām pārbaudēm
 - „Ziņas” (centralizētā datubāze, ATC, pasažieru sūdzības utt.)
 - Prioritāšu noteikšana
- iii) Pārbaudāmie elementi:
 - Būtībā visi RI kontrolkartes elementi, bet
 - veicot ierobežotu pārbaudi, ņem vērā citus apsvērumus:
 - pieejamo laiku (stāvēšanas ilgumu, laika logu, nekavē bez pamatojuma)
 - perona pārbaūžu veicēja pilnvaras
 - problēmu zonas (pamatojoties uz iepriekšējām pārbaudēm un/vai centralizētās datubāzes datiem)
 - kontekstu (jauns/vecs gaisa kuģis, jauna aviolīnija, jauns gaisa kuģa tips)
 - ziņas
- iv) Pārbaudes plānošana:
 - Pieejamā laika efektīva izmantošana
 - Apsvērumi pārbaudes veikšanai, gaisa kuģim ielidojot vai izlidojot
 - Jebkura nedēļas diena, jebkurš diennakts laiks
- v) Īsi tranzīta laiki:
 - Pārbaude apstaigājot gaisa kuģi, kad notiek pasažieru izkāpšana
 - Segmentētas pārbaudes
- vi) RI perona pārbaūžu veicēja darbarīku komplekts:
 - Perona pārbaūžu veicēja dokumentācija (RI procedūras, noteikumi, atjaunināti references materiāli utt.)
 - Perona pārbaūžu veicēja darbarīki (veste, autonoma pārnēsājama apgaismes ierīce, fotokamera, tālrunis, individuālie aizsardzības līdzekļi utt.)
 - Perona pārbaūžu veicēja identifikācija (iestādes ID, lidostas darbinieka karte)
 - Pieejamā aviolīnijas dokumentācija
- vii) Komandas darbs:
 - Vēlams, divi perona pārbaūžu veicēji, kas aptver visas kompetences jomas
 - Instruktaža par uzdevumu sadali

- viii) Gaisa kuģu pārbauzu kontrolkarte:
 - Gaisa kuģu pārbaudē ietveramie aspekti
 - Gaisa kuģu pārbaudes kontrolkarte (formāts/struktūra un satura pārskats)
- ix) Pārbaudes sākšana
 - Iepazīstina ar sevi apkalpi (gaisa kuģa apkalpi / tehnisko personālu / avioliņijas pārstāvi / tulku)
 - Nosaka pārbaudes veikšanai pieejamo laiku
 - Izskaidro, ka pārbaudei ir pakļauti visi ekspluatanti (gaisa kuģa pārbaudes princips)
- x) Rīcības kodekss:
 - Cilvēka faktora princips (pārbaude = iejaukšanās)
 - Sadarbība ar apkalpi
 - Laika efektivitāte
 - Pierādījumu savākšana
- xi) Konstatējumu klasifikācija:
 - Konstatējumu definēšana: Atkāpes no standartiem
 - 3. kategorijas konstatējums, kas ārkārtīgi būtiski ietekmē drošību
 - 2. kategorijas konstatējums, kas būtiski ietekmē drošību
 - 1. kategorijas konstatējums, kas nedaudz ietekmē drošību
- xii) Turpmāk veicamās darbības
 - Konstatējuma saistība ar turpmāko darbību
 - 1. klases darbības
 - 2. klases darbības
 - 3. klases darbības
- xiii) Pārbaudes noslēgums:
 - Īss kopsavilkums par pārbaudes rezultātiem
 - Pārbaudes apliecinājuma iesniegšana gaisa kuģa kapteinim/komandierim / avioliņijas pārstāvim / apakšuzņēmējiem

e) Gaisa kuģu pārbauzu centralizētā datubāze. Praktiskās mācības

<ul style="list-style-type: none"> • Datubāzes izveides mērķis • Datubāze kā perona pārbauzu veicēja darbarīks • <i>RI</i> datubāze – ievade • <i>RI</i> datubāze – izlaide • <i>RI</i> datubāze – meklēšana • Koncentrētās pārbaudes modulis • Turpmākās darbības: ekspluatanta reģistrēšana • Datubāzes analītiskie rīki un ziņojumi 	<p>Mērķi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stažieriem ir jābūt atbilstīgām zināšanām, lai prastu ievadīt un izgūt datus no <i>RI</i> centralizētās datubāzes 2. Stažieriem jāsaprot analīzes process un tā piegādājamā informācija. 3. Stažieriem jāsaprot, ka analīze ir atkarīga no pārbaudes ziņojumu precizitātes.
--	---

2. A MODULIS

a) GAISA KUĢA PĀRBAUDES ELEMENTI (A)

A1. Vispārējais stāvoklis (gaisa kuģa apkalpes nodalījums)

- Jaudas slēdzis (*C/B*) (nepareizi pavilkts/iesprausts)
- Iekštelpu aprīkojuma (ieskaitot bagāžu) droša nostiprināšana
- Apkalpes sēdekļi (manuālie vai elektriskie)
- Gaisa kuģa apkalpes nodalījuma durvju drošība/pastiprināšana
- Gaisa kuģa apkalpes nodalījuma vispārējais stāvoklis

A2. Avārijas izeja (gaisa kuģa apkalpes nodalījums)

- Piekļuve (vienkārša / nav nobloķēta)
- Evakuācijas troses (nostiprinātas)
- Avārijas izejas (gaisa kuģa apkalpes nodalījums)

A3. Iekārtas

- Dažādu gaisa kuģa konstruktīvo sistēmu pārzināšana (*BITE*, ziņojumu displeji/statuss)
- Pareiza funkcionēšana (sistēmas tests)

GPWS – TAWS

- Vispārīgas prasības (pamatprincipi)
- Tiesā virziena brīdinājuma sistēma par apvidus šķēršļiem (atbilstīga 7 kanālu *SRPBZ ICAO*)
- Iekārtas esība
- *GPWS* datubāzes derīgums
- Sistēmas tests – iziets
- *CIS* iebūvētās gaisa kuģu sistēmas (*SSOS*, *SPPZ* un *SRPBZ*)

ACAS/TCAS II

- Vispārīgas prasības (piemērojamība un principi)
- S režīma transponders un *ACAS II* (vispārīgas prasības)
- Sistēmas tests

8,33 kHz radio kanāla intervāls

- 8,33 kHz kanāla izvēle
- 5 vai 6 ciparu esība (132.055 vai 32.055)
- Y burts lidojuma plāna 10. ailē

Mērķi

Stažieriem ir jābūt pietiekamām zināšanām, lai varētu pārbaudīt katru elementu.

RNAV - BRNAV - PRNAV

- Vispārīgas prasības (piemērojamība un principi)
- Īpaša atļauja
- Nepieciešamais aprīkojums
- Lidojuma plānošana un lidojuma pabeigšana

RVSM

- Vispārīgas prasības (piemērojamība un principi)
- Īpaša atļauja
- Nepieciešamais aprīkojums
- Lidojuma plānošana un lidojuma pabeigšana

MNPS

- Vispārīgas prasības (piemērojamība un principi)
- Īpaša atļauja
- Nepieciešamais aprīkojums
- Lidojuma plānošana un lidojuma pabeigšana

A4. Rokasgrāmatas

- Eksploatācijas rokasgrāmata (struktūra)
- Gaisa kuģa lidojumu rokasgrāmata (struktūra)
- Kompetentās iestādes atļauja
- Atjauninājumu statuss
- Bijušajā PSRS būvēts gaisa kuģis *Rukowodstwo* vai *RLE*
- Elektroniskā datu pārvaldības iekārta (*EFB* 1.,2. un 3. klase)
- Saturs, kas attiecas uz lidojuma sagatavošanu

A5. Kontrolkartes

- Pieejamība: sasniedzamas un atjauninājuma statuss
- Atbilstība ekspluatanta procedūrām (parastās, anormālās un ārkārtas situācijas)
- Izmantotas kontrolkartes piemērotība (gaisa kuģa kontrolkartes)
- Gaisa kuģa sistēmā integrētās kontrolkartes
- Ar bijušajā PSRS būvētajiem gaisa kuģiem saistītie jautājumi (pilota kontrolkarte un lidotāja inženiera kontrolkarte)

A6. Radionavigācija / instrumentu kartes

- Nepieciešamās kartes (izlidošanas, maršruta, galamērķa un rezerves)
- sasniedzamas un atjauninājuma statuss
- *FMS* datubāzes derīgums
- Elektroniskās kartes un shēmas
- *AIRAC* cikls

A7. Obligāto iekārtu saraksts (MEL)

- Pieejamība: apstiprinājums un atjauninājuma statuss
- Saturs: MEL ir ietvertas uzstādītās iekārtas
- Bijušajā PSRS būvēts gaisa kuģis: *Rukowodstwo* saturs
- Saistība MEL/Master MEL
- CDL (konfigurācijas noviržu saraksts)

A8. Reģistrācijas apliecība

- Pieejamība un precizitāte
- Dokumentu oriģinālu un apstiprināto kopiju pieņemamība
- Obligātās informācijas esība apliecībā:
- Identifikācijas plāksnīte (tips – novietojums)

A9. Trokšņa līmeņa sertifikāts

- Pieejamība (ja piemēro)
- Vairākkārtīga trokšņa sertifikācija
- Apstiprinājuma statuss

A10. AOC vai līdzvērtīgs

- Pieejamība (oriģināls vai kopija) un precizitāte
- Satura atbilstība prasībām/formātam
- Eksploatācijas specifikāciju saturs

A11. Radio (stacijas) licence

- Pieejamība un precizitāte
- Dokumentu oriģinālu un apstiprināto kopiju pieņemamība

A12. Lidojumderīguma sertifikāts

- Lidojumderīguma sertifikāta formāts
- Dokumentu oriģinālu un apstiprināto kopiju pieņemamība
- Esība, precizitāte un derīgums

A13. Lidojuma sagatavošana

- Lidojuma plāna esība un precizitāte
- Izpildījuma aprēķini
- Pareizs degvielas patēriņa aprēķins un monitorings
- Īpaši apsvērumi *ETOPS* lidojumiem
- Atjauninātas metroloģiskās informācijas pieejamība
- Atjauninātas *NOTAMS* pieejamība

A14. Masas un līdzsvara aprēķins

- Pieejamība un precizitāte
- Dati ir pieejami, lai apkalpe tos varētu verificēt

A15. Pārnēsājami ugunsdzēsāmie aparāti

- Derīgums, piekļuve un atrašanās vietas
- Stiprinājums
- Veidi

A16. Glābšanas vestes / peldierīces

- Derīgums, piekļuve un atrašanās vietas
- Piemērojamība

A17. Drošības siksnas

- Esība (un lietošana)
- Pieejamība visiem gaisa kuģa apkalpes locekļiem
- Prasības dažādiem apkalpes posteņiem
- Stāvoklis (nodilums)

A18. Skābekļa iekārtas

- Esība, piekļuve un stāvoklis
- Skābekļa balona spiediens
- Nepieciešamais minimums saskaņā ar ekspluatācijas rokasgrāmatu (zema spiediena gadījumā)
- Skābekļa padeves un sakaru kombinētās sistēmas operatīvo funkciju pārbaude (apkalpe)

A19. Autonomi pārvietojamie apgaismojumi

- Autonomo pārnēsājamo apgaismes ierīču nepieciešamais skaits (dienā/naktī)
- Stāvoklis, funkcionālā izmantojamība un piekļuve

A20. Gaisa kuģa apkalpes licences

- Apkalpes licenču derīgums un atbilstīgas kvalifikācijas atzīmes
- Ārvalstu licenču validācija
- Medicīniskās apliecības derīgums
- Īpašie medicīniskie nosacījumi (rezerves brilles utt.)
- Vecuma ierobežojumi
- Apkalpes minimuma prasības

A21. Borta žurnāls

- Borta žurnāla saturs (ieteikums / romiešu cipari)
- Borta žurnāla paraugi

A22. Tehniskās apkopes apliecība

- *PIC*/komandierim piemērojamās prasības un pienākumi

A23. Ziņošana par nepilnībām un to labošana (tostarp tehniskais žurnāls)

- Ziņošana par nepilnībām
- Kontrolpārbaude ar *MEL*
- Ziņojumu/nepilnību vēsture (tostarp turējumā esošo pozīciju saraksts)

A24. Pirmslidojuma pārbaude <ul style="list-style-type: none"> • PIC piemērojamās prasības un pienākumi 	
--	--

B MODULIS	
a) Gaisa kuģa pārbaudes elementi (b)	
<p>B1 Vispārējais iekšējais stāvoklis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vispārējais stāvoklis • Drošības un izdzīvošanas aprīkojums • Projekts un konstrukcija <p>B2. Salona apkalpes nodalījumi un apkalpes atpūtas zona</p> <ul style="list-style-type: none"> • Salona apkalpes sēdekļi (skaits, materiāls/ugunsdrošs un stāvoklis, vertikālais stāvoklis / drošības apdraudējums) • Iekārta <p>B3. Komplekts pirmās palīdzības sniegšanai / neatliekamās medicīniskās palīdzības komplekts</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ieteikums par saturu (derīgums) • Komplektu atrašanās vieta • Piemērotība • Gatavība lietošanai/piekļuve • Identifikācijas zīmes/markējums/zīmogi <p>B4. Pārnēsājami ugunsdzēsāmie aparāti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Derīgums, piekļuve un atrašanās vietas • Stiprinājums • Veidi <p>B5. Glābšanas vestes / peldierīces</p> <ul style="list-style-type: none"> • Derīgums, piekļuve un atrašanās vietas • Piemērojamība • Uz klāja ir dažādi glābšanas vestu un/vai peldierīču modeļi • Instrukcijas pasažieriem (rakstiskas un demonstrācijas) <p>B6. Drošības jostas un sēdekļu stāvoklis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sēdekļi un drošības jostas (materiāls/stāvoklis/ietaise) • Pārvietojamā gaismas ierīce (salona apkalpe) • Instrukcijas pasažieriem (rakstiskas un demonstrācijas) • Atvēršanas palīgsistēmas <p>B7. Avārijas izeja, apgaismojums un marķējums, autonoma pārnēsājama apgaismes ierīce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evakuācijas zīmes • Apgaismojums un marķējums (pasažieru nodalījums) • Autonoma pārnēsājama apgaismes ierīce 	<p>Mērķi Stažieriem ir jābūt pietiekamām zināšanām, lai varētu pārbaudīt katru elementu.</p>

B8. Avārijas glābšanas trapi / glābšanas plosti / *ELT*

- Avārijas glābšanas trapi/plosti. Vispārīgi (atrašanās vieta, tips)
- Funkcionālā izmantojamība – manometrs / zaļā josla
- Instrukcijas pasažieriem (rakstiskas un demonstrācijas)
- Gaisa kuģa avārijas raidītājs (*ELT*) (vispārīgi/tips / atrašanās vieta)

B9. Skābekļa padeve (salona apkalpei un pasažieriem)

- Skābekļa padeve: baloni un ģeneratori
- Funkcionālā izmantojamība – manometrs / zaļā josla
- Modeļi / gaisa kuģu tipi
- Nolaizmie paneļi / masku uzglabāšana

B10. Drošības instrukcijas

- Pieejamība un precizitāte

B11. Salona apkalpes locekļi

- Atbilstīgs salona apkalpes locekļu skaits (gaisa kuģa tips)
- Degvielas uzpildīšana ar pasažieriem uz klāja (apkalpes atrašanās vieta)

B12. Piekļuve avārijas izejām

- Izeju skaits un novietojums
- Dažādi modeļi un izmēri (gaisa kuģa tips)
- Šķēršļi
- Instrukcijas pasažieriem (rakstiskas un demonstrācijas)

B13. Pasažieru bagāžas (rokas bagāžas) nostiprināšana

- Pareiza uzglabāšana (lielums, svars un skaits)
- Drošības riski

B14. Sēdekļu ietilpība

- Sēdekļu skaits (gaisa kuģa tips)
- Maksimālais pasažieru skaits (gaisa kuģa tips)

C MODULIS

GAISA KUĢA PĀRBAUDES ELEMENTI (C)

C1. Vispārējais ārējais stāvoklis

- Korozija (dažādi korozijas veidi)
- Tīrība un piesārņojums (fizelāža un spārni)
- Iluminatori un vējstikli (slāņošanās)
- Ārējās gaismas (nosēšanās gaismas, navigācijas gaismas, impulsa gaismas, signāluģuņi ...)
-

Marķējums.....

- Ledus atkausēšanas prasības

C2. Durvis un lūkas

- Durvju veidi (parastās – avārijas – kravas nodalījuma durvis)
- Durvju marķējums un plāksnītes
- Durvju lietošanas pamācības
- Stāvoklis un iespējamie bojājumi

C3. Lidojuma vadības ierīces

- Stāvoklis un iespējamie bojājumi, korozija un vaļīgas daļas
- Rotoru galvas stāvoklis
- Noplūde

C4. Riteņi, riepas un bremzes

- Spiediens riepās (rādītāji pilota kabīnē / riteņu integrētais mērinstruments)
- Bremžu stāvoklis
- Stāvoklis un iespējamie bojājumi, sūce un vaļīgas daļas

C5. Šasija

- Stāvoklis un iespējamie bojājumi, korozija un vaļīgas daļas
- Statņa (un nolieces cilindra) spiediens

C6. Riteņa niša

- Stāvoklis un iespējamie bojājumi, korozija, sūce un vaļīgas daļas

C7. Spēka iekārta un pilons

- Pārsegs, pārsega durvis un spiediena regulēšanas durvis
- Stāvoklis un iespējamie bojājumi, korozija, sūce un vaļīgas daļas
- Pilons, pilona durvis, spiediena regulēšanas paneļi un pazudušas kniedes
- Stāvoklis un iespējamie bojājumi, korozija, sūce un vaļīgas daļas
- Reverseru stāvoklis

Mērķi

Stažieriem ir jābūt pietiekamām zināšanām, lai varētu pārbaudīt katru elementu.

<p>C8. Ventilatora lāpstiņas, propelleri, rotoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ventilatora lāpstiņu/propelleru/rotoru tips • Ārēja objekta izraisīts bojājums (<i>FOD</i>) (iedobes, robi, salocīties asmens) • Ledus atkausēšana (pārsegi un sildelementi) <p>C9. Redzami remontu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redzami remontu / tehniskās apkopes apliecība, tehniskais žurnāls <p>C1.0. Redzams nesagatavots bojājums</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bojājumi / nav tehniskās apkopes apliecības, tehniskā žurnāla • Bojājuma novērtējums <p>C11. Sūce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redzama sūce, tehniskais žurnāls, • Sūces veidi un novērtējums • Tualetes šķidrums sūce / zilais ledus utt. 	
--	--

<p>D MODULIS</p> <p>Gaisa kuģa pārbaudes elementi (D)</p>	
<p>D1. Kravas nodalījuma vispārējais stāvoklis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konstruktijas, sienas paneli, sienu blīvējumi • Uguns detektoru & dzēšanas sistēmas • Spiediena regulēšanas paneli • 9G tīkls • Konteineri • Iekraušanas instrukcijas / durvju lietošanas pamācība • Bojājums <p>D2. Bīstamās kravas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gaisa kuģa kapteiņa / komandiera informēšana • Nošķiršana un pieejamība • Iepakojums un marķējums • Ierobežojumi (kravas gaisa kuģi) preces) <p>D3. Kravas nostiprināšana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iekraušanas instrukcijas (signāļplāksnes, sienu marķējums) • Lidojuma komplekts (drošs) • Paliktņi, tīkli, satveres siksnas, konteineri (droši) • Kravas ierobežojumi (svars, izmērs un augstums) <p>E1. Vispārīgas prasības</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visi galvenie elementi, kuriem var būt tieša saistība ar gaisa kuģa vai tā lietotāju drošību 	<p>Mērķi Stažieriem ir jābūt pietiekamām zināšanām, lai varētu pārbaudīt katru elementu.</p>

AMC2 ARO.RAMP.115(b)(2)(i) Perona pārbaužu veicēju kvalifikācija

**PERONA PĀRBAUŽU VEICĒJU PRAKTISKO MĀCĪBU PROGRAMMA. SĀKOTNĒJO
(PRAKTISKO) MĀCĪBU KURSS**

- A modulis: Gaisa kuģa apkalpes nodalījuma pārbaudes elementi
- B modulis: Salona drošības pārbaudes elementi
- C Modulis: Gaisa kuģa stāvokļa pārbaudes elementi
- D modulis: Kravas pārbaudes elementi

A MODULIS (Gaisa kuģa apkalpes nodalījuma pārbaudes elementi)

A1. Vispārējais stāvoklis (gaisa kuģa apkalpes nodalījums)

- Drošība/stiprinātas durvis (kā atpazīt)
- Stiprinātas gaisa kuģa apkalpes nodalījuma durvju ietaises / bloķēšanas funkcijas (ar reālu piemēru)
- C/B jaudas slēdži (atpazīt izvilkti/iesprausti)
- Apkalpes sēdekļi / funkcionālā izmantojamība (sēdekļu funkcijas / manuālie – elektriskie)
- Lidojuma dokumentācijas un apkalpes bagāžas uzglabāšanas piemēri (iespējamie apdraudējumi)
- Pārbauda gaisa kuģa apkalpes nodalījuma tīrību

A2. Avārijas izeja (gaisa kuģa apkalpes nodalījums)

- Konstatēt, vai ir viegla piekļuve (nav nobloķēta)
- Evakuācijas troses (pārbauda, vai nostiprinātas)

A3. Iekārtas

GPWS – TAWS:

- GPWS, nosaka instrumentu atrašanās vietu pilota kabīnē
- Skaņas brīdinājuma tests, lai parādītu: skaņas/displeja šablonus
- Atpazīt CIS iebūvētās gaisa kuģu sistēmas (ja iespējams): SSOS - SPPZ – SRPBZ

ACAS/TCAS II

- Nosaka instrumentu atrašanās vietu pilota kabīnē
- S režīma transponders un ACAS II (noteikt atrašanās vietu un pārbaudīt modeli)
- Sistēmas brīdināšanas tests/norādes

8,33 kHz radio kanāla intervāls

- Norāde lidojuma plānā (piemēri)
- Kā pārbaudīt faktisko kanāla intervālu pārbaudes laikā (veic ar īstām radio iekārtām vai apstiprinātām mācību ierīcēm)

A4. Rokasgrāmatas (tikai lidojuma rokasgrāmatas)

- Eksploatācijas rokasgrāmata: (saturs / tās lietošanas uzdevums)
- Gaisa kuģa lidojumu rokasgrāmata (piemēri)
- Elektroniskās rokasgrāmatas (klēpjatori) / integrētās sistēmas

A5. Kontrolkartes

- Pārbauda derīgumu parasto, anormālo, avārijas situāciju kontrolkartēm un ātro uzziņu rokasgrāmatai
- Ko nozīmē „pieejams”/sasniedzams (situācijas analīze/piemēri)
- A/C sistēmas integrētās kontrolkartes (sistēmas

Mērķi

Stažieriem ir jāspēj apmierinoši izmantot tehniskās zināšanas un gaisa kuģu pārbauzu metodes turpmākajās mācībās darba vietā

demonstrēšana)

- Bijušajā PSRS būvēta gaisa kuģa kontrolkartes (atpazīt/piemēri)

A6. Radionavigācija / instrumentu kartes

- Pārbauda karšu pārklājumu
- Maršruta un instrumentu pieejas kartes (skatīt piemērus)
- Atrašanās vieta gaisa kuģa apkalpes nodalījumā
- Elektroniskās kartes un shēmas (piemēri)
- Pārbauda karšu un bukletu atzīmes par atjaunināšanu.
- *FMS* navigācijas datubāze (pārbauda, vai ir derīga lapa „INIT”)

A7. Obligāto iekārtu saraksts (*MEL*)

- Pārbauda, vai nepilnību labojumu atlikšana ir saskaņā ar *MEL* instrukcijām
- Pārbauda *MEL* saskaņā ar pašreizējo *MMEL*
- Atļauja (pārbauda)
- *Rukowodstwo* (piemēri)

A8. Reģistrācijas apliecība (*CoR*)

- Reģistrācijas apliecības saturs un precizitāte (dažādi piemēri / pārbauda)
- Apliecinātai kopijai piemērojamās prasības (kopiju piemēri)
- Parastā atrašanās vieta gaisa kuģī
- Identifikācijas plāksne / parāda dažādas atrašanās vietas gaisa kuģī

A9. Trokšņa līmeņa sertifikāts

- Trokšņa līmeņa sertifikāta formāts
- Trokšņa līmeņa sertifikāta saturs/apstiprinājums/(pārbauda)

A10. Gaisa kuģa ekspluatanta sertifikāts (*AOC*) vai līdzvērtīgs

- Gaisa kuģa ekspluatanta sertifikāta formāts
- *AOC* saturs un precizitāte/apstiprinājums (pārbauda atbilstību prasībām)
- Parāda atrašanās vietu (gaisa kuģa dokumenti vai durvis)

A11. Radio (stacijas) licence

Radio stacijas licences formāts (piemēri)

- Parāda atrašanās vietu (gaisa kuģa dokumenti vai durvis)

A12. Lidojumderīguma sertifikāts

- Pārbauda sertifikātu un saturu (atpazīt standarta formu)
- Precizitāte un derīgums (pārbauda)
- Parāda atrašanās vietu (gaisa kuģa dokumenti vai durvis)

A13. Lidojuma sagatavošana

- Pārbauda lidojuma plānu, vai tiek pareizi aizpildīts un vai ir attiecīgie dokumenti

- Pareizs degvielas aprēķins un monitoring (parāda dažādus piemērus)
- *NOTAM* / pārbauda derīgumu (piemēri)
- Laika apstākļu informācija / pieejama un sasniedzama (parāda atjauninātos ziņojumus/piemērus)

A14. Masas un līdzsvara aprēķins

- Pārbauda dažādu veidu svāra un līdzsvara lapu piemērus / gaisa kuģu tipiem (manuālās un datorizētās)

A15. Pārnēsājami ugunsdzēsāmie aparāti

- Atrašanās vieta/piekļuve (gaisa kuģa apkalpes nodalījuma apmeklējums)
- Stāvoklis un manometrs
- Pārbauda dažādus datuma marķējumus (pārbaudes datums vai derīguma beigu datums)
- Stiprinājumi (pārskata piemērus)
- Veidi (pārskata piemērus)

A16. Glābšanas vestes / peldierīces

- Atrašanās vietas
- Pārbauda datuma marķējumus
- Papildu plosta atrašanās vieta gaisa kuģa apkalpes nodalījumā (ietaise, manometrs)

A17. Drošības siksnas

- Nodilums (piemēri)
- Slēdži (vispārīgās problēmas)

A18. Skābekļa iekārtas

- Masku uzglabāšana (Avārijas skābekļa maskas/balons)
- Manometrs (pārbauda zaļo joslu)
- Radio paziņojums – masku pārbaude

A19. Autonoms pārvietojamais apgaismojums

- Atrašanās vietas
- Darbības pārbaude

A20. Gaisa kuģa apkalpes licences

- Personāla licences:
 - sertifikātu un licenču apstiprinājums
 - apstiprinātu sertifikātu un licenču derīgums
 - valodu zināšanas
 - medicīniskā apliecība (rezerves brilles utt.)
 - licenču derīgums
- Lidmašīnas lidojuma apkalpe:
 - lidojuma apkalpes sastāvs
 - vecuma ierobežojumi

A21. Borta žurnāls

- Borta žurnāla saturs (pārbauda atzīmes un atbilstību prasībām)

<ul style="list-style-type: none"> • Borta žurnāla parakstītāja atbildība (piemērs) <p>A22. Tehniskās apkopes apliecība</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidmašīnas apkope (tehniskās apkopes dokumentācija) • Tehniskās apkopes apliecība, vispārīgi (pārbaudes atzīmes vai paraksts) • Attiecīgā atļauja sniegt pakalpojumu (piemēri) <p>A23. Ziņošana par nepilnībām un to labošana (tostarp tehniskais žurnāls)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atklātas nepilnības • Nepilnību vēsture (tostarp turējumā esošo pozīciju saraksts) <p>A24. Pirmslidojuma pārbaude</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pirmslidojuma pārbaudes lapa un borta žurnāls (esība un paraksti) 	
---	--

B MODULIS (Salona drošība)	
<p>B1 Salona vispārējais iekšējais stāvoklis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drošības un izdzīvošanas iekārtas (apmeklē salonu, lai redzētu atrašanās vietas) • Projekts un konstrukcija (jāpārzina dažādu veidu saloni) • Atzīmē, vai grīdsegas ir stingri piestiprinātas un vai nav bojāti grīdas paneļi • Sistēmas konstruktīvās īpašības: <ul style="list-style-type: none"> - atzīmē, vai ir izmantoti pareizie materiāli (<i>salona apmeklējums</i>) - dūmu detektoru sistēma tualetes telpā / <i>apmeklē salonu, lai redzētu atrašanās vietas</i> - iebūvētās ugunsdzēsības sistēmas katrai tvertnei, kurā uzglabā dvieļus, papīru un atkritumus (kā pārbaudīt ugunsdzēsamos aparātus) / <i>apmeklē salonu, lai redzētu atrašanās vietas</i> • Pārbauda, ka salona apkalpe savus parastos un ārkārtas pienākumus var veikt bez traucējumiem (<i>salona apmeklējums atbildīgās personas pavadībā, nodrošinot pienākumu demonstrēšanu</i>) <p>B2. Salona apkalpes nodalījumi un salona apkalpes atpūtas zona</p> <ul style="list-style-type: none"> • Salona apkalpes sēdekļi (salona apmeklējums, lai novērtētu to skaitu, materiālu un stāvokli) • Salona apkalpes sēdekļi paceltā stāvoklī (situācijas analīze/atpazīst drošības apdraudējumu) • Zināt, kādas var būt problēmas ar siksnu nodilumu un saslēgšanas ierīcēm • Zināt par sēdekļa stiprinājumiem pie grīdas vai sienas • Ērta piekļuve avārijas aprīkojumam (salona apmeklējums, lai novērtētu atrašanās vietas un stāvokli) 	<p>Mērķi</p> <p>Stažieriem ir jāspēj apmierinoši izmantot tehniskās zināšanas un gaisa kuģu pārbaudes metodes turpmākajās mācībās darba vietā</p>

B3. Komplekts pirmās palīdzības sniegšanai / neatliekamās medicīniskās palīdzības komplekts

- Apmeklē salonu, lai novērtētu atrašanās vietas (gatavība lietošanai / piekļuve)
- Piemērotība (kā noteikt)
- Apstiprinājums, ka saturs atbilst attiecīgajai kontrolkartei
- Identifikācijas zīmes/markējums/zīmogi (piemēri)

B4. Pārnēsājami ugunsdzēsāmie aparāti

- Apmeklē salonu, lai novērtētu atrašanās vietas (gatavība lietošanai / piekļuve)
- Pārbauda funkcionālo izmantojamību

B5. Glābšanas vestes / peldierīces

- Dažādi glābšanas vestu un peldierīču modeļi
- Instrukcijas pasažieriem
- Stāvoklis un funkcionālā izmantojamība

B6. Drošības jostas un sēdekļu stāvoklis

- Drošības jostu materiāls/stāvoklis (piemēri)
- Zināt, kādas problēmas parasti ir ar fiksācijas ierīcēm
- Zināt, kādas problēmas parasti ir ar drošības jostu nolietojumu
- Drošības jostu ietaise (evakuācijas bloķēšanas apdraudējums)
- Papildu jostas (atrašanās vietas)
- Pasažieru sēdekļi (skaits un stāvoklis)
- Pasažieru sēdekļu materiāli/ugunsizturīgie (zināt pareizos materiālus)
- Sēdekļu stiprinājums pie salona grīdas (kā pārbaudīt)

B7. Avārijas izeja, apgaismojums un marķējums, autonoma pārnēsājama apgaismes ierīce

- Apgaismojums un marķējums (salona apmeklējums, lai novērtētu atrašanās vietas un stāvokli)
- Izeju stāvoklis un funkcionālā izmantojamība
- Instrukcijas pasažieriem
- Autonomas pārvietojamas apgaismes ierīces pieejamība, funkcionālā izmantojamība un ērta piekļuve

B8. Avārijas glābšanas trapi / glābšanas plosti

- Avārijas glābšanas trapi/plosti, vispārīgi (salona apmeklējums, lai novērtētu atrašanās vietas un stāvokli)
- Pārbauda manometru un izvērtē zaļo joslu
- Izvērtē trapu un plostu stāvokli un pārbauda derīguma termiņa atzīmes
- Gaisa kuģa avārijas raidītājs (*ELT*) (salona apmeklējums, lai novērtētu atrašanās vietas un stāvokli)
- Automātiskais stacionārais *ELT* (piemēri, kā atpazīt)
- Automātiskais pārnēsājamais *ELT* (piemēri, kā atpazīt)
- Automātiskais saliekamais *ELT* (piemēri, kā atpazīt)

B9. Skābekļa padeve (salona apkalpei un pasažieriem)

- Pārbauda skābekļa padevi (baloni un ģeneratori) (salona apmeklējums, lai noteiktu atrašanās vietas un stāvokli)
- Pārbauda balona manometru un izvērtē zaļo joslu
- Nolaižamie paneļi (salona apmeklējums, lai novērtētu atrašanās vietas un stāvokli)
- Masku uzglabāšana / funkcionālā izmantojamība

B10. Drošības instrukcijas

- Ko nozīmē „pieejams” (sasniedzams)
- Ko nozīmē „precizitāte” / „gaisa kuģu tipi” (zināt instrukciju atšķirības)
- Instrukciju saturs

B11. Salona apkalpes locekļi

- Atbilstīgs salona apkalpes locekļu skaits (kā pārbaudīt)
- Degvielas uzpildīšana ar pasažieriem uz klāja (apkalpes atrašanās vieta)
- Salona apkalpes locekļu mācību dokumentācija (zināt dažādus veidus)

B12. Piekļuve avārijas izejām

- Izeju skaits un atrašanās vieta
- Dažādi modeļi un izmēri (gaisa kuģa tips)
- Instrukcijas pasažieriem (rakstiskas un demonstrācijas)
- Šķēršļi (prasības projektētajai atverei)

B13. Pasažieru bagāžas (rokas bagāžas) nostiprināšana

- Pārlicinās par pareizu uzglabāšanu (lielums, svars un skaits)
- Apzinās un konstatē drošības riskus (situāciju analīze)

B14. Sēdekļu ietilpība

- Maksimālais pasažieru skaits saskaņā ar salona konfigurāciju
- Salīdzina pasažieru skaitu un funkcionāli izmantojamo sēdekļu skaitu
- Mijiedarbība ar citiem pārbaudes elementiem: maksimālais pasažieru skaits, ko ietekmē: B6 (nefunkcionējoši sēdekļi) un/vai B7 (nefunkcionējoša izeja)

3. C MODULIS (gaisa kuģa stāvoklis)**C1. Vispārējs ārējais stāvoklis**

- Konstatē, vai ir apledojuums, sniegs un sarma
- Krāsojuma stāvoklis (apzinās, kad krāsojuma neesība ir problēma)
- Pārlicinās, vai gaisa kuģa marķējums ir izlasāms (reģistrācija)
- Korozija (iepazīstas un pārlicinās par dažādiem korozijas veidiem)

Mērķi
Stažieriem jāspēj pienācīgi izmantot tehniskās zināšanas un gaisa kuģu pārbaūžu metodes turpmākajās mācībās darba vietā

- Fizelāžas un spārnu tīrība un piesārņojums (iepazīties un apzināt)
- Vējstikls (apzināt noslāņošanas)
- Iluminatori (apzināt bojājumus un problēmas)
- Ārējās gaismas (nosēšanās gaismas, navigācijas gaismas, impulsa gaismas, signāluguņi utt.) (pārbauda stāvokli)
- Apzina zibens trāpījumu pēdas

C2. Durvis un lūkas

- Iepazīstas ar dažādiem durvju tipiem/konstrukcijām (apmeklē gaisa kuģi, lai redzētu atrašanās vietas)
- Durvju rādītāji pilota kabīnē (gaisa kuģa apkalpes nodalījuma apmeklējums)
- Iepazīstas ar durvju marķējumu un plāksnītēm
- Durvju lietošanas pamācības (apzina apdraudējumu, ja nav marķējuma)
- Zina, kāds ir normāls stāvoklis, un apzina iespējamus bojājumus / vaļīgas detaļas

C3. Lidojuma vadības ierīces

- Stāvoklis un iespējamie bojājumi, korozija un vaļīgas daļas
- Apzina zibens trāpījumu pēdas
- Apskata statiskās elektrības izlādes ierīces (apzina, ja to nav)
- Apzina iespējamus trūkumus un bojājumus

C4. Riteņi, riepas un bremzes

- Iepazīstas ar dažādu modeļu riepām
- Iepazīstas ar dažādiem bremžu mezgliem
- Iepazīstas ar apkopes rokasgrāmatas ierobežojumiem
- Apzina bremžu nodiluma indikatora tapu (piemēri / atrašanās vietas)
- Apzina, kāds ir normāls stāvoklis, un iespējamus bojājumus, sūci un vaļīgas daļas
- Riepu nodilums/spiediens riepās (pārbauda)

C5. Šasija

- Stāvoklis un iespējamie bojājumi, korozija un vaļīgas daļas
- Atbilstīgs statnis (un nolieces cilindra spiediens)
- Eļļošana (zināt, kādas zīmes liecina par eļļošanu)
- Iepazīties ar marķējuma plāksnēm
- Apzināt savienojošos vadus
- Iespējamie trūkumi un bojājumi

C6. Riteņa niša

- Stāvoklis un iespējamie bojājumi, korozija un vaļīgas daļas
- Eļļošana (zināt, kādas zīmes liecina par eļļošanu)
- Iepazīties ar marķējuma plāksnēm
- Apzināt savienojošos vadus
- Iespējamie trūkumi un bojājumi

C7. Spēka iekārta un pilons

- Spēka iekārtas (dzinēju veids)
- Pārsegi, pārsega durvis un spiediena regulēšanas durvis
- Sūces (hidrauliskā šķidrums, degvielas, eļļas sūces)
- Stāvoklis un iespējamie bojājumi, korozija, sūce un vaļīgas daļas
- Apzina dzinēja devējus (stāvokli)
- Iespējamie trūkumi un bojājumi
- Pilons (pilonu veidi) – Apzina pilona durvis, paneļus un nolaižamos paneļus un vaļīgas kniedes-bultskrūves
- Reversera stāvoklis (salauzti šarnīri un atbilstīgs aizvars)

C8. Ventilatora lāpstiņas, propelleri, rotoru

- Tipiskie ārēja objekta izraisīti bojājumi (*FOD*) (iedobes, robi, salocījies asmens)
- Apzina lāpstiņu vaļīgumus rumbā
- Iespējamie trūkumi un bojājumi (iepazīties ar procedūrām, kas saistītas ar atbilstības nodrošināšanu dzinēja apkopes rokasgrāmatai)
- Pārbauda ledus atkausēšanas pārsegus

C9. Redzami remontu

- Apzina redzamus remontus (piemēri)
- Tehniskās apkopes apliecība / tehniskais žurnāls

C10. Acīmredzams neizlabots bojājums

- Apzina redzamus bojājumus (piemēri)
- Bojājumi / tehniskās apkopes apliecība / tehniskais žurnāls
- Apzina bojājumu novērtējumu (piemēri)

C11. Sūce

- Šķidrumu sūce, kas pārsniedz robežvērtības (piemēram, degviela, hidrauliskais šķidrums, eļļa)
- Redzama sūce: pārbauda tehniskās apkopes apliecību, tehnisko žurnālu
- Apzina tualetes šķidruma sūces (piemēram, zilais ledus)
- Apzina atkausēšanas šķidrumus uz gaisa kuģa (apmeklē gaisa kuģi, lai novērtētu atrašanās vietas)

D MODULIS (Krava)

D1. Kravas nodalījuma vispārējais stāvoklis

- Kravas nodalījums (apmeklē gaisa kuģi, lai novērtētu atrašanās vietas)
- Pārbauda sienas paneļus
- Apzina sienu blīvējumu
- Iepazīstas ar gaisa kuģa sistēmām kravas nodalījumā:
 - uguns aizsargbarjeru, detektoru un ugunsdzēsības sistēmām
 - ventilāciju
 - apkuri
 - iekraušanas sistēmas (veltņiem)
 - apgaismojumu
- Apzina spiediena regulēšanas paneļus
- Iepazīstas ar 9G tīklu
- Kravas ierobežošanas ierīces
- Pārbauda kravas nodalījuma durvju blīvējumu *ETOPS* vajadzībām
- Konteineri
- Iekraušanas instrukcijas / durvju lietošanas pamācība
- Bojājumi kravas nodalījumā
- Apzina redzamus remontus kravas nodalījumā

D2. Bīstamās kravas

- Kā atpazīt īpašās bīstamo kravu pārvadāšanas atļaujas
- Novērtē atļaujas darbības jomu (dažādas klases)
- Paziņojumu kapteinim (*NOTOC*) formāts un saturs
- Nošķiršana un pieejamība
- Bīstamo kravu iepakojuma un marķējuma piemēri
- Identificē atsevišķām bīstamo kravu (apakš)klasēm piemērojamos ierobežojumus un robežvērtības
- Bīstamo kravu radītā piesārņojuma identifikācija un likvidēšana

D3. Droša kravu nostiprināšana

- Kravas nodalījums (apmeklē gaisa kuģi atbildīgās personas pavadībā, lai novērtētu atrašanās vietas)
- Iekraušanas instrukcijas (signālpļāksnes, sienu marķējums/tīrība)
- Apzina lidojuma komplektu / rezerves riteni / (nostiprinātu)
- Apzina paliktņus, tīklus, satveres siksnas, konteinerus (nostiprinātus)
- Apzina kravas robežvērtības (svars un augstums)

AMC1 ARO.RAMP.115(b)(3) Perona pārbaudžu veicēju kvalifikācija

ATKĀRTOTĀS MĀCĪBAS

a) Kvalifikāciju ieguvušajiem perona pārbaudžu veicējiem organizē atkārtotās mācības, lai nodrošinātu viņu atbilstību jaunākajām kvalifikācijas prasībām.

b) Kompetentā iestāde nodrošina to, lai visiem perona pārbaudžu veicējiem pēc kvalifikācijas iegūšanas tiktu nodrošinātas atkārtotās mācības vismaz reizi 3 gados vai tādā intervālā, kā kompetentā iestāde vai aģentūra uzskata par nepieciešamu, piemēram, ja ir notikušas būtiskas pārmaiņas pārbaudes procedūrās. Aģentūra informēs kompetento iestādi par šādu vajadzību.

c) Atkārtotās mācības organizē kompetentā iestāde vai apstiprināta profesionālās sagatavošanas organizācija.

d) Atkārtotajās mācībās ietver vismaz šādus elementus:

1) jaunus regulatīvos vai procesuālos pilnveidojumus;

2) jaunu ekspluatācijas darbību praksi;

3) pārskatu par saikni ar citiem procesiem un regulām Eiropā (to ekspluatantu un gaisa kuģu sarakstu, kuriem piemērots aizliegums saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 2111/2005; trešo valstu ekspluatantiem izsniegtām atļaujām); perona pārbaudē iegūto datu lietošanu un

4) ar standartizāciju un saskaņošanu saistītos jautājumus.

AMC2 ARO.RAMP.115(b)(3) Perona pārbaudžu veicēju kvalifikācija

NESENĀS PIEREDZES PRASĪBAS

a) Lai saglabātu savu kvalifikāciju, perona pārbaudžu veicējiem pēc mācību kursa pabeigšanas jebkurā 12 mēnešu periodā ir jāveic obligātais pārbaudžu skaits, kas vienmērīgi sadalītas pa visu periodu.

b) Šo skaitu var samazināt, no kopējā skaita atņemot iekšzemes ekspluatantu gaisa kuģu pārbaudes, ja perona pārbaudžu veicējs ir kompetentās iestādes kvalificēts perona pārbaudžu veicējs lidojumu, perona pārbaudžu vai lidojumderīguma jomā un regulāri nodarbojas ar šo ekspluatantu uzraudzību.

c) Ja perona pārbaudžu veicējs zaudējis kvalifikāciju tāpēc, ka nav sasniegjis a) apakšpunktā minēto pārbaudžu obligāto skaitu, kompetentā iestāde var viņu atkārtoti kvalificēt, ja šis perona pārbaudžu veicējs noteiktu pārbaudžu skaitu veic vecākā perona pārbaudžu veicēja uzraudzībā. Vecākā perona pārbaudžu veicēja uzraudzībā veikto pārbaudžu skaits nedrīkst būt mazāks par pusi no neveikto pārbaudžu skaita, kas bija jāveic saskaņā ar obligātajām prasībām. Laika intervālam starp divām pārbaudēm jābūt ne lielākam par 90 kalendārajām dienām.

d) Ja perona pārbaudžu veicējs zaudējis kvalifikāciju tāpēc, ka nav piedalījies gaisa kuģa pārbaudēs vismaz 12 mēnešus, kompetentā iestāde var piešķirt kvalifikāciju atkārtoti tikai pēc tam, kad viņš ir sekmīgi pabeidzis mācības darba vietā, kā noteikts *GM2 ARO.RAMP.115.* punkta b) apakšpunkta 2) punktā, un nepieciešamo atkārtoto mācību kursu.

e) Ja perona pārbaužu veicējs zaudējis kvalifikāciju tāpēc, ka nav piedalījies gaisa kuģa pārbaužu vismaz 36 mēnešus, viņam ir pilnīgi jāapgūst sākotnējo teorētisko mācību kursu, praktisko mācību kursu un mācības darba vietā.

f) Kompetentā iestāde nodrošina to, ka visiem kvalifikāciju ieguvušajiem perona pārbaužu veicējiem tiek organizētas atkārtotās mācības vismaz reizi 3 gados un tad, kad kompetentā iestāde uzskata par nepieciešamu, ja ir būtiski mainīta perona pārbaužu programma.

AMCI ARO.RAMP.115(c) Perona pārbaužu veicēju kvalifikācija

PROFESIONĀLĀS SAGATAVOŠANAS ORGANIZĀCIJĀM PIEMĒROJAMIE KRITĒRIJI

a) Profesionālās sagatavošanas organizācija ieceļ vadītāju, kurš atbildīgs par mācību kursu vadīšanu un nodrošināšanu saskaņā ar šādiem kritērijiem:

1) profesionālās sagatavošanas organizācija piesaista pietiekamu darbinieku skaitu, lai izstrādātu un nodrošinātu perona pārbaužu mācību kursus saskaņā ar aģentūras noteiktajiem tehniskajiem kritērijiem;

2) mācību telpu izmēram un konstrukcijai ir jābūt pietiekamiem, lai nodrošinātu aizsardzību pret laika apstākļiem un visu plānoto mācību un eksāmenu pareizu norisi ikvienā konkrētā dienā;

3) instruktāžām ir jāparedz pilnīgi noslēgta atbilstīga telpa, kas nošķirta no citām telpām. Ja mācības notiks nevis organizācijas telpās, bet citviet, šīm telpām ir jāatbilst tādiem pašiem kritērijiem;

4) jānodrošina, lai katrā klasē būtu atbilstīgs prezentāciju aprīkojums, kas ļautu studentiem viegli nolasīt prezentāciju tekstu/zīmējumus/diagrammas un skaitļus no jebkuras vietas klasē;

5) profesionālās sagatavošanas organizācijai ir jāizstrādā attiecīgas procedūras, lai nodrošinātu atbilstīgus mācību standartus un atbilstību piemērojamiem kritērijiem, tostarp kvalitātes sistēma, kas nepieciešama, lai pienācīgi kontrolētu mācību sagatavošanas un nodrošināšanas procesu;

6) mācībām jānotiek angļu valodā, lai stažieris varētu apgūt leksiku, kas tiks izmantota perona pārbaudes laikā;

7) profesionālās sagatavošanas organizācijai ir jāpierāda, ka visu laiku tiek nodrošināta piemērojamo kritēriju atbilstība un ka mācību kursa saturs vienmēr ir saskaņā ar piemērojamo mācību programmu;

8) profesionālās sagatavošanas organizācijai ir jāievieš sistēma, kas ļautu novērtēt mācību kursu efektivitāti, pamatojoties uz atsauksmēm, ko sniedz kursa dalībnieki pēc katra mācību kursa pabeigšanas. Gada pārskatu, kurā apkopoti atsauksmju sistēmas rezultāti un profesionālās sagatavošanas organizācijas veiktās korektīvās darbības (ja bijušas), nosūta aģentūrai.

i) Profesionālās sagatavošanas organizācijai, kas sniedz gaisa kuģu pārbaucēju mācību kursus, jāpiesaista tikai tādi instruktori, kuru pieredze un kvalifikācija atbilst šādiem kritērijiem:

ii) ir zināšanas par ES programmu perona pārbaudēm;

iii) ir zināšanas par mācību nodrošināšanas metodēm un paņēmieniem;

iv) perona pārbaucēju veicējs, kas māca par pārbaudes elementiem un/vai sniedz praktiskās mācības:

A) atbilst perona pārbaucēju veicēju atbilstības kritērijiem;

B) viņiem ir zināšanas par perona pārbaucēju metodi, un šīs zināšanas iegūtas, piedaloties vismaz 30 pārbaudēs pēdējos 5 gados pirms nominēšanas perona pārbaucēju amatā – vai nu kā perona pārbaucēju veicējam, vai kā novērotājam, kas veic pārbaudi vecākā perona pārbaucēju veicēja uzraudzībā.

v) perona pārbaucēju veicējiem, kas sniedz mācību kursus par reglamentējošiem noteikumiem un vispārējo perona pārbaucēju procesu, ir nepieciešama vismaz 2 gadu tiešā pieredze ES programmā attiecībā uz perona pārbaudēm (iepriekš *SFA* programmā), kas iegūta vai nu kā perona pārbaucēju veicējam, vai kā valsts koordinators, vai kā aviācijas drošības noteikumu/tiesību aktu ekspertam.

9) Šo kritēriju izpildi profesionālās sagatavošanas organizācija apliecina, pamatojoties vismaz uz katras personas individuālo apliecinājumu.

10) Profesionālās sagatavošanas organizācijas drīkst pieņemt darbā tikai tādus mācību instruktorus, kas uztur savu kvalifikāciju, gadā veicot vai novērojot vismaz sešas perona pārbaudes.

11) Visiem instruktoriem ir jāapmeklē regulārie aģentūras rīkotie mācību semināri, lai papildinātu savas zināšanas par jaunumiem ES programmā attiecībā uz perona pārbaudēm un par standartizācijas un saskaņošanas jautājumiem. Aģentūras semināri ir jāapmeklē, tiklīdz tas ir nepieciešams saistībā ar būtiskām pārmaiņām perona pārbaucēju programmas struktūrā un procedūrās, bet ne retāk kā reizi 3 gados.

***GMI ARO.RAMP.115(c)* Perona pārbaucēju veicēju kvalifikācija**

TREŠĀS PUSES PROFESIONĀLĀS SAGATAVOŠANAS ORGANIZĀCIJAS NOVĒRTĒŠANAS KONTROLKARTE

Kompetentā iestāde nodrošina to, ka tās izstrādātās profesionālās sagatavošanas programmas un/vai trešās puses profesionālās sagatavošanas organizāciju novērtēšanas sistēmas tiek atbilstīgi grozītas, lai ietvertu visus ieteikumus, kas saņemti standartizācijas revīzijās, kuras aģentūra veic saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 736/2006⁶.

GM2 ARO.RAMP.115(c) Perona pārbaužu veicēju kvalifikācija**TREŠĀS PUSES PROFESIONĀLĀS SAGATAVOŠANAS ORGANIZĀCIJAS
NOVĒRTĒŠANAS KONTROLKARTE**

1. ORGANIZATORISKĀ STRUKTŪRA				
Nr.	APRAKSTS	JĀ	NĒ	PIEZĪMES
1	Vai organizācija ir iecēlusi pilnvaroto vadītāju?			
2	Vai mācību kursu sniedzējam ir pietiekami personāla resursi ES mācību kursu izstrādāšanai un nodrošināšanai perona pārbaudēm?			
3	Vai mācības ir izstrādātas un sniegtas saskaņā ar aģentūras prasītajiem tehniskajiem kritērijiem?			
2. Telpas				
Nr.	APRAKSTS	JĀ	NĒ	PIEZĪMES
1	Vai pieejamo mācību telpu lielums un konstrukcija nodrošina pietiekamu aizsardzību pret laika apstākļiem?			
2	Vai pieejamo mācības telpu lielums un konstrukcija nodrošina atbilstīgas mācību darbības?			
3. MĀCĪBU APRĪKOJUMS				
Nr.	APRAKSTS	JĀ	NĒ	PIEZĪMES
1	Vai prezentāciju aprīkojums atbilst sniedzamo mācību veidam?			
2	Vai stažieri var viegli izlasīt prezentēto materiālu no jebkuras vietas klasē?			
4. MĀCĪBU PROCEDŪRA				
Nr.	APRAKSTS	JĀ	NĒ	PIEZĪMES
1	Vai mācību sniedzējs ir izstrādājis atbilstīgas procedūras, lai nodrošinātu pienācīgus mācību standartus?			
2	Vai mācību sniedzējs ir izveidojis sistēmu, lai kontrolētu mācību sagatavošanas un pasniegšanas procesu?			
3	Vai kursu materiāls ir angļu valodā un vai kursi tiks pasniegti angļu valodā?			
4	Vai mācību sniedzējs ir apliecinājis, kā visu laiku tiks nodrošināta atbilstība tehniskajiem kritērijiem un mācību programmai?			
5	Vai mācību sniedzējs ir izstrādājis mācību efektivitātes novērtēšanas sistēmu?			

6	Vai mācību sniedzējs ir izstrādājis sistēmu, kas ļautu novērtēt mācību efektivitāti, pamatojoties uz saņemtajām atsauksmēm?			
---	---	--	--	--

GM3 ARO.RAMP.115(c) Perona pārbaužu veicēju kvalifikācija

KONTROLKARTE TĀDU PERONA PĀRBAUŽU VEICĒJU NOVĒRTĒŠANAI, KURI NODROŠINA MĀCĪBAS PAR PERONA PĀRBAUDĒM

Kvalifikācijas kritēriji				
Nr.	APRAKSTS	JĀ	NĒ	PIEZĪMES
1	Vai perona pārbaužu veicējiem ir zināšanas par ES programmu attiecībā uz perona pārbaudēm?			
2	Vai perona pārbaužu veicējiem ir zināšanas par mācību metodēm un paņēmieniem?			
3	Vai perona pārbaužu veicēji, kas nodrošina mācības par pārbaudes elementiem / praktiskās mācības, atbilst pilnvarojuma un pārbaužu pieredzes prasībām?			
4	Vai citi perona pārbaužu veicēji atbilst darba pieredzes kritērijiem?			
2. Kvalifikācijas dokumenti				
Nr.	APRAKSTS	JĀ	NĒ	PIEZĪMES
1	Vai profesionālās sagatavošanas organizācija ir izveidojusi savu perona pārbaužu veicēju reģistru un to uztur?			
3. Nesena pieredze un atkārtotās mācības				
Nr.	APRAKSTS	JĀ	NĒ	PIEZĪMES
1	Vai perona pārbaužu veicējiem ir nesena pieredze, ja šī prasība piemērojama?			
2	Vai perona pārbaužu veicējiem ir bijušas atkārtotās mācības saskaņā ar prasībām?			

PAPILDU PIEZĪMES

AMC1 ARO.RAMP.120 Apstiprinātas profesionālās sagatavošanas organizācijas

PROFESIONĀLĀS SAGATAVOŠANAS ORGANIZĀCIJAS, KAS NODROŠINA MĀCĪBAS PERONA PĀRBAUŽU VEICĒJIEM

a) Kompetentā iestāde, kas perona pārbaužu veicēju mācībām piesaista trešās puses organizāciju, izveido šādas organizācijas novērtēšanas sistēmu. Sistēmai ir jābūt vienkāršai, pārredzamai un samērīgai. Izstrādājot sistēmu, ir jāņem vērā citu dalībvalstu iestāžu veiktie novērtējumi.

b) Ja novērtējumu kompetentās iestādes vārdā veic aģentūra, šāda novērtējuma rezultātus izmanto visas dalībvalstis kā pamatu saviem novērtējumiem.

c) Kompetentā iestāde par katru profesionālās sagatavošanas organizāciju aģentūrai sniedz šādas ziņas:

1) pilnu juridisko nosaukumu;

2) adresi un

3) mācību jomu (proti, vai tās ir teorētiskās mācības, praktiskās mācības un abu šo mācību veidu apvienojums).

AMCI ARO.RAMP.125(b) Perona pārbaūžu veikšana

VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

a) Gaisa kuģu perona pārbaudes jāveic perona pārbaūžu veicējiem, kuriem ir nepieciešamās zināšanas pārbaudāmā elementa jomā, tāpēc, ja tiek pārbaudīti visi kontrolkartē norādītie elementi, perona pārbaūžu veicējiem ir jāapliecina savas zināšanas tehniskajā, lidojumderīguma un lidojumu nodrošināšanas jomā. Ja pārbaudi veic divi vai vairāki perona pārbaūžu veicēji, pārbaudes galvenos elementus – gaisa kuģa ārējo vizuālo apskati, pilotu kabīnes un pasažieru salona un/vai kravas nodalījumu pārbaudi – var sadalīt tā, lai katrs perona pārbaūžu veicējs pārbaudi veiktu atbilstīgi savai kompetences jomai, kas viņam piešķirta saskaņā ar ARO.RAMP.115. punktu.

b) Kompetentā iestāde izstrādā atbilstīgas procedūras, lai perona pārbaūžu veicējiem būtu nodrošināta netraucēta piekļuve pārbaudāmajam gaisa kuģim. Šajā saistībā perona pārbaūžu veicējiem ir jābūt atbilstīgi pilnvarotiem.

c) Pirms pārbaudes sākšanas uz gaisa kuģa klāja perona pārbaūžu veicēji iepazīstas ar gaisa kuģa kapteini/komandieri vai viņa prombūtnes gadījumā ar gaisa kuģa apkalpes locekli vai ekspluatanta galveno pārstāvi. Ja ekspluatanta pārstāvi nav iespējams brīdināt vai ja šāda pārstāvja nav gaisa kuģī vai tā tuvumā, saskaņā ar vispārīgo principu pārbaudi neveic. Īpašos apstākļos var pieņemt lēmumu veikt pārbaudi, tomēr tādā gadījumā veic tikai gaisa kuģa ārējo vizuālo pārbaudi.

d) Pārbaudei ir jābūt iespējami vispusīgai, ņemot vērā pieejamo laiku un resursus. Tas nozīmē, ja laiks vai resursi ir ierobežoti, var pārbaudīt nevis visus elementus, bet nedaudzus. Atbilstīgi tam, cik daudz laika var veltīt pārbaudei un kādi ir pieejamie resursi, attiecīgi izvēlas pārbaudāmos elementus, ņemot vērā perona pārbaudes programmas mērķus. Nepārbaudītos elementus var pārbaudīt nākamās pārbaudes laikā.

e) Veicot pārbaudi, perona pārbaūžu veicējiem ir jārīkojas taktiski un diplomātiski. Var rasties zināmas neērtības lidojuma un salona apkalpei, darbiniekiem, kas veic pārvietošanas darbības, un citam personālam, kas nodrošina apkalpošanu uz zemes, taču perona pārbaūžu veicējiem ir jācenšas tās samazināt līdz minimumam. Jāizvairās no nevajadzīgas saskares ar pasažieriem.

f) Perona pārbaūžu veicēji paši never vaļā nekādas lūkas, durvis vai paneļus, kā arī neiedarbina gaisa kuģa vadības ierīces un iekārtas un neiejaucas to darbībā. Ja šādas darbības

ir jāveic, ņemot vērā pārbaudes darbības jomu, perona pārbaūžu veicēji lūdz ekspluatanta personāla (lidojumu apkalpes, salona apkalpes, personāla uz zemes) palīdzību.

g) Pārbaudāmos elementus atlasa no pārbaudes kontrolkartes (sk. III un IV pielikumu). Kontrolkartē kopumā ir ietverti 54 pārbaudes elementi. No tiem 24 elementi ir saistīti ar ekspluatācijas prasībām (A daļas elementi), kas jāpārbauda lidojumu apkalpes nodalījumā, 14 elementi attiecas uz drošību un salona elementiem (B daļas elementi), 12 elementi attiecas uz gaisa kuģa stāvokli (C daļas elementi), un trīs elementi (D daļas elementi) ir saistīti ar kravas (tostarp bīstamās kravas) pārbaudi un kravas nodalījumu. Ja kāds no vispārīgās pārbaudes elementiem nav ietverts nevienā kontrolkartes daļā, to var ietvert kā kontrolkartes E daļas elementu (vispārīgie elementi).

h) Pārbaudītos elementus, kā arī iespējamus konstatējumus un novērojumus ieraksta pārbaudes ziņojumā (sk. III un IV pielikumu).

i) Saskaņā ar *ARO.RAMP.125.* punkta c) apakšpunktu ekspluatants ir jāinformē par katras perona pārbaudes rezultātiem, iesniedzot pārbaudes apliecinājuma kopiju (sk. III pielikumu). Perona pārbaūžu veicējam ir jāpieprasa, lai apliecinājuma kopijas saņēmējs parakstītos saņemšanas apstiprinājumam, ko perona pārbaūžu veicējs patur pie sevis. Ja saņēmējs atsakās parakstīties, tas ir jāreģistrē dokumentā.

***GMI ARO.RAMP.125(b)* Perona pārbaūžu veikšana**

NEPAMATOTS KAVĒJUMS

Perona pārbaūžu veicējam(-iem), kas ir paredzējis(-uši) veikt perona pārbaudi, ir jābūt iespējai to sākt nekavējoties. Perona pārbaūžu veicējam (-iem) ir jānodrošina tas, lai pārbaude tiktu veikta paātrinātā tempā. Nekādā gadījumā nedrīkst pieļaut kavējumus, kas saistīti ar to, ka nav pieejams perona pārbaūžu veicējs vai pārbaudei nepieciešamā dokumentācija, vai citus līdzīgus perona pārbaūžu veicēju radītus kavējumus, kas ir novēršami.